

www.ciechpress.pl

Tygodnik ciechanowski

nr 50

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 50 (2293) 12 GRUDNIA 2023 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

Ciechanowskie Dyktando

Bezbiebłędna Katarzyna

Przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Ciechanowa było motywem wiodącym tegorocznego Dyktanda o Pióro prof. Jerzego Bralczyka. W sobotę, 9 grudnia w auli PANS przy ulicy Wojska Polskiego odbyła się już 8. edycja sprawdzianu ortografii. Niestety, obecność Profesora uniemożliwiła choroba. Po raz kolejny mistrzynią ortografii, z imponującym wynikiem 99 pkt, okazała się pochodząca z Nowych Czernic Katarzyna Bugaj.

Treść dyktanda odczytał aktor Artur Barciś, który wygłosił też interesujący i pełen humoru miniwykład na temat „dykcji”.

Czytaj na str. 3

W następnym, podwójnym, świąteczno-noworocznym numerze kolorowy kalendarz na 2024 r.

Mława

Sąd po stronie pielęgniarek

Sąd Rejonowy w Ciechanowie przyznał rację 13 pielęgniarkom zatrudnionym w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (szpitalu) w Mławie, zobowiązując pracodawcę do wypłaty im zaległych wynagrodzeń. Wyrok jest nieprawomocny. To jest nie tylko lokalna sprawa.

K.J.

Czytaj na str. 11

Pierwsze egzemplarze już gotowe

Elektryczny dostawczak z... Makowa!

Spółka E-VAN z siedzibą w Starachowicach utworzyła w Makowie Mazowieckim zakład montażowy pojazdów marki FOTON, czyli elektrycznych pojazdów dostawczych. Rezultaty przekroczyły oczekiwania.

kuj

Czytaj na str. 16

Wystawa w Muzeum Regionalnym w Pułtusku

Ciche bohaterki powstania styczniowego

Kazimiera Plichta, Eleonora Kwiatkowska, Józefa Krajewska, Aleksandra Janiszewska – kto o nich słyszał, kto o nich wie. Od zapomnienia mniej znane lub nieznane bohaterki walki o niepodległość w drugiej połowie 19 w. ocalała Muzeum Regionalne w Pułtusku. Realizując projekt „Kobiety powstania styczniowego”, przybliżyła tę część naszej historii, w której rolę odegrały kobiety. Wystawę o tej tematyce można zobaczyć w kamienicy przy rynku, towarzyszą jej animacja filmowa i katalog.

IK

Czytaj na str. 7

CHOINKI!!!

pon.-sob.
7:00-18:00

Różne gatunki i wielkości
Cięte i w doniczkach
Bardzo duży wybór
Możliwość dowozu

zaprasza

Szkołka Szmit

Pęchcin, ul. Płocka 20

Mława dobrze „rockuje”

W sobotę 2 grudnia w sali Kina Kosmos Miejskiego Domu Kultury odbyła się XIX edycja rockowego festiwalu o nazwie „Rockowania”. Wcześniej występowały na nim tak legendarne formacje jak choćby TSA czy Acid Drinkers. Tym razem gwiazdą był Damian Ukeje, zwycięzca pierwszej serii programu The Voice Of Poland. Oprócz koncertu ze swoimi muzykami przewodniczył on również jury, które wyłoniło – to kolejna tradycja tego festiwalu – najlepsze młode zespoły, dla których przewidziano nagrody pieniężne.

PW

Czytaj na str. 8

Kossak w Opinogórze

Obraz Wojciecha Kossaka „Zdobycie ostatniej baterii w wąwozie Somo-sierry” przedstawia szarżę polskiej kawalerii w kampanii hiszpańskiej Napoleona w 1808 r. w wykonaniu porucznika Andrzeja Niegołęwskiego i czterech szwoleżerów z 1 Pułku Szwoleżerów Gwardii Cesarskiej dowodzonej przez gen. Wincentego Krasińskiego.

Obraz zanim został zakupiony przez Muzeum Romantyzmu nie był dotąd znany i publikowany, przezostatnie40 lat znajdował się w zbiorach dworu w Tułowicach.

Czytaj na str. 7

Jeśli chcesz łamać formę - musisz wiedzieć, co łamiesz

- Nigdy nie interesował mnie rozgłos dla samego rozgłosu – mówi TC Mateusz Tymkowski, ciechanowski malarz, historyk z wykształcenia i logistyk z zawodu. Oczywiście cieszę się, kiedy moje obrazy są kupowane, ale zawsze na pierwszym miejscu pozostaje sztuka. Wolę kiedy sprzedają się sztuki, nie artystów.

Zaczynam malować obraz i staram się go skończyć jak najszybciej. Nie dlatego że się śpieszę, ale po prostu chcę „złapać chwilę i nastrój”. Po tym jak złożę podpis pod obrazem, jest on dla mnie skończony i chcę zająć się innym.

Cały wywiad na str. 9

Być może wolontariusze i policjanci uratowali mu życie

W szałasie zamiast w więzieniu

Pięćdziesięciosześcioletni mężczyzna koczował na polu na peryferiach Mławy w skleconym przez siebie - z palet i bannerów reklamowych - szałasie. W warunkach ujemnej temperatury mógł nie przeżyć.

Na tę „budowlę” natknęli się wolontariusze Grupy Żalewski Patrol, którzy o tej porze roku penetrują miejsca, w których mogą przebywać bezdomni. Wolontariusze zawiadomili Komendę Powiatowej Policji. Wkrótce potem dzielnicowi znaleźli w szałasie (w pobliżu krajowej „siódemki”) 56-letniego mieszkańca Mławy. Twierdził, że „to jego pole” i że „pilnuje swojej własności”. Okazało się, iż się ukrywał przed wymiarem sprawiedliwości – był poszukiwany nakazem doprowadzenia do zakładu karnego. Najbliższe pół roku spędzi za kratkami.

- Apelujemy o przekazywanie informacji o bez-

domnych, przebywających w pustostanach, ogródkach działkowych, piwnicach. Takim osobom, pozbawionym bezpiecznego noclegu i ciepłego posiłku, grozi śmierć z wychłodzenia. Pamiętajmy, że zima to trudny czas także dla osób starszych i samotnych, przebywających w swoich domach, ale bez ogrzewania i ciepłego posiłku. Apelujemy o przekazywanie informacji o takich osobach do dzielnicowego lub ośrodków pomocy społecznej. Możesz skontaktować się z dzielnicowym, korzystając z bezpłatnej aplikacji „Moja Komenda” – przypomina KPP.

(kj)

W tym szałasie koczował 56-letni mławianin

Maków Mazowiecki

60-latek ucierpiał w pożarze

W tym samym bloku w Makowie Mazowieckim, w którym niedawno doszło do morderstwa, znowu miała miejsce niebezpieczna sytuacja. Strażacy interweniowali w związku z pożarem jednego z lokali. Konieczna była ewakuacja części mieszkańców.

wcześniej poinformowani, że w lokalu najprawdopodobniej jest właściciel.

- Pożar na szczęście nie był mocno rozwinięty, obejmował jedno pomieszczenie, gdzie strażacy znaleźli mężczyznę. Został on ewakuowany i przekazany załodze ratownictwa medycznego. Następnie pożar został ugaszony, a pomieszczenie oddymione. Strażacy miernikami sprawdzili, czy w powietrzu nie ma substancji szkodliwych - wyjaśnia Bartosz Kołodziej-ski, oficer prasowy KP PSP w Makowie Maz.

W tym samym czasie pozostali strażacy i druhowie ewakuowali mieszkańców, których lokale przylegały do tej konkretnej klatki schodowej. Po ugaszeniu pożaru lokatorzy mogli wrócić do swoich mieszkań. Zniszczeniu uległo tylko jedno pomieszczenie, w którym znajdował się 60-letni mężczyzna.

Ogniem zajęło się najpierw łóżko, na którym prawdopodobnie przebywał właściciel mieszkania. Mężczyzna był nieprzytomny, doznał także poważnych poparzeń ciała. Trafiał do szpitala w Makowie Mazowieckim. 60-latek żyje, jednak na razie nie posiadamy informacji co do jego stanu.

Przyczyną pożaru było najprawdopodobniej zaproszenie ognia. **kuj**

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Makowie Maz. otrzymała zgłoszenie o pożarze w sobotę (2 grudnia) około godz. 20.15. Na miejsce wyruszyły cztery jednostki: dwie z komendy oraz OSP Karniewo i OSP Węgrzynowo (20 osób).

Strażacy weszli w apartamenty oddechowców do mieszkania na drugim piętrze, gdzie zlokalizowany był pożar. Zostali

Jednego dnia

Potrącona piesza, kierowca w rowie

Na terenie powiatu pułtuskiego 5 grudnia doszło do dwóch zdarzeń drogowych. W Pułtusku została potrącona piesza, w gminie Obryte – samochód wpadł do rowu.

Kierujący mini cooperem 30-letni mieszkaniec powiatu ciechanowskiego, jadąc ul. I. Daszyńskiego w Pułtusku, nie ustąpił pierwszeństwa 61-latkce, znajdującej się na oznakowanym przejściu dla pieszych. Poszkodowana kobieta została przewieziona do pułtuskiego szpitala. Kierujący był trzeźwy.

- W trakcie badań, na szczęście, nie stwierdzono u kobiety obrażeń i mogła opuścić placówkę medyczną – powie-

działa kom. Milena Kopczyńska, oficer prasowy KPP w Pułtusku.

Tego samego dnia, wcześniej, doszło do zdarzenia drogowego na trasie Pułtusk – Psary. Kierowca osobówki, 82-letni mieszkaniec gminy Obryte, nie dostosował prędkości do trudnych warunków oraz śliskiej nawierzchni, wpadł w poślizg, a następnie zjechał do przydrożnego rowu. Na szczęście, nie odniósł obrażeń.

FOT. KPP W PUŁTUSKU

Zderzenie osobówek

Młoda kobieta i starszy mężczyzna w szpitalu

Na drodze wojewódzkiej Klukowo – Nowe Miasto, w Klukówku, w gminie Świercze rano 7 grudnia nastąpiło zderzenie opla z jadącym z naprzeciwka volkswagenem. Kierowcy: 21-letnia kobieta i 67-letni mężczyzna odnieśli poważne obrażenia.

Kierująca oplem 21-letnia kobieta, na prostym odcinku drogi, po zakończeniu manewru wyprzedzania samochodu ciężarowego, wpadła w poślizg. Nie udało jej się zapanować nad pojazdem i doprowadziła do czołowego zderzenia z prawidłowo jadącym z przeciwnego kierunku volkswagenem, którym kierował 67-letni mieszkaniec gminy Świercze.

- Kierowcy byli trzeźwi, z poważnymi obrażeniami ciała zostali przewiezie-

ni do szpitala w Płońsku – przekazała informację kom. Milena Kopczyńska, oficer prasowy KPP w Pułtusku.

Do zderzenia aut doszło przed godziną 7. Na miejsce przybyli policjanci, strażacy z KP PSP w Pułtusku i OSP Świercze, zespoły ratownictwa medycznego.

- Dziś o godzinie 6:20 na drodze wojewódzkiej nr 620 na trasie Klukowo-Nowe Miasto doszło do wypadku

FOT. KPP W PUŁTUSKU

samochodowego z udziałem dwóch aut osobowych. W wyniku zdarzenia dwie osoby zostały przetransportowane do szpitala. Nasze działania polegające na udzieleniu pierwszej pomocy oraz zabezpieczeniu i uprzątnięciu miejsca zdarzenia zakończyliśmy przed godziną 10 – poinformowała Ochotnicza Straż Pożarna w Świerczach; to była dla niej 69 interwencja w tym roku.

- Pośpiech prowadzi do nieostrożności, a to z kolei może doprowadzić do niebezpiecznych zdarzeń na drogach – przypominała kom. Milena Kopczyńska i zaapelowała o ostrożność, rozagę, zmianę techniki prowadzenia pojazdu, wolniejszą podróż i stosowanie zasady ograniczonego zaufania. **IK**

Uderzył tak, że wypadł silnik

Takiego zakończenia podróży 34-letni kierowca zapewne się nie spodziewał. Jadąc fiattem wpadł w poślizg, po czym uderzył w drzewo. Do zdarzenia doszło rano, 7 grudnia w Winnicy (powiat pułtuski).

34-latek jechał sam po godzinie 9 ulicą Szkolną w Winnicy drogą relacji Winnica – Pokrzywnica. Uderzył w drzewo z taką siłą, że aż z auta wypadł silnik. Mężczyzna został przewieziony do pułtuskiego szpitala. Był trzeźwy. Na szczęście, nie doznał poważnych obrażeń, choć sytuacja wyglądała groźnie.

Jej przyczyną było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze. Z pomocą kierowcy przyszli strażacy i policjanci oraz pogotowie.

- Warunki pogodowe wymagają od kierowców szczególnej ostrożności i wzmożonej koncentracji. Opady śniegu, marznącego deszczu i niska temperatura powodują, że nawierzchnia asfaltowa staje się mokra, śliska i pokryta rozjeżdżonym śniegiem, pod którym może znajdować się lód, co w połączeniu z brawurą może być oplakane w skutkach. Właśnie przekonał się o tym 34-letni kierowca fiata – mówi kom. Milena Kopczyńska, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Puł-

tusku. Dodaje: - Na kierowcę nałożono mandat karny w wysokości 500 zł.

Przypomina, że możemy zwiększyć swoje bezpieczeństwo na drodze poprzez przestrzeganie zasad ruchu drogowego, technik kierowania pojazdami, odpowiedzialne zachowanie, a także odpowiednie wyposażenie naszego pojazdu. **IK**

FOT. KPP W PUŁTUSKU

Stwarzał zagrożenie dla siebie i innych

Uderzył w beczkwóz

Żuromińska policja interweniowała w miejscowości Młudzyn (gm. Żuromin), gdzie 25-latek rozpędzonym seicento uderzył w ogrodzenie, ale nawet to nie zatrzymało pojazdu.

W piątkową noc (1 grudnia), tuż po godz. 21 żuromińska policja otrzymała zgłoszenie od właściciela jednej z posesji w Młudzynie, który poinformował, że przez płot wjechało rozpędzone seicento i uderzyło w beczkwóz. Na miejsce skierowano służby, także straż oraz karetkę pogotowia. Przypomnijmy, że ze względu na utrzymujące się ujemne temperatury drogi, zwłaszcza te mniej uczęszczane, są nadal oblodzone. Policjanci ustalili, iż 25-letni kierowca, jadąc z nadmierną prędkością, wypadł z jezdni i doprowadził do zderzenia z ogrodzeniem, ale jechał na tyle szybko, że to nie zatrzymało rozpędzonego

samochodu. Zatrzymał się dopiero na tyle zaparkowanego na posesji beczkwózu.

25-latek, mieszkaniec pow. bełchatowskiego, został przewieziony do szpitala w Żurominie, gdzie poddano go badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu.

Miał 2 promile. Po obserwacji, w wyniku której lekarze stwierdzili, że nie odniósł on poważnych obrażeń, został przewieziony przez policję do PDOZ (Pomieszczenia Dla Osób Zatrzymanych) w Mławie. Mężczyzna nie posiadał w ogóle uprawnień do prowadzenia pojazdów. Jeszcze dziś (sobota, 2 grudnia) usłyszy zarzuty. Za swoje czyny odpowie przed sądem. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności. Co więcej, będzie musiał pokryć szkody, które wyrządził mieszkańcom Młudzyna. **kuj**

**Pani
Marcie Petrykowskiej**
wyraży głębokiego współczucia
oraz słowa wsparcia i otuchy
z powodu śmierci

MAMY

składają
Pracownicy
Polikliniki MSWiA
w Ciechanowie

Mistrzyni ortografii, Katarzyna Bugaj

Agata Korzeniowska i Katarzyna Stawicka

Katarzyna Bugaj zwyciężczynią Ciechanowskiego Dyktanda

Chapeu bas, Panie Profesorze!

Przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Ciechanowa było motywem wiodącym tegorocznego Dyktanda o Pióro prof. Jerzego Bralczyka. W sobotę, 9 grudnia w auli PANS przy ulicy Wojska Polskiego odbyła się już 8. edycja sprawdzianu ortografii. Niestety, obecność Profesora uniemożliwiła choroba. Mistrzynią ortografii, z imponującym wynikiem 99 pkt, okazała się pochodząca z Nowych Czerniec Katarzyna Bugaj, która w poprzednich edycjach wygrywała w kategorii „uczniowie i studenci”.

Treść dyktanda odczytał **Artur Barciś**. Aktor, któremu rozpoznawalność przyniosły takie produkcje jak: „Znachor”, „Historie Miłosne” czy „Człowiek z Żelaza”, oraz role w popularnych serialach „Miodowe lata” i „Ranczo”, wygłosił też interesujący i pełen humoru miniwykład na temat „dykcji”.

W dyktandzie jak co roku rywalizowali mieszkańcy naszego miasta, wśród nich m.in. uczniowie, studenci, dziennikarze, nauczyciele i urzędnicy. Zwyczajowo, tekst i kontekst dyktanda przygotowany został przez ciechanowskich polonistów, w tym organizatorów tego wydarzenia ze szkoły STO w Ciechanowie: Agatę Korzeniowską i Katarzynę Stawicką. Dyrektorka Społecznego Towarzystwa Oświatowego przyznała, że gdy chodziła do szkoły dyktanda były dla niej prawdziwą zimą.

- W szkole robiłam klasyczne błędy w czytaniu, przedstawiając chociażby litery „d” z „b”. Na początku przekładało się to na błędy w pisowni. Nie umiałam pisać bez błędów, ale jestem przykładem tego, że dzięki czytaniu książek i wyuczeniu się reguł ortografii można się z tym uporać. W dzisiejszej szkole nie przykładają się już takiej wagi do orto-

grafii jak dawniej. Może to i dobrze, bo ważne jest to, co młody człowiek ma do powiedzenia. Uważam jednak, że podstawowe zasady poprawnego pisania powinien znać każdy – wyjaśnia Katarzyna Stawicka.

W zgodnej opinii piszących - treść tegorocznego dyktanda nie była jakoś specjalnie trudna. Owszem, zapożyczenia z języka francuskiego mogły budzić wątpliwości, wielość pojawiających się „h” i „ch” wprawiało w lekką konsternację, a kwestie stawiania wielkich czy małych liter od dawna budzą spory; to jednak wprawni znawcy ortografii, a takich nie brakowało, sprostali zadaniu.

W poszczególnych kategoriach zwycięzcami zostali: open – **Katarzyna Bugaj** (99 pkt); uczniowie i studenci – **Magdalena Oczeł** (96 pkt); urzędnicy, nauczyciele, dziennikarze – **Magdalena Weiss** (97 pkt).

Tegoroczne dyktando w auli Państwowej Akademii Nauk Stosowanych zorganizował Urząd Miasta Ciechanów oraz Społeczne Towarzystwo Oświatowe – Koło Terenowe Nr 76 w Ciechanowie.

Treść tegorocznego dyktanda

Grudniowy miniwykład o maksymalnym prawie honoru

Honor to poważny temat, żadne tam - chciałoby się rzec - heheszki. Słowo ma potencjał, a jaki przepełniony wachlarz znaczeń! Z historii idei honoru wylania się niezachwiana wiara w zasady moralne i niekwestionowany prestiż. Mimo upływu wieków rolę życiowego drogowskazu doskonale może wciąż odgrywać moralny kodeks wzorowany na ponadczasowym etosie japońskich samurajów.

Honor to także hojność w okazywaniu grzeczności, co przeciwstawia go chuligaństwu i rozhulanemu chamstwu. Przykłady niehonorowych postaw można by mnożyć: dyshonorem jest między innymi niebranie odpowiedzialności za błędy czy niebłahe uchybienia. Za hańbę uważano niegdyś spoufalanie się z ludźmi nie najwyższego stanu. Honor w znaczeniu karty starszej od dziesiątki to może nie najpopularniejsze, ale też warte odnotowania użycie pojęcia. Zachowaniami honorowymi są niewątpliwie odwaga i unikanie niedyskrecji, niehonorowymi natomiast tchórzostwo i plotkarstwo.

Na koniec creme de la creme naszego spotkania: mamy honor gratulować Szanownemu Patronowi naszego dyktanda nowo nabytego Honorowego Obywatelstwa Gminy Miejskiej Ciechanów. Chapeau bas, Panie Profesorze!

erem

Koleje Mazowieckie

Rabat 10% na bilety KM!

Kup bilet okresowy przez aplikację KM i podróżuj taniej!

Przedłużamy promocję
do 29 lutego 2024!

Złap rabat w apce KM
i korzystaj z tańszego biletu!

-10%

Sonda „Tygodnika” Jesteśmy w Unii, czy jesteśmy Unią?

Niektórzy pewnie zapytają – a co to za różnica? Rzecz w tym, że fundamentalna. I to właśnie pytanie stanowi oś podziału pomiędzy zwolennikami, a sceptykami naszej obecności w tej strukturze. To tak jak w małżeństwie – albo mamy wspólność majątkową, albo spisujemy intercyzę.

Obecnie to niemal dwudziestoletnie małżeństwo zdaje się mieć lekkie kryzysy. To znaczy oni nas nadal chcą, i to jeszcze bliżej, a w nas odzywa się trochę ten dawny kawalerski stan. Co niektórym

przydałoby się jednak trochę tej wolności. Co prawda obiecywaliśmy im tę wierność w tym 2004 roku, ale przecież to już nie jest ta sama Unia, co wtedy. Zmieniła się, osacza nas coraz bardziej

i próbuje od siebie uzależnić. Fakt, dobrze się wżeniliśmy, dzięki niej podniosła nam się stopa życiowa, majątek nam się powiększył, a i pozycja całkiem wzrosła. No ale w sumie to już teraz sami moglibyśmy dać radę.

Albo i nie. Póki co trochę się boimy odejść. Fajnie nam było przez te dwie dekady, samemu na pewno będzie, przynajmniej na początku, trochę trudniej, poza tym trochę nas ci ruscy stresują. Razem jednak rażniej. No ale z jednej

strony ruscy, a z drugiej Niemcy. A co my, pantoflarze, żeby znowu być pod ich butem? Nie dość, że się rządzą, to jeszcze nas wiecznie pouczają. No i to euro – fajnie mieć w portfelu, ale jednak obok złotych. Jak tak dalej pójdzie, znów będziemy jak dzieci w szkole – nawet o wyjście do toalety trzeba będzie pytać. Chcąc nie chcąc musimy sobie zadać to pytanie – jesteśmy z nią, czy jesteśmy jednością?

Wiadomo, kto w Polsce jest kawalerem i w tym małżeństwie czuje się nieswojo. Unia to jednak dla nich obcy stan. Większość z nas to jednak nadal mentalni mężowie, chociaż nie bez wątpliwości. Taki Jarosław i jego paczka to mężowie z konieczności, zaś Donald i jego paczka – mężowie przykładni. Konfederaci pewnie chcieliby rozvodu, zaś Lewica jest bardziej unijna niż sama Unia.

Za chwilę przestawi się wajcha – w chwili publikacji tych słów, będzie już pewnie nowy rząd. Oznaczać to może zielone światło dla większej integracji, choć nie można wykluczyć, że status quo zostanie jednak zachowane. Zapytalibyśmy prezydenta, ale on pojechał załatwiać nam olimpiadę. W tej sytuacji o zdanie pytamy mieszkańców naszego regionu. Może to i lepiej.

Adam Knochowski, pułtuszczanin, radny Rady Miejskiej w Pułtuskach:

- Położenie geograficzne Polski nie sprzyja, niestety, naszym stosunkom z sąsiadami. Historycznie mieliśmy z nimi mnóstwo kłopotów i zdarzało się, że czyhano na nasz upadek, żeby włączyć ziemie należące do Polski do ziem sąsiadów.

Niemniej jednak sytuacja ta zmieniła się za czasów rządów Platformy Obywatelskiej, kiedy to stosunki międzynarodowe z sąsiadami mieliśmy wzorowe, a to połowa sukcesu w polityce zagranicznej. Obecnie zwolennicy partii jeszcze przez kilka dni rządzącej często poddają w wątpliwość chęć posiadania dobrych stosunków z Rosją czy Niemcami. Niestety, nasze położenie geopolityczne wymaga, żeby z sąsiadami lub, jak to niektórzy mówią: „wrogami”, mieć poprawne stosunki. Nawet z Rosją musimy się w pewnych kwestiach dogadywać i, pomimo toczącej się obecnie wojny z Ukrainą, układać, bo nie jesteśmy „zieloną wyspą” i musimy gospodarczo pewne produkty importować i w mniejszym stopniu eksportować. Dlatego też instytucja zwana Unią Europejską jest najlepszym obecnie rozwiązaniem dla takich państw jak Polska. W UE są reprezentowane interesy, zarówno Polski, jak i Niemiec, Czech czy Słowacji i wielu innych krajów. Unia jest gwarantem stabilizacji i bezpieczeństwa. Pytanie do tych, którzy sądzą, że powinniśmy z Unii wyjść: Jeśli nie Unia, to co? Według mnie powinniśmy należeć do Unii i jest to nasza gwarancja bezpieczeństwa, zarówno gospodarczego, jak i politycznego i militarnego. Nie mamy innej

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

rozsądnej alternatywy. Poza tym Unia daje wiele możliwości dla młodych ludzi, dla przedsiębiorstw itd. Świat dzięki Unii staje się dla nas miejscem życia i pracy. Odpowiedź na pytanie, czy jesteśmy w Unii czy jesteśmy Unią, nie jest jednoznaczna. Obecna władza doprowadziła do tego, że obraz Unii został zniekształcony i pokazywany w pejoratywnym świetle. Wszystko czego dokonał Donald Tusk jako premier RP i przewodniczący w Parlamencie Europejskim postawiło Polskę w bardzo dobrej sytuacji i można było wówczas załatwić mnóstwo spraw dla Polski i to pan Tusk uczynił. Jestem zwolennikiem twierdzenia, że jesteśmy Unią i ja się z tym stwierdzeniem identyfikuję. Często podróżuję, zarówno służbowo, jak i prywatnie po Unii i mam doświadczenie z lat poprzednich, kiedy na granicach byliśmy traktowani jako obywatele drugiej kategorii. Nigdy więcej takich doznań. Znajdą się oczywiście ludzie, którzy nie podróżują i dla nich to nie jest istotne, ale proponuję pomyśleć o dzieciach i wnukach, a nie tylko o sobie. Co do przekonania, że Niemcy dyktują tempo przemian w UE, to faktycznie tak jest. Niemcy były zawsze liderem UE i jej jednym z niewielu założycieli. Przypomnijmy sobie, że Unia powstała jako Europejska Wspólnota Węgla i Stali, a dopiero potem przerodziła się w sojusz polityczno-gospodarczo-społeczny. Oczywiście, Niemcy jako państwo nie mogą same decydować o sprawach Unii, a fakt, że mają sprawny polityków w niej zasiadających, to już inna kwestia. Obecnie odchodząca, na szczęście, władza nie potrafiła się odna-

leż w strukturach międzynarodowych. Brakowało kadr i mężów stanu, którzy potrafiliby tak jak Donald Tusk stać się pierwszą osobą w Unii Europejskiej. Długo będziemy czekali na taki moment w przyszłości. Pozdrawiam wszystkich zwolenników Unii Europejskiej i apeluję: nie dajmy się z niej wyrzucić, a tym bardziej nie pozwólmy, byśmy na własne żądanie zostali z niej usunięci.

IK

Piotr Tarka, mieszkaniec Ciechanowa:

- Unia Europejska, której jesteśmy częścią, przez ostatnie lata bardzo się zmieniła. To nie ta sama organizacja, do której wstąpiliśmy w 2004 r. W tamtym czasie przyświecały tej instytucji zupełnie inne idee, skupiano się głównie na gospodarce. Obecnie Unia zaczyna coraz bardziej ingerować nie tylko w gospodarkę, ale głównie w politykę wewnętrzną poszczególnych państw. Dla mnie osobiście punktem zwrotnym w podejściu do samej Unii była sprawa KPO. Gdy władza zgadzała się na ustępstwa w wymiarze podziału pieniędzy pod warunkiem spełnienia przez dany kraj członkowski poszczególnych formalności, np. tzw. „praworządności”, znalazła kolejny sposób, by jeszcze bardziej ingerować w sprawy wewnętrzne danego kraju. Co się potem stało doskonale wiadomo, Bruksela stwierdziła, że w naszym kraju praworządność jest lamana i nie wypłaciła należnych nam pieniędzy. To bardzo niebezpieczny kierunek, w którym jak widać podąża Unia.

Europa jako skupisko kilkudziesięciu niezależnych od siebie państw, nie jest w stanie i nie powinna próbować stworzyć czegoś na wzór Stanów Zjednoczonych, z jednym rządem federalnym i podległych mu stanów, które mają małą, ale jednak autonomię. Nie jestem osobiście przeciwnikiem obecności Polski w tej strukturze, ale powinniśmy się zastanowić, czy chcemy Unii w kształcie federacji kilkudziesięciu państw współpracujących głównie w sferze gospodarczej, czy Unii, która uzależniałaby nas politycznie od centrali w Brukseli. Obecnie coraz częściej słychać głosy mówiące o konieczności zmiany samego traktatu unijnego. Uważam, że w żadnym wypadku nie powinniśmy się zgodzić na jakiegokolwiek zmiany, ponieważ jest to zamach na wolę obywateli. To ludzie z poszczególnych krajów zdecydowali, że chcą być członkiem organizacji, na takich a nie innych zasadach. Nie pytano nas, obywateli, czy po proponowanych zmianach chcemy być częścią tej Unii, którą się stanie po planowanych zmianach. Z drugiej strony wyjście z tej instytucji dla nas Polaków byłoby wielkim błędem. Przez ostatnie 17 lat, odkąd jesteśmy członkami Unii, nasz kraj wykonał niesamowity skok cywilizacyjny. Z trzeciorzędnego kraju staliśmy się liczącym się w tej części Europy jednym z liderów gospodarczych. Coraz częściej nazywa się Polskę „Tygrysem Europy”. Na pewno to nie zasługa rządu Tuska, czy Szydło i Morawieckiego. To właśnie dzięki Unii gospodarczo rozwijamy się coraz szybciej, nasza gospodarka całkiem nieźle sobie radzi, nawet w gorszych momentach. Niestety w tej beczce miodu jest też łyżka dziegciu, właśnie w postaci próby coraz większej integracji Unii i zacieśniania lub, jak nazwałby to ktoś inny, zniewalania Państw już nie gospodarczo, a politycznie.

RK

Antoni Dybowski, student drugiego roku Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego na kierunkach: prawo, filozofia i socjologia:

- Gdy Polska wchodziła do Unii Europejskiej miałem zaledwie roczek. Siłą rzeczy nie mogę tego pamiętać, a tym bardziej czasów jak wyglądała Polska przed przystąpieniem do Wspólnoty. Ale łatwo to sprawdzić.

Na naszej obecności w Unii Europejskiej zdecydowanie zyskało polskie rolnictwo. Potężne dofinansowanie zrestrukturyzowało gospodarstwo. Przecież wcześniej polska wieś przypominała trochę tą z XIX w.

Czuje się Europejczykiem i nie wyobrażam sobie tego, że Polska mogłaby być dzisiaj poza Unią. Zresztą, widać to chociażby po problemach, które pojawiły się

Cezary Szeski, nauczyciel w ZS nr 2 w Ciechanowie:

- Ostatnie lata rządów PiS, to proces powolnego i w pełni świadomego wyprowadzania Polski z Unii Europejskiej. Rząd i TVP próbowały przedstawić europejską wspólnotę narodów w jak najczarniejszych barwach. Osobiście jestem wielkim zwolennikiem ścisłej integracji, więc z troską i oburzeniem obserwowałem poczynania ustępującej władzy. W każdym podręczniku do wiedzy o społeczeństwie możemy przeczytać, że przynależność do międzynarodowych organizacji ogranicza suwerenność państw. Jednak korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z strukturami UE są ogromne. W ciągu kilkunastu lat dokonaliśmy skoku cywilizacyjnego. Zbliżyliśmy się pod względem organizacyjnym i ekonomicznym do najbogatszych państw Starego Kontynentu. Rozbudowaliśmy infrastrukturę, a poziom życia obywateli radykalnie wzrósł. Kolejnym krokiem, który powinniśmy zrobić, to wprowadzenie euro zamiast złotych. Przyjęcie wspólnej waluty dałoby szansę na jeszcze szybszy rozwój. Pamiętajmy, że Unia Europejska

jest nie tylko projektem gospodarczym ale też politycznym i społecznym. Ma zapewnić trwały pokój i równoprawną współpracę między państwami a także poszanowanie wspólnych wartości. Gdyby mieszkańcy Europy nagle porzucili myśl o zjednoczeniu, groziłoby nam konflikty, wojny, spory terytorialne i gospodarcze. Dawne animozje i niesnaski mogłyby powrócić ze zdwojoną siłą. Musielibyśmy zapomnieć o przemierzaniu się bez wiz i innych ułatwień. Celniczy znów przeszukiwałby nasze bagaże, a na granicach stałyby długie kolejki samochodów. Zmiana miejsca pracy i zamieszkania byłaby bardzo utrudniona. Na szczęście Polacy są w większości zwolennikami pozostania naszego państwa w strukturach UE. Tempo i zakres dalszej integracji powinny być poddane szerokim konsultacjom społecznym. Zniechęcanie do Unii Europejskiej jest wbrew naszym interesom narodowym. Silna Unia to silna Polska.

RK

Marta Daniłowska, mieszkanka powiatu makowskiego, radna Rady Powiatu w Makowie Mazowieckim:

- 1 maja 2004 r. Polska wraz z Cyprem, Czechami, Estonią, Litwą, Łotwą, Malcią, ze Słowacją, Słowenią i Węgrami wstąpiła do Unii Europejskiej. Było to największe w historii rozszerzenie wspólnoty. Przyjęcie Traktatu z Lizbony to ostatnia duża reforma Unii Europejskiej, a dzisiaj ten związek gospodarczo-polityczny bardzo tej reformy potrzebuje. UE powinna inaczej spostrzegać unarodowienie państw członkowskich poprzez zrozumienie ich specyfiki. Wydaje mi się, że celem naszego społeczeństwa jest nie tyle dążenie do tradycyjnie rozumianej odrębności politycznej, co zachowanie własnej specyfiki kulturowej, która przesądza o tożsamości narodowej, a w tym zakresie UE ma jeszcze bardzo dużo do zrobienia. Nie można jednak całkowicie pomijać kwestii politycznych. Ambasador Wielkiej Brytanii i Irlandii Anna Clunes podczas posiedzenia Podkomisji ds. Konferencji o przyszłości Europy mówiła o nastrojach towarzyszących Brexitowi. Wskazała, że wielu Brytyjczyków uznało, iż „Zbyt wiele niepodległości przekazano Brukseli” w poszczególnych kwestiach oraz, że niepokoję obywateli jej kraju polegały na perspektywie podejmowania własnych decyzji, we własnym parlamencie, nad którym będą mieli bezpośrednią kontrolę i wpływ wyra-

IK

Mariusz Osica, pułtuszczanin, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Pułtuskach:

- O członkostwo w Unii Europejskiej Polska zabiegała od roku 1994 roku. W maju 2004 roku cieszyliśmy się z przystąpienia do Unii Europejskiej. W założeniach do zasad europejskich należy: poszanowanie praw człowieka oraz godności ludzkiej, wolność, demokracja, praworządność oraz równość oraz, najważniejsze, Unia Europejska efektywnie działa na rzecz pokoju i bezpieczeństwa. I to właśnie tymi zasadami Polacy kierowali się, przystępując do UE. Silne przywództwo Niemiec w UE pozwoliło temu państwu na kreowanie polityki całej Europy. Niestety, Niemcy kierują się tylko własnym interesem, w kluczowych sprawach nie liczą się z głosami mniejszych państw, w tym Polski. Uważam, że musimy prowadzić twardą politykę wobec Niemiec. W ostatnich latach

udowodniliśmy, że Polska potrafi być i jest konkurencyjną gospodarczo wobec Niemiec, co, niestety, denerwuje naszego sąsiada. Przykładami są plany inwestycyjne związane z portami w Świnoujściu, portem lotniczym CPK, portem rzeczonym w Elblągu i regulacją rzeki Odry po naszej linii brzegowej, budowa elektrowni atomowej, dzięki której prąd będzie dużo tańszy. Realizacja tych inwestycji to duże środki finansowe dla Polski i zwiększenie niezależności energetycznej, dlatego rozwój gospodarczy naszego kraju drażni sąsiadów i robią wszystko, aby zatrzymać te inwestycje. Tak, chcemy być w Unii Europejskiej, ale opartej na równym traktowaniu państw członkowskich z zachowaniem ich autonomii.

IK

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Miasto i ZKM na zakupach

Nowe autobusy w Ciechanowie

Na ulice Ciechanowa wyjechało aż 6 zakupionych autobusów miejskich, w tym 2 elektryczne. Wszystkie są klimatyzowane, zróżnicowane pod względem wielkości i dostosowane do przewozu osób z niepełnosprawnościami.

Prezes ZKM Waldemar Kiciński i prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński

Zakupione miejskie autobusy są już na ulicach Ciechanowa. Wszystkie są wyposażone w elektroniczny system informacji pasażerskiej, łączność alarmową kierowcy z dyspozytorem oraz system lokalizacji pojazdu, współpracujący z tablicami elektronicznej informacji pasażerskiej na przystankach. Autobusy są klimatyzowane, co zwiększy komfort

podróżnych. Wszystkie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Racjonalnie i oszczędnie

– Zdecydowaliśmy o zakupie zróżnicowanych pod względem wielkości pojazdów. Dwa z nich to duże autobusy

mogące przewozić do 63 pasażerów każdy, kolejne cztery to pojazdy klasy mini i midi. Dzięki temu optymalizujemy ofertę przewozową spółki tak, by na trasy wyjeżdżały autobusy

Smart Auto mają po 24 miejsca siedzące i 32 miejsca stojące. Przy wejściach do autobusów nie ma stopni, co ułatwia wsiadanie i wysiadanie podróżnym. Autobusy zostały wniesione aportem do majątku Zakładu Komunikacji Miejskiej przez Gminę Miejską Ciechanów. Miasto pozyskało na ich kupno środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach drugiej edycji programu „Zielony Transport Publiczny”.

Zoptymalizowane do potrzeb

Dwa autobusy Mercedes CITARO mają 42 miejsca siedzące i 21 stojących oraz miejsce do przewozu osób na wózku.

Dwa pojazdy Mercus Sprinter należą do klasy MINI. Posiadają po 15 miejsc siedzących i 27 stojących.

Powiększy się flota elektryków

– To pierwszy tak duży jednorazowy zakup. Na ulicach miasta mamy obecnie trzy autobusy elektryczne, a czwarty już jest produkowany i trafi do nas w połowie przyszłego roku. Zachęcamy wszystkich do korzystania z komfortowego, bezpiecznego i nowoczesnego miejskiego transportu publicznego. Warto zauważyć, iż od 10 lat ceny biletów są w Ciechanowie niezmiennie – mówi prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński.

Zakład Komunikacji Miejskiej dysponuje łącznie 36 pojazdami, które obsługują 14 linii komunikacyjnych. W przyjętym na listopadowej sesji Rady Miasta budżecie Ciechanowa na nadchodzący rok zabezpieczono kolejne 2 mln zł na unowocześnienie floty miejskich autobusów.

AZ

Władze miasta podpisują umowy z wykonawcami

Będą kolejne modernizacje ulic w Ciechanowie

Ulice: Nadrzeczna, Dolna, zabytkowa część Pułtuskiej, Jaśminowa, Malinowa, Bohaterów Września, Baczyńskiego i Wiklinowa przejdą kompleksowe modernizacje. Miasto właśnie podpisało umowy z wykonawcami. Wpłynęły też oferty na przebudowę ul. Śmiecińskiej. W tej ostatniej oraz w ul. Nadrzecznej pojawią się ścieżki rowerowe. Remont przejdzie również chodnik przy ul. Zamkowej. Prace ruszą wczesną wiosną.

Miasto przystępuje do kolejnych remontów dróg. W ratuszu zakończyły się już postępowania przetargowe, wyłoniono wykonawców i podpisano z nimi umowy. To oznacza, że remonty ruszą niebawem, jak tylko pozwoli na to pogoda.

Nowa ścieżka dla rowerzystów

– Kontynuujemy prace nad kolejnymi ulicami w mieście. Centrum miasta zyska ścieżkę rowerową dzięki przebudowie ul. Nadrzecznej. Będzie komfortowa i bezpieczna – powiedział prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński.

W północnej części ul. Nadrzecznej powstanie nowy, dwukierunkowy ciąg pieszo-rowerowy z nawierzchnią asfaltową. Po stronie południowej wybudowany będzie chodnik.

Reorganizacja ruchu w centrum

Ul. Nadrzeczna będzie miała nową, solidną nawierzchnię z betonu asfaltowego.

Wegowego. Wykonana zostanie nowa podbudowa drogi i kanalizacja deszczowa. Przygotowany już projekt zakłada wprowadzenie jednokierunkowego ruchu pojazdów od ul. Wodnej do ul. Wojska Polskiego. Dzięki temu możliwe będzie stworzenie miejsc parkingowych na odcinku drogi, gdzie prowadzone są działalności gospodarcze.

Nową nawierzchnię, kanalizację deszczową, chodnik i oświetlenie zyska sąsiadująca z ul. Nadrzeczna ul. Dolna, dochodząca do placu Jana Pawła II.

W obu lokalizacjach chodniki zostaną wykonane z granitu, by nawiązywały stylistyką do istniejących ciągów komunikacyjnych na placu przed ratuszem. Z jego architekturą spójne będą też lampy.

Udogodnienia dla pieszych

W centrum wyremontowany będzie też chodnik wzdłuż ul. Zamkowej. Nowa nawierzchnia powstanie na odcinku od mostu na Łydni do ul. Gostkowskiej (po stronie zamku). Prace przeprowadzi ciechanowska firma PHU PROMENADA.

z odpowiednią do zapotrzebowania liczbą miejsc. Jednocześnie oszczędzamy paliwo i dbamy o środowisko – podkreślił Prezes ZKM Ciechanów Waldemar Kiciński.

Niskopodłogowe i wygodne

Pojazdy o napędzie elektrycznym marki GRANTON firmy ZONSON

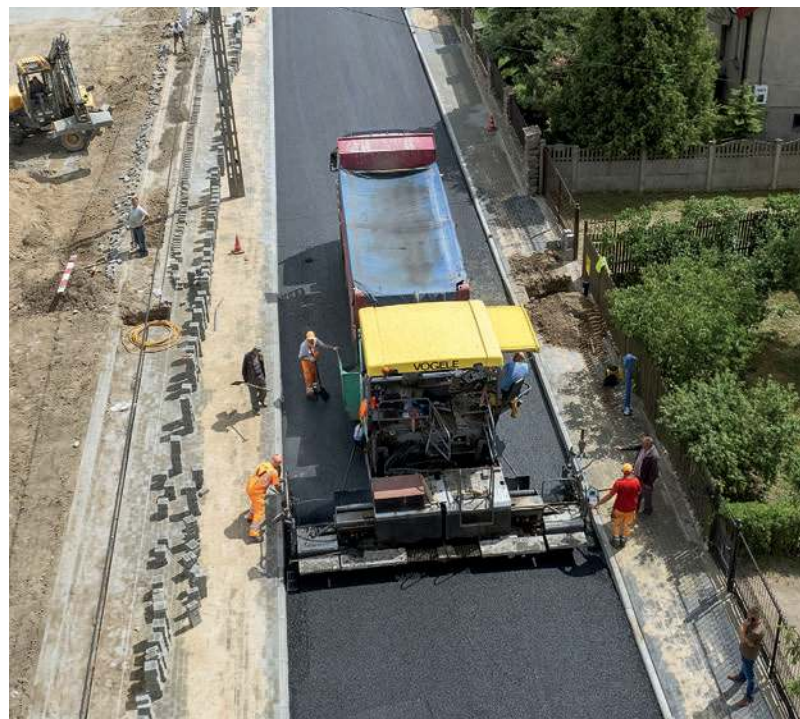
budowana zostanie jezdnia, powstanie nowy chodnik i kanalizacja deszczowa.

Ul. Jaśminowa i Malinowa

Kolejna droga na osiedlu „Słonecznym” zyska równą nawierzchnię z kostki brukowej, kanalizację deszczową, dwustronny chodnik i oświetlenie typu LED. Prace wykona firma PDG Sp. z o.o. z Baboszewa – ta sama, która przeprowadzi remont ul. Nadrzecznej, Dolnej i części Pułtuskiej. W ul. Malinowej nowa nawierzchnia i chodniki zostaną wykonane z kostki. Na jej przebudowę miasto pozyskało dofinansowanie od samorządu Mazowsza w ramach „Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego”.

Bruk na Pułtuskiej

Na odcinku od posesji nr 17 do posesji nr 31 zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków odtworzony będzie bruk z kamiennymi krawężnikami. Prze-

Na „Zachodzie” i „Kargoszynie”

W ratuszu zakończyło się też postępowanie przetargowe i już podpisano umowę z wykonawcą (Zakładem Usługowo-Handlowym SEBUD z Ciechanowa) na remont ul. Bohaterów Września i ul. Baczyńskiego. Będzie kosztował 2,3 mln zł.

Na ul. Bohaterów Września obejmie pół kilometra drogi. Zyska ona nową nawierzchnię z asfaltu. Wyremontowane będą chodniki po obu stronach jezdni, krawężniki oraz zatoki autobusowe.

Na ul. Baczyńskiego nowa nawierzchnia pojawi się na odcinku od skrzyżowania z ul. Sienkiewiczą w kierunku skrzyżowania z ul. Słonimskiego (odcinek ok. 220 m). Wymieniona będzie część krawężników.

Osiedle „Kwiatowe”

Do ratusza wpłynęły też już oferty na wykonanie prac w ul. Śmiecińskiej, która przejdzie przebudowę na odcinku od skrzyżowania z ul. Towarową do skrzyżowania o ruchu okrężnym ul. Kurzyńskiego z ul. Siewną i ul. Sławką. Zmodernizowane będą dwa skrzyżowania: z ulicą Działkową i z ulicą Starowiejską. Droga będzie odwodniona, wykonana zostanie nowa nawierzchnia z mieszanki mineralno-asfaltowej i chodnik po obu jej stronach. Powstanie w niej też 800 m ścieżki rowerowej, co pozwoli skomunikować ruch rowerowy z istniejącą infrastrukturą dla jednośladów w pętli miejskiej. Ciąg pieszo-rowerowy będzie wybudowany na odcinku ponad 160 m. Ustawione zostaną 4 przystanki autobusowe wyposażone w wiaty do obsługi dwóch linii komunikacji miejskiej. Droga będzie oświetlona, a dodatkowo doświetleniem objęte będą przejścia dla pieszych.

AZ

Pożar za pożarem w pow. zuromińskim

Zapalił się drewniany dom

Strażacy z powiatu zuromińskiego już po raz trzeci w ciągu tygodnia interweniowali w związku z pożarem domu jednorodzinnego. Podobnie jak w poprzednich przypadkach, ogień wydostał się przewodem kominowym.

W sobotę (9 grudnia br.) około godz. 9 doszło do pożaru w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, drewnianym w Przeradzu Małym. Jak informuje straż, zapaliła się cześć ściany drewnianej i belki, prawdopodobnie od rury wyprowadzającej spaliny z pieca, tzw. śmieciucha.

- Domownicy sami podjęli skuteczną próbę gaszenia i przygasili pożar. Strażacy natomiast dogasili pożar, sprawdzili palące się wcześniej miejsca za pomocą kamer termowizyjnych oraz monitorowali pomieszczenia w domu na

obecność substancji niebezpiecznych w powietrzu. W budynku mieszkały 3 osoby, którym nic się nie stało. O zdarzeniu powiadomiono Urząd Gminy w Lutocinie - informuje Tomasz Welenc, oficer prasowy KP PSP w Zurominie.

W związku z zaistniałą sytuacją strażacy musieli rozebrać fragmenty ścian oraz sufitu w pobliżu rozszczielonej rury. Domownicy otrzymali zalecenie,

aby nie używać pieca do czasu sprawdzenia całej instalacji przez osoby uprawnione.

W akcji gaśniczej brało udział sześć zastępów straży: dwa zastępy PSP w Zurominie, OSP Przeradz Mały, OSP Lutocin, OSP Biezuń oraz OSP Poniato-wo. Na miejscu była także policja i pogotowie energetyczne. Strat jeszcze nie oszacowano.

Strażacy apelują o zainstalowanie w domach czujników czadu i dymu. Wskazują, że w przypadku wszystkich trzech zdarzeń w tym tygodniu do rozwinienia pożaru doszło za dnia. Gdyby jednak taka sytuacja miała miejsce w nocy mogłoby to się skończyć tragicznie.

ku

Kierowca z wielkimi promilami

W zeszły weekend zatrzymany został kierowca, który spowodował kolizję mając w organizmie ponad 3,2 promila alkoholu.

- Przed godz. 12.00 dyżurny płońskiej komendy otrzymał zgłoszenie o zdarzeniu drogowym, do którego doszło w Płońsku na skrzyżowaniu ul. Kopernika z ul. Płocką. Skierowani na miejsce policjanci ustalili, że gdy kierująca chevroletem 28-latką zjeżdżała z ronda w ul. Płocką, w tył jej auta uderzył osobowy volkswagen. Od 37-letniego kierowcy wyczuć było alkohol. Przeprowadzone przez funkcjonariuszy badanie stanu

trzeźwości wykazało w jego organizmie ponad 3,2 promila. Do tego okazało się, że mężczyzna nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami, a jego auto nie ma aktualnego, ważnego badania technicznego, ani wymaganego ubezpieczenia. Na szczęście w spowodowanym przez pijanego kierowcę zdarzeniu nikt nie ucierpiał - poinformowała kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

37-latek odpowie zarówno za jazdę w stanie nietrzeźwości, jak i kierowanie pojazdem bez wymaganych uprawnień. Poniesie również konsekwencje związane z brakiem przeglądu technicznego auta i obowiązkowego ubezpieczenia. Grożą mu 3 lata więzienia, co najmniej kilkuletni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych i wysokie kary pieniężne. **RK**

Powiat Ciechanowski

Kreatywni i pomysłowi

Aż 40 prac związanych z okresem zbliżających się świąt przygotowanych przez osoby z niepełnosprawnościami, podopiecznych domów opieki, wpłynęło na konkurs pn. „Tradycyjne ozdoby na Boże Narodzenie” zorganizowany przez ciechanowskie starostwo. W środę, 6 grudnia w sali konferencyjnej odbyło się wręczenie nagród.

Konkurs podzielono na kilka kategorii. I tak, jury przyznało wyróżnienia w kategoriach: figurki, łańcuchy, jeże

ludowe, gwiazdki, pajaki ludowe, stroiki, bombki, pierniczki, szopki.

Jak podkreślają jurorzy - Grażyna Czerwińska, Monika Gwoździak, Barbara Wojciechowska, Ludwik Jurkiewicz - wybór najciekawszych prac wcale nie był łatwy i jednoznaczny. - Wszystkie prace były oryginalne i starannie przygotowane, niektóre zaskakiwały pięknem i kreatywnością - zgodnie przyznali członkowie komisji konkursowej.

Dzień podsumowania konkursu i przyznania wyróżnień był szczególny. W siedzibie starostwa zjawili się: uczestnicy, autorzy prac, opiekunowie, dyrektorzy, kierownicy oraz pracownicy domów społecznych.

erem

Nagrody i wyróżnienia wręczał laureatom starosta Jan Kaluszkiewicz

Płońsk

Mikołajki w Paryżu

Starostwo Powiatowe w Płońsku zorganizowało w leśniczówce Paryż (w okolicach Sochocina) Mikołajki dla rodzin zastępczych.

- Robiliśmy pierniczki, lepiliśmy pie-rog, byliśmy z panem leśniczym Arkiem Oliszewskim w lesie, bawiliśmy się z Piotrem Jezierskim... (...) miałam okazję spotkać się i porozmawiać z opiekunami. Mogę powiedzieć, że rodziny zastępcze, to takie moje „dziecko”, oczko w głowie. Mam ogromny szacunek i podziw dla ludzi, którzy jako rodziny zastępcze zawodowe wykonują swoją pracę 24 godziny na dobę. To ogromny trud i odpowiedzialność - przekazała starosta Elżbieta Wiśniewska.

Starosta poinformowała, że w grudniu 2018 roku nie było w powiecie żadnej rodziny zawodowej. Aktualnie są takie 4, a także rodzinny dom dziecka prowadzony dla 9 dzieci przez Magdalenę Wacko z mężem. W rodzinach zastępczych zawodowych wychowuje się 25 dzieci. We wszystkich typach rodzin zastępczych, także niezawodowych spokrewnionych i niespokrewnionych z dziećmi - 117 (do 18 roku życia).

- Dla porównania, w trzech naszych domach dziecka przebywa obecnie 40 dzieci.

Pieczą zastępczą jest ważnym zadaniem powiatu, a rodzinna pieczę zastępcza w szczególności. Wszystkim naszym rodzinom życząc zdrowia, siły i beztrudności, o ile to przy tym charakterze pracy możliwe. I jak najwięcej satysfakcji i radości nie tylko od świąt. Dziękuję także pracownikom Powiatowego Cen-

trum Pomocy Rodzinie w Płońsku za pracę z rodzinami zastępczymi, tę na co dzień, i tę od świąt - dodała Elżbieta Wiśniewska. **RK**

FOT. STAROSTWO PŁŃSK

Doziny, Liberadz

Na taką drogę czekali nie tylko mieszkańcy tych wsi

Ponad 20 mln zł wydał powiat mławski na modernizację fragmentu swej drogi, na odcinku Doziny - Liberadz (gm. Szreńsk). Jak się przekonujemy, z tej inwestycji, niedawno zakończonej, zadowoleni są zarówno mieszkańcy tych wsi, jak też kierowcy miejscowi i „z Polski”.

To ważny szlak na drogowej mapie północnego Mazowsza. Wiedzie bowiem z Mławy do Szreńska, Radzanowa, Raciąża, Bieżunia, Sierpca, Płocka. Tędy przejeżdżają m.in. ciężkie samochody, które dostarczają pasze do ferm drobiu i bydła, i cysterny, które odbierają mleko z gospodarstw rolnych. Z tej drogi prowadzą odgałęzienia w kierunku ekspresowej S7.

W ramach tego przedsięwzięcia przebudowano most na rzece Sewerynce w Dozinach, a na tradycyjnym skrzyżowaniu w Liberadzu, gdzie dochodziło do niebezpiecznych wypadków, wykonano rondo. Ponadto na 2,2-kilometrowym odcinku wzmocniono i poszerzono (do 7 m) jezdnię oraz wykopano rowy odwadniające z przepustami. Do tego w Dozinach powstały obustronne chodniki, oddzielone od jezdni pasem zieleni, zatoki dla autobusów, parkingi wysepki spowalniające ruch kołowy.

Jest to jedna z kosztowniejszych inwestycji mławskiego samorządu powiatowego w ostatnich latach. Pochłonęła 20 mln 646 tys. zł, w tym 14 mln 250 tys. zł stanowiła dotacja z Rządowego Funduszu Polski Ład - Programu Inwestycji Strategicznych. Wkład własny powiatu wyniósł 5 ml 371 tys. zł, a udział gminy Szreńsk - 1 mln 25 tys. zł. **(kj)**

Tak wygląda wjazd do Dozin po przebudowie

Serdeczne podziękowania

dla Pani Agnieszki Sitarskiej,
Państwu Nalewajk
sąsiadom, z m. Przewodowo-Majorat,
Strażakom z Państwowej Straży
Pożarnej z Pułtuska,
Strażakom z OSP z Przewodowa
Strażakom z OSP Gzy
za okazaną pomoc
i troskę naszej córce.

Składają rodzice

FOT. RED

Niedziela w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze

Kołędy Europy, nagroda Zygmunta, obraz Kossaka

W świąteczno-bożonarodzeniowym nastroju przebiegła miniona niedziela (10 grudnia) w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. Na cyklicznym, comiesięcznym Koncercie Niedzielnym wystąpił Chór Kameralny Collegium Musicum Uniwersytetu Warszawskiego.

Roman Kochanowicz ze statuetką Zygmunta

Licznie zgromadzona publiczność miała przyjemność wysłuchać kołęd z różnych krajów Europy. Śpiewacy pod dyktando Andrzeja Borzysza zaprezentowali utwory z całej Europy: z Hiszpanii, Francji, Włoch, Węgier, Czech, Ukrainy, no i oczywiście nasze rodzime najbardziej znane i powszechnie śpiewane w okresie Bożego Narodzenia.

***Chór Kameralny Collegium Musicum UW** został założony w 1994 r. przez wykładowców, pracowników i absolwentów Uniwersytetu Warszawskiego. Jest wolnym akademickim stowarzyszeniem, dającym amatorom szansę wykonywania muzyki na profesjonalnym poziomie, nawiązującym do średniowiecznej tradycji *collegium musicum*.

Za propagowanie i kultywowanie

Miłym akcentem niedzielnej popołudnia w opinogórskiej Oranżerii było wręczenie corocznej Nagrody Zygmunta. To już 10. edycja tej nagrody, którą honoruje się osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju Muzeum Romantyzmu. Jej laureatem został Roman Kochanowicz, były dyrektor muzeum w Opinogórze.

Roman Kochanowicz uzyskał rekomendację do nagrody za zasługi na rzecz rozwoju Muzeum Romantyzmu

w Opinogórze w trakcie prawie dwóch dekad pracy na stanowisku dyrektora Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, które uczyniły z instytucji placówkę rozpoznawalną na całym świecie oraz za kultywowanie i propagowanie idei oraz tradycji okresu romantyzmu, rodu Krasińskich i epoki napoleońskiej.

***Roman Feliks Kochanowicz**, historyk, muzeolog, konserwator zabytków, absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz studiów podyplomowych na Uniwersytecie w Toruniu, Politechnice Warszawskiej, Szkole Głównej Handlowej i Polskiej Akademii Nauk.

Drogę zawodową rozpoczął jako nauczyciel historii w LO w Ostrołęce. Przerwał nauczanie, by wraz ze Stefanem Gołębiowskim, byłym posłem i poetą, tłumaczem Horacego zorganizować Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu. Kierował nim przez 20 lat. Przez kolejne 3 lata (1995–1998) zarządzał zamkiem górskim w Niedzicy k. Czorsztyna. Przekształcił go z Domu Pracy Twórczej w Muzeum – Zamek, udostępniając zwiedzającym. W 1998 r. wrócił do Bieżunia, by przez 4 lata pełnić funkcję burmistrza. Następnie przez blisko 20 lat był dyrektorem Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. Z dniem 24 lutego 2023 r. przeszedł na emeryturę.

W Opinogórze Roman Kochanowicz przywrócił w przestrzeni historycznej funkcjonujące dawniej obiekty, takie

jak: Dwór, zabudowania folwarczne, Oranżeria, Domek Ogrodnika oraz zrealizował projekty, które planowali Krasińscy: prace konserwatorsko-remontowe, którym poddano krypty grobowe Krasińskich oraz zabytkowe nagrobki na opinogórskim cmentarzu. W wyniku podjętych działań powstała tzw. „krypta trzeciego wieszcz”, gdzie umieszczono pomnik nagrobny Zygmunta Krasińskiego – inicjatywę podjętą już przez Adama Krasińskiego, która wcześniej nie doczekała się realizacji. 21 nagrobków na cmentarzu w Opinogórze osób związanych z rodem Krasińskich odzyskało swą świetność czyniąc z tego miejsca jedną z najbardziej zadbanej nekropolii w Polsce. W czasie pełnienia funkcji dyrektora rewaloryzowano park, który został ogrodzony, stworzono w nim alejki, poddane ostatnio zabiegom remontowym, zbudowano parking przy kościele. Po raz pierwszy w historii poddano konserwacji zabytkowy drzewostan. Roman Kochanowicz wyróżniał się szczególną dbałością o zbiory Muzeum – z jego inicjatywy pozyskiwano muzealia w drodze kupna, darowizny i depozytów.

Wyróżniony wieloma odznaczeniami, m.in. Zasłużony dla Kultury Polskiej, Złotą Odznaką „Za opiekę nad zabytkami”, Brązowym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz Złotym i Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Spod Samosierry do Opinogóry

Crepe de la creme niedzielnej spotkania w Opinogórze było wspólne oglądanie obrazu Wojciecha Kossaka „Zdobycie ostatniej baterii w wąwozie Somosierry”. To jeden z ostatnich nabytków Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, zrealizowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. Historię obrazu (i jego drogę do Opinogóry) przedstawili pracownicy muzeum Leszek Nowaliński i Rafał Wróblewski.

Muzeum Romantyzmu w Opinogórze gromadzi pamiątki związane z historią rodziny Krasińskich, ze szczególnym uwzględnieniem Zygmunta Krasińskiego (1812-1859), dramaturga

(autora „Nie-Boskiej Komedii” i poety. W muzeum gromadzone są też pamiątki epoki napoleońskiej, co jest związane z tym, że ojciec wieszcz – Wincenty Krasiński był współorganizatorem i dowódcą 1 Pułku Szwoleżerów Gwardii Cesarskiej, który to pułk wstąpił się m.in. brawurowym i skutecznym atakiem na wojska hiszpańskie pod Somosierrą. Wincenty Krasiński mianowany przez Napoleona generałem oraz obdarzony tytułem hrabiowskim, był przez pewien czas głównodowodzącym wojsk polskich w napoleońskiej Francji. Stąd też w Opinogórze Krasińskich (nadanej

skich i literackich. W rocznicę owej szarży Wojciech Kossak wraz z Michałem Gorstkinem Wywiórskim 30 listopada 1899 roku stanęli na placu boju w celu odbycia studiów terenowych. W styczniu 1900 roku artyści rozpoczęli pracę nad czterema szkicami (150 x 288 cm). Następnie z płótnami tymi Wojciech udał się do Warszawy w celu uzyskania zgody generalnego gubernatora, księcia A. Imertyńskiego na wystawienie wielkiej panoramy. Zgody jednak nie uzyskał. Mimo zaangażowania cesarza Wilhelma, który wstąpił się wówczas za Kossakiem, dzieło zostało uznane za zbyt niebezpieczne ze względu na jego patriotyczny wydźwięk. Tym samym motyw wielkiej szarży nie doczekał się upragnionego przez Wojciecha Kossaka uwiecznienia, lecz artysta wielokrotnie, w mniejszych kadrach, powracał później do tematu bitwy pod Somosierrą.

Opinogórski obraz przedstawia zdobycie ostatniej baterii w wąwozie Somosierry przez porucznika Andrzeja Niegołęwskiego i czterech szwoleżerów, z którymi zakończył słynną szarżę. Obraz nie był dotąd znany i publikowany. Istnieje inna wersja tej sceny z 1907 roku, publikowana w monografii Kazimierza Olszańskiego. Zapewne obraz pochodzi z tego samego okresu.

Obraz Wojciecha Kossaka, który Muzeum Romantyzmu w Opinogórze zakupiło, przez blisko 40 lat znajdował się w zbiorach dworu w Tułowicach. Zakupiony został w latach 80-tych od warszawskiego kolekcjonera (wcześniej w jednym z domów krakowskich, gdzie był według przekazanej informacji prze-

Krasińskim przez Napoleona) zawsze panował kult Napoleona i szwoleżerów – część z nich po upadku cesarza i powrocie wojsk polskich do ojczyzny, zamieszkała w opinogórskim dworze.

W 1899 roku Wojciech Kossak powziął decyzję o namalowaniu wielkiej panoramy dla Warszawy. Po wielkim sukcesie namalowanych wcześniej panoram Racławice (1894) oraz Przejście przez Berezynę (1896) miało to być kolejne monumentalne dzieło ku pokrzepieniu zniewolonych serc narodu polskiego. Kossak zapragnął uwiecznić słynną szarżę szwoleżerów polskich pod Somosierrą. Dowodzony przez płk. Jana Kozieltulskiego 3 szwadron 1 Pułku Szwoleżerów Gwardii Cesarskiej 30 listopada 1808 r., dokonał brawurowego ataku na oddziały hiszpańskich wojsk powstańczych i otworzył Napoleonowi drogę do Madrytu. Starcie to przeszło do napoleońskich legend i zostało wielokrotnie uwiecznione w dziełach malar-

chowu od czasów I wojny Światowej).

Malowany na płótnie o formacie 56,5 cm x 73 cm w technice olejnej. Stan zachowania bardzo dobry, blejtram oryginalny. Sygnowany w lewym dolnym rogu W. Kossak. Oprawiony w ramę „okienną” z epoki w stanie oryginalnym, z tyłu zachowana jest naklejka firmy wiedeńskiej „Karl Jandera Wien”.

Dzięki zakupowi Muzeum Romantyzmu w Opinogórze wzbogaciło się o wspaniałe eksponat autorstwa jednego z najznakomitszych polskich malarzy batalistów. Obraz doskonale uzupełni kolekcję pamiątek po 1 Pułku Szwoleżerów Gwardii Cesarskiej, która jest eksponowana w zabytkowym budynku oficyny dworskiej i będzie jednym z jej najważniejszych elementów.

Autor tekstu o obrazie W. Kossaka – Leszek Nowaliński – kierownik Działu Sztuki i Historii
Opr. red.

Laudację wygłosiła obecna dyrektorka MR Monika Salamon-Miloboszevska, a statuetkę wręczyli byli laureaci: Joanna i Bronisław Szmit oraz radna woj. mazowieckiego Wiesława Krawczyk (w imieniu marszałka Adama Struzika)

Mława dobrze „rockuje”

W sobotę 2 grudnia w sali Kina Kosmos Miejskiego Domu Kultury odbyła się XIX edycja rockowego festiwalu o nazwie „Rockowania”. Wcześniej występowały na nim tak legendarne formacje jak choćby TSA czy Acid Drinkers. Tym razem gwiazdą był Damian Ukeje, zwycięzca pierwszej serii programu The Voice Of Poland. Oprócz koncertu ze swoimi muzykami przewodniczył on również jury, które wyłoniło – to kolejna tradycja tego festiwalu – najlepsze młode zespoły, dla których przewidziano nagrody pieniężne.

Dziewiętnaście lat „Rockowań”

To więcej niż wiek niektórych uczestników tegorocznej edycji. Choć w ostatnim czasie niektórzy raz po raz wieszczą muzyce rockowej koniec, każde kolejne pokolenie przynosi jej nie tylko wiernych fanów, ale również owładniętych pasją wykonawców. W końcu bunt, energia i ekspresja to odwieczne prawo młodości. Ta mieszanka to wręcz idealny początek rockandrollowego przepisu. Pierwszy etap mławskich „Rockowań” obejmował przesłuchania szesnastu zespołów, z których wyłoniono „szczęśliwą siódmkę”. I to właśnie oni (choć tak naprawdę z siódemki stawilo się ostatecznie sześć) 2 grudnia zaprezentowali swoje umiejętności szerszej publiczności. Przyjść na ich występ mógł każdy, a chętnych nie brakowało. Już samo przejście przez korytarz mławskiego MDK wprawiało w rockowy nastrój. Ściany ozdobiono na tę okoliczność wystawą „Muzycy okiem Benedykta Dalki”. Podobizny Hendrixa, Beatlesów czy Metaliki

Ciechanowski zespół Kop

ciągnęły się aż pod samą salę kinową, na której punktualnie o godzinie 13:00 przywitał gości Andrzej Piasecki, muzyk rockowy i psycholog, etatowy prowadzący mławskich „Rockowań” – Niezwykle cieszę się, że państwo są z nami i wspieracie młodych artystów. Dzięki wam możemy przekazywać im pasję do aktywności, tych całkowicie bezpiecznych. Często jest inna droga spędzania czasu niż telefon, smartfon czy laptop. Nawiązywanie relacji, zdrowa rywalizacja,

chęć dzielenia się swoją wrażliwością i ekspresją – to wszystko sprawia, że my jako terapeuci mamy o wiele mniej pracy.

Witam na „Rockowaniach” – usłyszeliśmy, a po tych słowach rozpoczęło się

konkursowe przesłuchanie

wyłonionych wcześniej grup. Otworzyli je najmłodsi. Ciechanowski zespół Kop złożony z nastoletnich uczniów Krasiniaka wykazał niezwykle (jak na tak młody wiek) zgranie i doświadczenie sceniczne.

W Muzeum Szlachty Mazowieckiej Rodzinna Niedziela „Tradycje bożonarodzeniowe”

Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie zaprasza 17 grudnia br. na „Świąteczną Rodziną Niedzielę w Muzeum”.

Warsztaty rodzinne będą się odbywać w budynku ekspozycyjnym przy ul. Warszawskiej 61, w dwóch grupach – o godzinie 11.00 i 13.00.

W programie spotkania: Prezentacja multimedialna „Tradycje bożonarodzeniowe” i wykonanie ozdób bożonarodzeniowych.

Organizatorzy zachęcają do zapisywania się pod numerem: 23 672 55 87.

żet

Święta z Telewizją TVS

Wigilia
16:00 – Świąteczne wydanie Koncertu Życzeń
19:45 – Koncert Kolęd z Wiskitek

I Dzień Świąt
7:00 – Kolędowanie z TVS
9:35 – Recital Kolęd Tradycyjnych Teresy Werner
17:45 – Koncert Kolęd

II Dzień Świąt
7:00 – Kolędowanie z TVS

Sylwester
20:00 – Sylwester – Szlagierowa Lista Finał

OGLĄDAJ TVS NA:

– Gramy ze sobą już kilka lat. To również nie są nasze pierwsze „Rockowania”. Dwa lata temu zostaliśmy wyróżnieni – powiedzieli nam członkowie grupy po występie.

Trzeba przyznać, że wszyscy muzycy występujący tego dnia w Mławie bardzo chętnie dzielili się zakulisowymi wrażeniami.

Kolejnymi uczestnikami była plocka kapela Damned Souls. Już nie nastoletni, ale wciąż młodzi duchem panowie zaprezentowali zadziorny, choć nie pozbawiony przebojowości punk rock.

– To nasz pierwszy konkurs, bo jako Damned Souls gramy od niedawna, ale mamy wcześniejsze doświadczenie sceniczne. Wydałmy singiel z teledyskiem, a z mławskiego występu zamierzamy zrobić przebitki do kolejnego. Zauważamy spory przekrój zarówno wiekowy, jak i stylistyczny wśród innych uczestników – zdradził wokalista i gitarzysta Damned Souls.

Podobne zdanie wyrazili członkowie warszawskiej kapeli Tabula Rasa.

– To fajnie, że widzimy tu wielu wykonawców, starszych i młodszych, którzy mówią różnymi rockowymi językami. I tak na koniec najważniejsza jest ekspresja, groove – usłyszeliśmy tuż przed ich występem.

Tabula Rasa do Mławy zawitała po raz pierwszy. Przybyły tu również zespoły z nieco dalszych zakątków Polski, czego dowodem suwalska formacja Osyda, toruński Tomigan czy Trackstone z Tarnowskich Gór. Wszyscy mieli możliwość zagrania zaledwie kilku utworów (co oczywiste wobec sporej liczby uczestników). Jednak jak sami zgodnie mówili, zdecydowanie warto było przyjechać tu choćby na kilka minut i zagrać przed rozemocjonowaną (sądząc po żywiołowych reakcjach) publicznością.

Werdykt

Damian Ukeje podczas koncertu

Koncerty młodych zespołów trwały do godziny 17.00. Następnie jury udalo się na obrady, aby o 20.00 wydać werdykt. Naczelny juror i gwiazda wieczoru, polsko-nigeryjski wykonawca i autor Damian Ukeje, sam stał 13 lat temu jako młody uczestnik „Rockowań”.

– Pamiętam jak sam grałem w roli konkursowicza. To zupełnie inne emocje, ale teraz też nie miałem łatwej roli. Wręcz przeciwnie, poziom dzisiej-

Zdobywcy głównej nagrody, zespół Trackstone

– Pamiętam jak sam grałem w roli konkursowicza. To zupełnie inne emocje, ale teraz też nie miałem łatwej roli. Wręcz przeciwnie, poziom dzisiej-

Swoisty „brązowy medal” w tej klasyfikacji zdobyła suwalska Osyda. To zespół założony w roku 2022 przez Michała Osydę, a podczas grudniowego koncertu w Mławie był zapewne najbardziej bluesowym elementem w całej rockowej układance. Trochę więcej hard rockowego ciężaru prezentował toruński Tomigan z charyzmatyczną wokalistką o sporych możliwościach głosowych. Te cechy pozwoliły im zdobyć drugie miejsce, a na szczycie podium zespół, który przybył do Mławy aż ze śląskich Tarnowskich Gór. W grze kwartetu słychać było chyba najwięcej instrumentalnej wirtuozerii i popisów. Być może właśnie to sprawiło, że ostatecznie wygrał on tegoroczne „Rockowania”. Trackstone zresztą podbił już serca widzów innych festiwali – warto wspomnieć, że całkiem niedawno doceniono ich na 42 edycji Festiwalu Generacja, a publiczność rozgrzewali przed sławnym Farben Lehre.

Przekrój wszystkich występów daje do zrozumienia, jak wysoki może być poziom muzyków przed właściwym debiutem płytowym, którym nieznane są jeszcze ogólnopolskie trasy i lukratywne kontrakty. Wciąż dopiero przepychają się oni łokciami na tym trudnym rynku (choć słowo „rynek” jest naturalnie niezbyt lubiane w świadomości artystycznych dusz). Czy XIX edycja mławskich „Rockowań” dorównała poziomowi poprzedniej? „Jak najbardziej!” rzucił już po koncercie Damiana Ukeje jeden z widzów, który jak sam stwierdził, na mławskim festiwalu stara się być „co rocku”.

PW

Książka dla Ciebie

Wojciech Przyłipiak Zakupy w PRL. W kolejce po wszystko

Czy stojący na wystawie orzeł z kalesonów naprawdę zachęcał do kupowania? Jak można było w zimie przetrwać dwa dni w kolejce po kredens? Od kiedy w sklepach była Coca-cola?

Czy naprawdę kioskarki dziurawiły przesyłki? Więcej kupowało się książek czy wódki? Jaki ciuch kosztował tyle, co połowa Syrenki i czym pachniało w sklepach Baltony? Gdzie kupujących witaly postacie z baśni Ali Baba i czterdziestu rozbójników? Gdzie można było usłyszeć: „czeńcz many”,

a gdzie: „E, cwany gapa, nie bądź pan taki specjalista z miodem w uszach, pan tu nie stał!”?

Reportaż Wojciecha Przyłipiaka to barwna opowieść o zakupowej rzeczywistości okresu 1945–1989. To świat wiejskich GS-ów i przyszlonych domów handlowych, prywatny handel i państwowe molochy. Pewex, Moda Polska i towary spod ludy.

Autor oddaje głos ludziom po obu stronach ludy: kupującym i sprzedawcom. Nie powieła mitów o epoce wiecznego niedoboru, ale buduje z fragmentów zasłyszanych historii świat rzeczywisty, niepozbawiony oryginalności, społecznej inicjatywy, codziennej ekscytacji. To także świat ponadczasowego polskiego designu, mody, która wciąż zachwyca, fantastycznych hasel reklamowych czy neonów.

Bywa sentymentalnie, często zabawnie, nieraz przerażająco. Zawsze za to – prawdziwie.

Edward Kay Kupa faktów o smrodzie, czyli co i dlaczego ludziom cuchnie, trąci i zalatuje

Gnijące śmieci. Śmierdzący ser. Bagienne baki. Cuchnące stworzenia. Strasznie to wszystko obrzydliwe! Tylko czy na pewno?

W smrodzie kryje się więcej tajemnic, niż się wydaje na pierwszy rzut... nosa! Tak mówi nauka! A wiedza, jak sami się przekonacie, nie zawsze pachnie różami.

Dzięki tej nieapetycznej książeczce dowiedzie się rzeczy, o których inni nawet boją się myśleć!

Co sprawia, że smród... śmierdzi?

Skąd ludzki nos wie, kiedy zbliża się niebezpieczeństwo? Skąd wiadomo jak pachnie kosmos? Dlaczego dziewczyny mają lepszy węch od chłopców? Czy istnieje pigułka, dzięki której baki pachną jak czekolada? W jaki sposób bapchy budzą wspomnienia i emocje? Co na świecie cuchnie najbardziej? Kim są superniuchacze? Kto zasługuje na tytuł największego śmierdziucha w królestwie zwierząt?

Wieżcie głęboki oddech – przez nos oczywście – i zaciągnijcie się zapaszkami wiedzy o smrodzie. Już wkrótce zostaniecie prawdziwymi ekspertami od smrodów wszelakich.

Edward Kay jest wielokrotnie nagradzanym autorem książek i scenarzystą programów telewizyjnych dla dzieci i dorosłych. Regularnie wskakuje pod prysznic i codziennie rano stosuje dezodorant. Mieszka w kanadyjskim mieście Toronto.

Mike Shiell jest ilustratorem, grafikiem, animatorem i twórcą filmowym. Jest również koneserem i znawcą wyrafinowanych, dojrzałych smrodów. Podobnie jak Edward mieszka w Kanadzie, w mieście Georgetown.

Jeśli chcesz łamać formę - musisz wiedzieć, co łamiesz

Rozmowa z **Mateuszem Tymkowskim**, ciechanowskim malarzem, historykiem z wykształcenia i logistyką z zawodu.

*** Malujesz i sprzedajesz obrazy regularnie, miałeś swoją wystawę w Ciechanowie, a każdy kto chce zobaczyć sporą próbkę twoich możliwości na instagramowym profilu. Wygrałeś także konkurs, dzięki któremu mogłeś zaprezentować swój obraz na wystawie w Londynie. Nie doszło do tego jednak. Dlaczego?**

- Zrobiono casting, a nagrodą było właśnie miejsce na londyńskiej wystawie. Wysłałem kilka swoich prac i jedna z nich zakwalifikowała się. Ostatecznie jednak okazało się, że należy dodatkowo uiścić opłatę za miejsce. Co prawda niewielką, jednak z przyczyn ideologicznych uznałem, że to chyba nie dla mnie. Albo ktoś chce wystawić i oglądać moje obrazy, albo nie.

*** A zatem jesteś dość wierny swoim artystycznym zasadom...**

- Nigdy nie interesował mnie rozgłos dla samego rozgłosu. Oczywiście cieszę się, kiedy moje obrazy są kupowane, ale zawsze na pierwszym miejscu pozostaje sztuka. Wolę kiedy sprzedaje się sztukę, nie artystów.

*** Oprócz malowania pracujesz zawodowo w zupełnie innej branży. Jak wygląda twoje malowanie?**

- Pracuję głównie wieczorami, nawet jeśli nazajutrz będzie to oznaczać niewyspanie. Zaczynam malować obraz i staram się go skończyć jak najszybciej. Nie dlatego że się śpieszę, ale po prostu chcę „złapać chwilę i nastrój”. Po tym jak złożę podpis pod obrazem, jest on dla mnie skończony i chcę zająć się innym. Aczkolwiek, ogólnie rzecz biorąc, nadal czuję się nieukończony i wiem, że muszę pracować nad sobą. Ludwik Wittgenstein napisał kiedyś „Traktat logiczno-filozoficzny” i powiedział o nim tak: „Mój traktat składa się z dwóch części, tej którą napisałem i tej, której nie napisałem. I ta druga jest ważniejsza”. Te słowa dość mocno na mnie oddziałują.

*** Czy twoje prace – olej na płótnie – to zawsze twoja własna inwencja czy malujesz również na zlecenie?**

- Robiłem to kiedyś, ale jestem już tym zmęczony. Technicznie jednak nie byłby to dla mnie problem. Wiedziałem zawsze, kto do mnie przychodzi i czego oczekuje. Raczej nie mogłem pozwolić sobie na eksperymenty. W takiej sytuacji najczęściej ktoś szuka portretu albo kopii czegoś, bo chce przygotować komuś niespodziankę na prezent lub coś w tym stylu. Przy realistycznym płótnie musiałem poświęcać na malowanie tydzień, czasem dwa i przyjmowałem za obraz niewielkie pieniądze. Ale teraz maluję to, co chcę i paradoksalnie ludzie kupują moje prace częściej, płacąc większe sumy. Choć nie są to ludzie z Ciechanowa. Bardzo mocno pomógł mi w tym mój profil na Instagramie, na który wrzucam swoje prace.

*** Od czego zaczęła się twoja przygoda malarska?**

- W jakiś sposób malarstwo było obecne od zawsze. Moja mama, Beata, również malowała, choć była raczej kopistką. W domu zawsze były sztalugi, płótna, farby. Musiało to mieć na mnie jakiś wpływ, ale prawda jest taka, że wtedy przechodziłem obok tego obojętnie i nie wiązałem z tym swojej przyszłości. Nawet w nieco późniejszym wieku. Przeważnie chce się już wtedy wiedzieć, co chce się robić w dorosłym życiu. Jed-

nak ja – jak wielu moich rówieśników w Ciechanowie – skupiałem się raczej na życiu doczesnym. Trochę przegapiłem ten swój czas na projektowanie przyszłości. Jeśli chodzi o samo malowanie to zacząłem skicować sobie jakieś blahe rzeczy – erotyki lub coś w tym stylu – kiedy miałem 14 lub 15 lat. Ale nie mogłem powiedzieć, bym już wtedy pochłaniało.

*** Czy twoja mama jest krytyczna wobec twoich obrazów?**

- Bardzo. Zawsze ma jakieś uwagi. Zawsze coś jest za krótkie lub za długie, itd. Ale w odpowiedzi mam słynną anegdotę, przypisywaną często Matisse'owi. Malował kiedyś pewną kobietę, ona spojrzała na efekt i powiedziała mu: „Panie Matisse, ta kobieta ma za długą rękę”. A on odpowiedział: „Proszę pani, to nie kobieta. To obraz”. Malarstwo to kwestia indywidualna – to według mnie klucz do zrozumienia siły choćby tych obrazów, które dziś nazywamy klasykami. Ja też prowadzę swoją własną walkę o to, aby moje obrazy były jak najbardziej „moje”.

*** Powiedziałeś, że we wczesnej młodości skupiałeś się – jak wielu twoich rówieśników – na życiu doczesnym i nie wiązałeś przyszłości z malarstwem. Prowokuje to trochę kolejne pytanie. Czy sądzisz, że Ciechanów to dobre miejsce dla artystów?**

- Nie, to zdecydowanie nie jest dla nich dobra okolica. To w dużej mierze wynika po prostu z zapotrzebowania. Nawet ktoś, kto podejmie się jakichś

eksperymentującą restauracją. Sam podłapałem gdzieś pomysł, by otworzyć knajpę, w której oprócz jedzenia byłyby gramofony ze słuchawkami i każdy do konsumpcji mógłby wybrać muzykę z wielkiego regału z winylami. Ale wiem, że to po prostu pewnie by na siebie nie zarobiło.

*** A jednak miałeś to szczęście mieć w swoim rodzinnym mieście wystawę – w czerwcu tego roku, w Ciechanowskim Ośrodku Edukacji Kulturalnej Studio...**

- Tak, i było to fantastyczne doświadczenie. Bardzo się cieszę, że dopisali goście. To było niesamowite zobaczyć tych ludzi, znajomych i nieznajomych, zainteresowanych moimi pracami.

*** Myślisz, że fakt, iż nie każdy lokalny twórca może tak powiedzieć to problem lokalny czy ogólnopolska bolączka?**

- To zdecydowanie ogólnopolska bolączka. Coś, co nazwałbym problemem małych i średnich miast. Nawet jeśli takie miasto posiada własną galerię, to cieszy się ona małym zainteresowaniem. Nie porwałbym się na galerię w takim miejscu, bo to przedsięwzięcie skazane na niepowodzenie. Zupełnie inaczej kwestia wygląda w miejscach turystycznych typu Kazimierz Dolny. Tam jest takich galerii wiele i nawet jeśli prezentowane są tam dość tandetne obrazy, to regularnie kupują je napływający turyści.

*** Co sądzisz o klasycznej edukacji malarskiej, o znajomości podstaw? Czy w dzisiejszych czasach taka wiedza jest potrzebna czy to zbędny balast?**

- Jest absolutnie niezbędne. Żle, że w kształceniu młodych pozwala im się robić to, co chcą. Na tym opiera się nie-

stom pokazania się gdzieś. To być może w zupełności by wystarczyło.

*** A zatem dawać wędkę zamiast ryby?**

- Dokładnie. Powinno wzmagać się wśród młodych ludzi konkurencyjność, ogłaszać konkursy, organizować wystawy. Sprawiać, by słyszeli o nich inni, ale

też oni sami o sobie, aby inspirowali się wzajemnie i rywalizowali ze sobą. Mogę tu dodać taką ogólną myśl, że kiedyś środowisko artystyczne skupiało się, dajmy na to, w kawiarniach i żyło tą materią kolektywnie, wpływając na siebie. Social media i internet sprawiły, że artysta stał się trochę bardziej „samotny”.

*** A propos nowoczesnych technologii – ostatnio bardzo głośno na temat sztucznej inteligencji. Wiesz czy się, że może ona zastąpić wielu ludzi i artystów często wymienia się w tym gronie. Jak podchodzisz do informatycznej rewolucji na polu malarstwa?**

- Komputer jest i będzie, nie da się go wymazać z ludzkiej świadomości. Akceptuję go i staram się wyluskiwać z niego dobre rzeczy – choćby fakt, że mocno pomaga mi w promocji moich obrazów. Ale artystycznie rzecz biorąc, takich rzeczy nie widzę za wiele. Gdybym miał wybór powrotu do świata bez komputera, może skusiłbym się na to. Sztuczna inteligencja nie jest dla mnie aż tak wielką rewolucją w kwestii malarstwa. Nie pociąga mnie praca na komputerze, preferuję swoją własną klasyczną metodę – olej na płótnie. Natomiast przyznam, że internet to rewolucja, którą można by chyba porównać do wynalezienia koła. Znacznie zmieniło to życie każdego z nas. Trochę też ubolewam nad tym, że pożera on tyle czasu. Oczywiście sam bywam tego ofiarą.

*** Skoro byliśmy przy edukacji młodych artystów, chciałbym zapytać o ich promocję. Czy uważasz, że instytucje państwowe powinny robić nieco więcej w tej kwestii?**

- Nie do końca wiem, na czym miałyby polegać taka pomoc. To znaczy, gdyby państwo przyszło do mnie i powiedziało: „chętnie kupimy pańskie obrazy”, to nie obraziłbym się (śmiech). Ale myślę, że najlepszą rzeczą jaką mogłyby robić państwowe instytucje to ograniczenie się do większego umożliwiania arty-

Rozmawiał PAWEŁ WICHOWSKI

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Są takie osoby, których życie i twórczość mocno identyfikuje z pewnymi miejscami, a ich odejście z tego świata burzy fundamenty i wzbudza niedowierzanie, że oto naprawdę może ich zabraknąć. Podczas jubileuszowej XXX „Cecyliady” w Gliniojecku, która miała miejsce 19 listopada, wielu uczestnikom wydarzenia kogoś takiego właśnie zabrakło. Nieobecnym był Andrzej Ładowski, zamieszkały w Zalesiu muzyk, zwany przez niektórych lokalnym bardem, który odszedł niespodziewanie 7 listopada w wieku 71 lat.

Pan Andrzej pochodził z Warszawy, ale od ponad 20 lat jego miejscem na ziemi było Zalesie, gdzie mieszkał ze swoją drugą żoną. Przyniósł tutaj ze sobą swoją największą pasję, którą była muzyka i za sprawą której stał się osobą nierozdzielnie związaną z gminą Gliniojeck i okolicami. Szybko stał się nieodłącznym elementem tutejszej sceny muzycznej, grając na swojej gitarze i śpiewając podczas najróżniejszych uroczystości. Tak naprawdę znali go tu wszyscy.

- Poznałam Andrzeja w Klubie Seniora – wspomina jego przyjaciółka Ewa Mieszkowska. - Utworzył w klubie chór, który bardzo dobrze sobie radził. Często byliśmy zapraszani na różne wydarzenia.

Pamięci Andrzeja Ładowskiego

Wielkie serce, wielki głos

Andrzej Ładowski i Ewa Mieszkowska

W pewnym momencie pan Andrzej zrezygnował z członkostwa w Klubie Seniora, a gdy niedługo po nim to samo zrobiła pani Ewa, wyszedł z inicjatywą utworzenia duetu scenicznego, który ostatecznie przyjął nazwę „Ewan”.

- Jakis czas śpiewaliśmy, zapraszano nas choćby do Strzegowa, Radzanowa, czy Ciechanowa na „Kupalnockę”. Tu u nas też często występowaliśmy – mówi pani Ewa. - Aż wreszcie zaproponowaliśmy dyrektorowi MGOK utworzenie sekcji przy domu kultury, co spotkało się z jego aprobatą.

Wtedy projekt nabrał kształtów. Spotykali się coraz częściej, koncertując w okolicznych miejscowościach. Podczas pandemii, zgodnie z propozycją dyrektora, umieszczali swoje utwory w serwisie YouTube.

- Mocno przyciągał nas Monar w Dreglinie – dodaje pani Ewa. - Andrzej już kilka lat wcześniej jeździł tam z żoną, gdzie spędzali Wigilię – on grał na gitarze, a wszyscy kołędowali. Jeździliśmy tam także na coroczny Przegląd Piosenki Abstynenckiej. W tym roku też byliśmy...

- Andrzej od dawna współpracował z miejscowym Domem Kultury – mówi nam dyrektor Wojciech Bruździński. - Był to niesamowity człowiek. Zawsze żartował, żeby nie mówić do niego per pan, bo na pana trzeba mieć wygląd i pieniądze, a on nie ma ani jednego ani drugiego. Do dzieci mówił, żeby go nazywały „dziadek Shrek”. Obdarzony był niesamowitym głosem. Gdy śpiewał, hipnotyzował nim słuchaczy. Dobrze grał na gitarze, chociaż nie znał nut. Był chętny do wszelkiego rodzaju inicjatyw. W każdej chwili był gotów przygotować repertuar na różnorodne imprezy. Wszędzie go było pełno...

Wyróżniała go również empatia, która kazała mu grać dla zmagającej się z nowotworem dziewczynki o imieniu Nadia. W ten sposób poznał poetkę Annę Druszczyk, która używała mu w jej twórczości swoich słów.

- „Dzień dobry, nazywam się Andrzej Ładowski, czy pani Anna Druszczyk?” – opisuje nawiązanie znajomości poetka. - Głos bardziej niż drżący odezwał się w słuchawce mojego telefonu. „Czy na

pewno pani Anna Druszczyk? Wie pani, ja trochę gram na gitarze, czy to pani napisała wiersz dla Nadii Walczącej Księżniczki? Mam do pani wielką prośbę, chciałbym zaśpiewać pani wiersz, bo nie wiem, czy pani wie, ale ja już zaśpiewałem jedną piosenkę dla Niusi. Proszę wysłuchać na fb, od „dziadka Shreka”. Proszę się nie obawiać, przygotowuję, prześlę za pośrednictwem messenger, a pani zdecydуйте... Ja prosty chłopak z Pragi jestem, u mnie tak, to tak, nie, to nie...” Bardzo zaskoczona zgodziłam się...

Bodaj największe sukcesy przyniósł Andrzejowi Ładowskiemu udział w Przeglądzie Piosenki Polskiej „Kocham Cię Ojczyzno” organizowanym przez Ośrodek Kultury „Arsus” w warszawskiej dzielnicy Ursus. Po kilkukrotnym zajęciu w nim drugiego miejsca w kategorii solistów, w 2022 roku został laureatem, wspólnie z Ewą Mieszkowską jako duet Ewan, a w roku 2023 wyśpiewał już samodzielnie pierwsze miejsce. Wykonał wtedy utwór „Tato”, do którego tekst stworzyła Anna Druszczyk.

- Tak naprawdę chyba nie chodziło nam tylko o te sukcesy – uznaje Ewa Mieszkowska. - Ja po prostu uwielbiałam z nim śpiewać. Głos miał przecudowny, mimo iż palił papierosy, które wielokrotnie kazałam mu rzucić. Czasami się sprzeczałyśmy, śmiałam się, że jak to „w starym, dobrym małżeństwie”, ale w zespole to normalne. Ostatecznie i tak się dogadywałyśmy i zawsze szliśmy na kompromis. Andrzej był bardzo dobrym człowiekiem. Może trochę czasami „narwanym”, ale prawdomównym. Zawsze mówił, co myślał. Jednocześnie był człowiekiem bardzo kontaktowym, który porozmawiał z każdym, niezależnie czy młodszym, czy starszym, nigdy się nie wywyższał, każdemu podał rękę. I choć zawsze miał swoje zdanie, szanował też racje innych.

- Miał trzy miłości w życiu, pierwszą żonę Ewę, która zmarła bardzo wcześnie na czerniaka, drugą żonę Danusię, która

również zmagając się z poważną chorobą i muzykę, tę ostatnią miłował bez pamięci... - mówi Anna Druszczyk. - Jeśli mówił o najbliższych, to bardzo często wspominał syna Grzegorza, wnuczkę Patrycję i sąsiada, który był mu jak rodzina. Danusia była królową, tak pięknie o niej mówił, tak bezszelustnie się nią opiekował, czasem nawet myślałam, gdyby szukać wzorca relacji małżeńskiej... ale, po co szukać, był Andrzej, a on stanowił niedościgniony wzorzec tego, o czym wiele par tylko może pomarzyć...

Jak mówi pani Ewa, planował wkrótce przejść na „muzyczną emeryturę”, ale zanim to miało nadejść, zamierzał zagrać ostatni koncert na Dzień Kobiet, a potem wybrać się jeszcze raz do Ursusa.

- Gdy zadzwoniłam w poniedziałek i powiedział, że jeszcze zostaje [w szpitalu – przyp. red.], już wiedziałam, że nie jest dobrze... We wtorek telefon już nie odpowiadał. Andrzej zmarł o 9 rano... To się stało tak nagle... Nadal nie przeszedł nad tym do porządku dziennego...

Ceremonia pogrzebowa odbyła się 17 listopada w domu pogrzebowym na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie przy ulicy Wóycickiego, gdzie spoczął w rodzinnym grobie, obok pierwszej żony i syna.

W ostatniej drodze, obok rodziny i przyjaciół, towarzyszyli mu także Ewa Kołacz i Katarzyna Jerz-Manowska, znajome poznane na forach internetowych, które przebyły setki kilometrów, aby oddać mu hołd.

- Jeśli można o pogrzebie powiedzieć, że był piękny, to pożegnanie Andrzeja chyba właśnie takie było, precudowne – mówi Ewa Mieszkowska. - Obok trumny stał jego pulpit, który służył mu do śpiewnika, a było na nim jego czarno-białe zdjęcie z gitarą. Obok stała właśnie jego gitara, która zostanie wkrótce zlicytowana dla chorej Nadii. Tej samej, dla której Andrzej śpiewał poezję pani Anny Druszczyk.

- Nie sposób mówić o Andrzeju w czasie przeszłym, to karygodne zaniedbanie. On jest, choć w innej przestrzeni, czuję jego obecność. Swoją życiową postawą, sercem, podejściem do świata i ludzi zasłużył sobie na wieczną pamięć – kończy Anna Druszczyk.

RADOSŁAW KOWALSKI

Tegoroczna, ósma gala Polskiego Czerwonego Krzyża przypada w 65-lecie utworzenia Honorowego Krwiodawstwa w Polsce. Jubileusz HDK, który w czwartek 7 grudnia odbył się w Powiatowym Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie był obchodzony wyjątkowo uroczysto. Odznaczeni rekordziści oddali w swoim życiu już ponad 75 litrów krwi.

- Spotykamy się dziś, by podziękować i wyróżnić tych, którzy na co dzień bezinteresownie dzielą się swoją krwią oraz pomagają w promowaniu idei honorowego krwiodawstwa – powiedziała na wstępie Bożena Podleńska, dyrektorka PCK Oddziału Rejonowego w Ciechanowie, organizatora wydarzenia.

Podczas gali uhonorowano dawców krwi. Przyznano odznaczenia państwowe – srebrne i brązowe krzyże zasługi oraz odznaki: zasłużony dla zdrowia narodu, kryształowe serce i odznaki honorowe odznaki. - Z okazji Jubileuszu 65-lecia Honorowego Krwiodawstwa, w uznaniu długoletnich zasług na rzecz honorowego krwiodawstwa, niesienia bezinteresownej pomocy w postaci nieza-

65-lecie Honorowego Krwiodawstwa w Polsce

Krwi nigdy za dużo

stapionego leku, jakim jest krew, działalności w Ruchu Honorowych Dawców Krwi oraz propagowania szczytnych idei Polskiego Czerwonego Krzyża wszystkim bardzo dziękuję – powiedział Jerzy Bisek, prezes zarządu głównego PCK.

Na gali honorowych dawców krwi gościli parlamentarzyści, samorządowcy szczebla powiatu i gmin, przedstawiciele służb mundurowych, oświaty i ośrodków kultury. W sali widowiskowej PCKiSz

specjalny występ, ze sporą dawką humoru, zaprezentowali artyści: Hanna Sleszyńska, Piotr Gąsowski oraz Robert Rozmus.

„Srebrne Krzyże Zasługi” otrzymali: Marek Cedler, Marcin Stawicki, Sławomir Jan Szabrański, Przemysław Mirosław Śledź

„Brązowe Krzyże Zasługi” otrzymali: Dariusz Golubski, Rafał Kaszubowski, Jerzy Kubiński, Kamil Łęgowski

VIII Gala PCK Oddział Rejonowy w Ciechanowie

Honorowi krwiodawcy

Odznakę „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” otrzymali: Bożena Mroczkowska, Dariusz Dąbrowski, Piotr Janakakos, Sebastian Kownacki, Piotr Krupiński, Andrzej Laskowski, Łukasz Modzelewski, Jarosław Możdżonek, Jacek Paczkowski, Marek Pajewski, Maciej Pawłowski, Paweł Podlasiński, Krzysztof Rasiński, Józef Wojciechowski, Paweł Wróblewski, Andrzej Wawrzyniak

Odznakę „Kryształowe serce” otrzymali: Ireneusz Rafał Górski – HDK przy Zakładzie Metaltech, honorowo oddał 66 litrów krwi; Leszek Henryk Seder-

PCK w Ciechanowie, honorowo oddał ponad 75 l krwi; Marek Więckowski – HDK przy Oddziale Rejonowym PCK w Ciechanowie, honorowo oddał ponad 57 litrów krwi

Odznaki Honorowe Polskiego Czerwonego Krzyża I, II, III i IV stopnia, które otrzymują zasłużeni honorowi krwiodawcy i zasłużeni działacze PCK: I st.: Paweł Kowalski, III st.: Zygmunt Wiśniewski; IV st.: Grażyna Krauze, Radosław Domiński, Tomasz Gajewski, Adam Krzemiński, Przemysław Król, Aleksander Leśniewski, Krzysztof Leszczyński, Leszek Nowakowski, Marek Rutkowski

erem

Mława

Sąd po stronie pielęgniarek

FOT. AUTOR

Główny budynek szpitala w Mławie. Na modernizację tego obiektu i jego wyposażenie w specjalistyczny sprzęt pójdzie wiele milionów złotych. W rezultacie mają się zdecydowanie poprawić warunki pracy personelu (również pielęgniarek), a jeszcze bardziej obsługi pacjentów

Co do mławskich pielęgniarek, chodzi o część plac począwszy od drugiego półrocza ub. r. Zdaniem sądu zastały one zanizone, nieuwzględniające w całości podwyżek – niezgodnie zobowiązującymi przepisami. Roszczenia obejmują w sumie kilkaset tysięcy złotych.

- Bardzo się cieszę, że sąd podzielił nasze zdanie w tej sprawie. Od początku przekonywaliśmy, że pracodawca w sposób nieprawidłowy obniżył wynagrodzenia pielęgniarek i zakwalifikował je do błędnych grup od lipca 2022 r. Wydane wyroki potwierdzają, że od samego początku mieliśmy rację. Załuję jedynie, że nasze argumenty wcześniej nie przekonały dyrekcji szpitala w Mławie,

co pozwoliłoby jej uniknąć niepotrzebnych kosztów. Mam nadzieję, że nasz proces będzie przykładem dla innych

naszego szpitala. Zresztą, zależy mi na tym, by załoga zakładu dobrze zarabiała – dodaje.

pielęgniarek, które zastanawiają się, czy ich roszczenia są słuszne – uważa radca prawny Bartosz Machul, pełnomocnik mławskich pielęgniarek.

Na ogłoszeniu werdyktu przez ciechanowski sąd obecny był dyrektor mławskiego SPZOZ Waldemar Rybak.

- Przysłuchiwałem się ustnemu uzasadnieniu wyroku, wystąpię o jego pisemne uzasadnienie, aby go dokładnie go przeanalizować. Nie zakładam, że jest on niekorzystny dla nas. Być może nie będę składał apelacji – twierdzi w rozmowie z nami. - Finansowe skutki wykonania tego orzeczenia nie zakłócą pracy

Mamy do czynienia z fragmentem ogólnokrajowego problemu. Pielęgniarki z niejednego szpitala uznały, że sposób ustalania podwyżek ich plac (od 1 lipca 2022 r.) był nieprawidłowy, co było przedmiotem ogólnopolskiego protestu tej grupy personelu medycznego.

Tymczasem, jak już pisaliśmy, na ukończeniu jest termomodernizacja budynku głównego szpitala w Mławie. Roboty, o wartości 6,7 mln zł, obejmują m.in. wymianę systemu grzewczego. Jednocześnie trwa remont pomieszczeń oddziału internistycznego – kardiologicznego z odcinkiem udarowym. Zakład przygotowuje się do jeszcze większych inwestycji: przebudowy oddziału ginekologiczno-położniczego i szpitalnego oddziału ratunkowego (SOR). Na pierwsze zadanie pieniądze wyłoży rządowy Polski Ład (3 mln zł), na drugie - Fundusz Medyczny Ministerstwa Zdrowia (ponad 14 mln zł).

K.J.

PSM w Mławie

Laury dla młodych muzyków i śpiewaków

Siedmioro uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Andrzeja Krzanowskiego w Mławie zdobyło nagrody lub wyróżnienia w akuratach konkursach krajowych konkursach.

W II Ogólnopolskim Konkursie Duetów Dziecięcych „Duentino” w Warszawie (przesłuchano w sumie 64 zespoły), reprezentując mławską PSM „Loczki duo”, czyli Otylia Jarmużewska (flet) i Maja Szczepańska (akordeon), dostał pierwszą nagrodę. Dziewczęta są uczennicami państwa Marii Jabłonowskiej i Karola Janika.

Trzy kolejne uczennice tej placówki wystąpiły w VIII Ogólnopolskim Konkursie dla Skrzypków, Wiolonczelistów, Kontrabasistów i Pianistów, organizowanym przez Fundację Jana Romanowskiego w ramach Festiwalu „Forte”. Gabriela Sześciński zdobyła tam miano laureatki, a Gabriela Tar-

FOT. PSM

Mławianin Filip Wesółowski w towarzystwie trzech innych laureatek I Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Marii Fołtyn

nowska i Emilia Kołakowska otrzymały wyróżnienia. Swoje zdolności rozwijają pod kierunkiem pani Renaty Rudnickiej w klasie skrzypiec.

Z kolei na I Ogólnopolski Konkurs Wokalny im. Marii Fołtyn mławska PSM zgłosiła Patrycję Sędrowską, Filipa Wesółowskiego i Bartosza Lewandowskiego, podopiecznych pana Michała

Gogolewskiego. Wszyscy troje dotarli do finału. Jury drugie miejsce przyznało Filipowi, a wyróżnienie i nagrodę specjalną za wykonanie utworu polskiego kompozytora dało Patrycji.

- Niezmiernie się cieszę z tych sukcesów. One potwierdzają wysoki poziom nauczania w naszej szkole, są efektem zmuśnej pracy zarówno uczniów, jak i nauczycieli. Wysyłamy uczniów na wiele konkursów w całej Polsce. Są one formą sprawdzania ich umiejętności artystycznych i osvajania się ze sceną – powiedział nam Wilhelm Taraszkiewicz, dyrektor PSM w Mławie.

(KJ)

Gdzie są rodzice?

Szaleństwo na quadach

Po oznakowanym szlaku turystycznym idzie małżeństwo z dwojgiem małych dzieci. Nagle wszyscy odskakują na boki, ojciec bierze na ręce młodszego syna, bo za zakrętu wyłaniają się dwa quady. Pędzą, nie zważając na innych uczestników ścieżki. Spacerowicz zajął się im z drogi. Być może uniknęli zderzenia.

Na filmie widzimy losie, sarny, dziki i (chyba?) wilka. A zaraz potem na ekranie pojawiają się dwa szarżujące quady, prowadzone, zdaje się, przez nastolatków.

I jeszcze obrazek, którego byłem świadkiem na mławskiej ulicy. Oto quada dosiada kilkuletnie, usatysfakcjonowane dziecko. Przy nim kroczy nie mniej zadowolony tata. Czy ojciec zdaje sobie sprawę z tego, co czyni?

Nierzadko rodzice, a także dziadkowie czy wujkowie, traktują quada

Nie jest to odosobniony obrazek w mławskim lesie (za al. Marszałkowską), nader uczęszczanym przez pieszych i rowerzystów, miłośników wędrówek na łonie natury. Co gorsza, tu quadowcy urządzają sobie „rajdy”, zwłaszcza na pofalowanych terenach, o czym świadczy „poorana” ziemia. Pokonywać wiraże, zapadliny, wzniesienia - jakże to atrakcja! O zgrozo, za kierownicami tych pojazdów siedzą przeważnie kilkunastoletni chłopcy! Gdzie są ich rodzice?

Wiecej. Nadleśnictwo Dwukoły akurat zamieściło w sieci pouczający film. Są to zdjęcia zarejestrowane przez kamery ustawione w ciągu trasy ekspresowej S7 w rejonie Mławy i Strzegowa. Są tam przejścia dla dzikiej zwierzyny. Monitoring wizyjny ma ułatwić kontrolę skuteczności tych „zielonych mostów”; zebrane tu doświadczenia być może posłużą w projektowaniu innych

Quad. Najtańszy kosztuje ok. 2 tys. zł, najdroższy kilkanaście razy więcej. O takim cacku marzy niejedno dziecko i niejedna nastolatka. Szczególnie policjanci drogówki ostrzegają, że te maszyny w rękach nastolatków mogą być niebezpieczne dla nich i innych użytkowników dróg, również tych spacerowych szlaków leśnych.

jak zabawkę dla dzieci. Niejeden dziecięciolatek marzy o tym, by z okazji przystąpienia do I Komunii św. dostać prezent w postaci takiego cacka. Umia! - chciałoby się zawołać. Mniejsza o pieniądze, chodzi o dobro oraz bezpieczeństwo tych, za wychowanie których odpowiadają dorośli.

A swoją drogą: czy nie pora wprowadzić zakaz wjazdu tych głośnych maszyn na tereny leśne? Ich motory powodują hałas, który płoszy dziką faunę, a szczególnie ssaki i ptaki.

K.J.

Kapłan, który w praktyce spełniał przykazanie o miłości bliźniego

Niepełnosprawni mają patrona

Powiatowe Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne (PCOM) w Mławie oficjalnie otrzymało imię księdza Stanisława Jurczuka, dobrodzieja i duszpasterza ludzi niepełnosprawnych.

Po mszy św. w kościele parafii Matki Bożej Królowej Polski przedstawiciele rodziny ks. Jurczuka odsłoniли tablicę pamiątkową wmurowaną w zewnętrzną ścianę siedziby placówki. Poświęcił ją ks. dziekan Kazimierz Ziółkowski. Na korytarzu zaś zawieszono portret patrona,

namalowany przez mławskiego artystę Zdzisława Kruszyńskiego.

Ks. dziekan Ziółkowski poświęcił też trzy mikrobusy, które przewożą niepełnosprawnych mieszkańców powiatu mławskiego na zajęcia w placówkach dziennego pobytu.

Na zakończenie uroczystości domownicy PCOM oraz nauczyciele i uczniowie miejscowej Państwowej Szkoły Muzycznej dali okolicznościowy program artystyczny.

Ks. Stanisław Jurczuk, zmarły w 2020 roku w wieku 63 lat, pochodził z Siedlec. W 1984 r., po ukończeniu studiów filo-

zoficzno-teologicznych w Warszawie, otrzymał święcenia kapłańskie z rąk kard. Józefa Glempa. Całe swoje dorosłe życie ofiarował tym, którzy wymagają szczególnego wsparcia – duchowego, psychicznego, materialnego. Był prezesem Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych w Archidiecezji Warszawskiej, doradcą prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, członkiem Narodowej Rady Rozwoju (sekcja: polityka społeczna), dyrektorem Domu Rehabilitacyjno-Opiekuńczego w Milanówku. Uważał się nie tyle za działacza czy urzędnika, ile po prostu za duszpasterza, przyjaciela, powiernika tych, do których należało wyciągnąć rękę.

- To nie przypadek, że właśnie ks. Stanisława Jurczuka wybraliśmy na patrona naszego centrum. Jest jego wspólnym inicjatorem. Przyjeżdżał, zachęcał, namawiał... Niestety, nie doczekał dnia otwarcia... Po roku pracy uznaliśmy, że powinien być obecny w taki symboliczny sposób – jako patron – w naszym codziennym

Portret ks. Stanisława Jurczuka autorstwa Zdzisława Kruszyńskiego

Uczestnicy uroczystości przez siedzibą placówki

6 grudnia miało miejsce uroczyste otwarcie świeżo wyremontowanego budynku E płońskiego szpitala, w którym znajdują się oddziały reumatologii i rehabilitacji.

Zakończenie jednej z najważniejszych inwestycji płońskiego SPZZOZ spotkało się z dużym zainteresowaniem, wskutek czego sala praktycznie pękała w szwach.

Uroczystość zgromadziła wielu znamiennych gości. Jako pierwsza głos zabrała starosta Elżbieta Wiśniewska, która przedstawiła proces przebiegu tej inwestycji.

- W bardzo krótkim czasie wykonana została inwestycja, o której mówiło się długo. Przede wszystkim o tym, że

Wyremontowany budynek E „Oazą Nadziei”

Marcin Waśko

trzeba ją zrobić, bo wybudowany przez więźniów w 1988 roku budynek z przeznaczeniem na kuchnię i stołówkę tak naprawdę nigdy nie był remontowany. Nie był skomunikowany ze szpitalem i był już ostatnio w opłakanym stanie technicznym. Projekt przebudowy powstał 12 lat temu za czasów dyrektora Świerczka. Powstał i czekał na lepsze czasy, czyli na pieniądze. W 2020 roku, za dyrektora Ozdarskiego został zaktualizowany (...) Szpital złożył wniosek i pozyskał dofinansowanie unijne na głęboką modernizację energetyczną budynku E. Projekt pisała i składała przyszła dyrektorka Lilianna Kraśniewska, a podpisywał w czerwcu 2021 roku

pełniący obowiązki dyrektora dr Witold Acheński. (...) W lutym 2022 roku dyrektorka Lilianna Kraśniewska podpisała umowę z wykonawcą, firmą Mirmax z Marek (...) Pod protokołem odbioru podpisał się dyrektor Marcin Waśko. I tak wspólnymi siłami wielu dyrektorów i wielu osób, przy ogromnych, jak na możliwości szpitala i powiatu, zaangażowaniu środków własnych, dobruśmy do końca – powiedziała starosta.

Łączna wartość inwestycji to ponad 24 mln zł, z czego ponad 8,5 mln to dotacja z powiatu, prawie 3,5 mln to środki przyznane umową z województwem, 8 mln to kredyty zaciągnięty w Banku Spółdzielczym przy poręczeniu powiatu, a 4 mln to pożyczka z powiatu.

- Dodatkowo powiat płoński pozyskał ponad 6 mln z rządowego programu inwestycji strategicznych na wyposażenie do budynku E. Dopiero po zakupie wyposażenia i sprzętu medycznego będzie można powiedzieć, że inwestycja jest już zakończona – dodaje Elżbieta Wiśniewska, informując jednocześnie,

że jest już także koncepcja rozbudowy budynku o zakład opiekuńczo-leczniczy, a także projekt rozbudowy SOR.

Podczas uroczystości w dalszej kolejności radny powiatu Jacek Rzyński odczytał list od marszałka województwa Adama Struzika. Następnie swoje przemówienie wygłosił były dyrektor szpitala, a obecnie radny wojewódzki, Paweł Obermeyer. Głos zabrał także nowy senator z naszego okręgu, Krzysztof Biełkowski.

- Jestem dumny, że w takim okresie przyszło mi być senatorem, gdy tak wspaniała inwestycja została wykonana i oddana do użytku przez powiat płoński (...) „Oaza nadziei” - bardzo mi się spodobała ta nazwa. Żeby tu była placówka, która daje nadzieję na lepsze jutro dla nas wszystkich (...) Pozdrowienia również od pana Macieja Wąsika, który zabiegał o te środki (...) - powiedział senator.

Wspomniana „Oaza nadziei” to hasło, które padło podczas modlitwy i poświęcenia obiektu.

Dyrektor Marcin Waśko przybliżył pokrótce historię szpitala, która rozpoczęła się w 1919 roku. W 1930 miało miejsce wielkie otwarcie, a patronem został marszałek Piłsudski. W czasie wojny szpital służył Niemcom, którzy po wycofaniu się dokonali rabunku, przez co wyrównanie strat w sprzęcie trwało przez kilkanaście kolejnych lat.

Oddziały rehabilitacji i reumatologii w budynku E funkcjonują od 2001 roku, wcześniej znajdowała się tu kuchnia i stołówka oraz punkt krwiodawstwa. W lutym 2022 roku rozpoczęła się jego rozbudowa, a oddanie do użytku nastąpiło 16 października br. Pierwszy pacjent trafił tu 7 listopada. Do dyspozycji jest obecnie 30 łóżek na oddziale rehabilitacji, 10 na rehabilitacji neurologicznej i 16 na reumatologii.

Dyrektor podziękował także wszystkim zaangażowanym w projekt przebudowy, przedstawił koszty, a także kolejne plany dla budynku.

- Chcemy jak najlepiej wykorzystać bazę łóżkową (...) zmodernizować aparaturę (...) rozszerzyć spektrum działalności (...) Stawiamy na krótkie hospitalizacje (...) Chcemy położyć nacisk na rehabilitację ogólnoustrojową i pooperacyjną (...) Chcemy jak najlepiej wejść w rehabilitację dzieci i młodzieży (...) Chcemy też rozszerzyć naszą ofertę i naszą współpracę ze stowarzyszeniami i ze środowiskami osób niepełnosprawnych – informuje Marcin Waśko.

Finałem uroczystości była prezentacja dostępnych pomieszczeń wyremontowanego obiektu. **RK**

Cyberprzestępcy nie próżnują

W zeszłym tygodniu kolejni mieszkańcy powiatu płońskiego padli ofiarą cyberprzestępców.

- Kilka miesięcy temu 27-letni mieszkaniec pow. płońskiego za pomocą internetowej platformy społecznościowej poznał dziewczynę. Atrakcyjna blondynka, widniejąca na przesłanych przez nową znajomą zdjęciach, bardzo go zainteresowała. Zaczęli do siebie pisać początkowo za pośrednictwem platformy, a po jakimś czasie w jednym z komunikatorów. Pomimo tego, że

nie nigdy nie widzieli się na żywo, kobieta stwierdziła, że się zakochała w 27-latk, chce się z nim spotkać i związać na całe życie. Mężczyzna uwierzył w jej słowa i zaufała na tyle, że gdy poprosiła go o pożyczanie pieniędzy, bez wahania na to przystał. Na początku internetowa znajoma chciała tylko 200 zł, jednak później zaczęła prosić o pożyczanie większych kwot pieniędzy. Zapewniała, że wszystko odda jeszcze tego samego dnia. 27-latek ufając internetowej znajomej, wygenerował kilka kodów do płatności mobilnych na łączną kwotę 4050zł i podał w wiadomości w komunikatorze. Dość szybko przekonał się o tym, że został oszukany – przekazuje kom. Kinga Drężek-Zmysłowska.

Jak dodaje oficer prasowa, osoba, z którą korespondował, zerwała z nim kontakt, usunęła swój profil na platformie społecznościowej oraz konto w komunikatorze.

- Zawierając nowe znajomości w mediach społecznościowych czy innych portalach internetowych, zachowaj ostrożność, szczególnie wtedy, jeśli nowo poznana osoba poprosi o pomoc finansową. Nigdy nie masz pewności, z kim naprawdę rozmawiasz. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje – ostrzega policja.

Na dodatek do płońskich policjantów niemal codziennie zgłaszają się osoby, które zostały oszukane podczas robienia zakupów on-line.

- W ubiegłym tygodniu informowaliśmy o 26-latk, która została oszukana przy zakupie konsoli do gier. Niestety w ten sam sposób pieniądze straciła kolejna osoba - 35-latek z gm. Raciąż. Kobieta w popularnym serwisie społecznościowym znalazła ogłoszenie o sprzedaży konsoli do gier. Korespondencję ze sprzedającą prowadziła za pomocą komunikatora. Po uzgodnie-

niu kwoty i sposobu wysyłki 35-latek otrzymał link do aukcji. Po kliknięciu w niego została przekierowana do strony ładującej podobnej do oryginalnej strony platformy handlowej, a następnie do strony płatności. Za towar można było zapłacić tylko przy użyciu kodu do płatności mobilnych. Niemal natychmiast, po zapłaceniu za towar kontakt ze sprzedającą się urwał. Mieszkanca gm. Raciąż nie otrzymała zamówionej konsoli, ani zwrotu pieniędzy – informuje rzecznik prasowa płońskiej policji.

W związku z rosnącą liczbą zagrożeń, policja przekazuje podstawowe zasady bezpiecznych zakupów:

1. Sprzedawca:
 - Korzystaj ze znanych sklepów, internetowe super-okazje często okazują się oszustwami,
 - Przeczytaj regulamin sklepu i zasady zwrotu towarów, zweryfikuj dane rejestrowe firmy,
 - Sprawdź opinie o sprzedawcy na platformie handlowej i w niezależnych serwisach z opiniami,
 - Zwróć uwagę na opisy oferowanych produktów. Niechlujny, pełen błędów opis i okazjonalna cena to prawdopodobnie próba oszustwa,
 - Korzystaj z platform handlowych w aplikacjach lub ze stron oferujących ochronę kupującego i oferty różnych sprzedawców,
 - Znajdź innego sprzedawcę, jeśli masz jakąkolwiek wątpliwość.
2. Płatność:
 - Sprawdź świeże opinie na temat sprzedawcy,
 - W razie wątpliwości wybierz płatność za pobraniem albo płatność kartą (płatność kartą możesz reklamować w banku),
 - Przelewem płać tylko w serwisach oferujących ochronę kupującego. Mały sklep przyjmujący tylko przelew jest podejrzany,
 - Zabezpiecz konto bankowe dwuskładnikowym uwierzytelnianiem z aplikacji albo kodem SMS lub zdrapką.
3. Dostawa:
 - Zamów dostawę z opcją sprawdzenia zawartości przesyłki,
 - Utrzymuj kontakt ze sprzedawcą,
 - Zachowaj korespondencję ze sprzedawcą,
 - W razie problemów rozpocznij procedurę reklamacji w ramach platformy handlowej, operatora płatności, zgłoś reklamację do banku, zgłoś sprawę na policję.

RK

Bajkowe Mikołajki z Mazowszem

Płońsk świętował Mikołajki wyjątkowo uroczystie

Najpierw świąteczny nastrój wprowadzili do ratusza najmłodsi wespół z seniorami. „Dziesiątki małych Mikołajów i Mikołajek”, czyli dzieci z miejskich przedszkoli, pomogły w ozdabianiu choinek, a Klub Senior+ z Płońska śpiewał koledy.

Z odwiedzinami i świątecznymi prezentami ruszyły tradycyjnie Moto Mikołaje. Odwiedzili tego dnia osiedle przy ulicy Młodzieżowej oraz oddział dziecięcy płońskiego szpitala. Po drodze spotkała ich jednak pewna przygoda.

- Kiedy jechaliśmy z prezentami do dzieci kilkaset metrów przed naszą kolumną wpadł w poślizg, dachował i wpadł do głębokiego rowu samochód osobowy, którego kierowcą była młoda kobieta. Natychmiast podjęliśmy akcję ratunkową, zabezpieczyliśmy miejsce wypadku, zajęliśmy się, na szczęście lekko poszkodowaną, uczestniczką zdarzenia i sprawdziliśmy wrak auta. Wszyscy przejeżdżający obok byli mocno zdziwieni widząc Moto Mikołajów w takiej akcji. Na szczęście wszystko dobrze się

skończyło – przekazali.

Wieczorem przyszedł czas na Bajkowe Mikołajki z Mazowszem w płońskim rynku, które rozpoczęły się świąteczną zumbą. W międzyczasie teren Rutek opalany został przez amatorów aktywnego spędzania czasu – odbył się tradycyjny Bieg Świętego Mikołaja, w którym pobiegła grupa dzieci i młodzieży, organizowany przez MKS Bank BS Płońsk.

Na rynku zjawili się mnóstwo mieszkańców, którzy byli świadkami inauguracji świątecznych iluminacji – oświetlona została ogromna choinka, która stała na placu w zeszłym tygodniu.

Najwięcej radości czekało oczywiście na dzieci, na spotkanie z którymi przybył saniami Mikołaj z workiem prezentów, w asyście elfów. O dzieci zadbał też

animatory, którzy zaproponowali warsztaty plastyczne i różne konkursy. Dla najmłodszych nie zabrakło też gorącej czekolady.

Cale Mikołajki można było także śledzić online dzięki studiu zlokalizowanemu przy ulicy Grunwaldzkiej 1, które nie tylko nadawało relację, ale także zaprosiło do rozmowy gości.

Partnerem wydarzenia był Samorząd Województwa Mazowieckiego. **RK**

Nastolatek strzelał z wiatrówki

15-latek z Płońska uszkodził wiatę przystankową w Żukowie-Wawrzonkach (gmina Raciąż) strzelając do niej z broni pneumatycznej. Będzie odpowiadał przed sądem dla nieletnich.

- Sprawca wybił w wiacie hartowaną szybę, powodując straty w wysokości blisko 1300 zł na szkodę gminy. Sprawą od razu zajęli się funkcjonariusze z raciańskiego komisariatu. Dzielnicy, którego rejon służbowy obejmuje miejscowość Żukowo-Wawrzonki szybko ustalił osobę, mogącą dokonać

uszkodzenia. Okazało się, że sprawcą jest 15-latek mieszkający w Płońsku – informuje kom. Kinga Drężek-Zmysłowska.

W czasie przesłuchania nastolatka w charakterze nieletniego sprawcy czynu karalnego przyznał się on do uszkodzenia wiaty.

- Wyjaśnił, że szyby wybił strzelając w nią z wiatrówki, którą pożyczył od swojej siostry. Jak twierdził, chciał tylko sprawdzić, jaką moc ma pistolet. Przyznał też, że nie było to jedyne miejsce, gdzie strzelał – dodaje oficer prasowa płońskiej policji.

Sprawa 15-latka przekazana została do Wydziału Rodzinnego i Nietletnich Sądu Rejonowego w Płońsku, który zadecyduje o wymiarze kary dla nastolatka.

- Nie trudno sobie wyobrazić, że nieodpowiedzialne zachowanie sprawcy mogło doprowadzić do większego nieszczęścia niż straty w mieniu. Choć siła rażenia broni pneumatycznej jest mniejsza niż broni palnej, może stanowić realne zagrożenie dla zdrowia osób, które przez przypadek znajdują się na linii strzału oddanego z wiatrówki gazowej – ostrzega policja. **RK**

Pokrzywnica w rankingu

Gmina – liderem w powiecie

Liderem Powiatu Pułtuskiego w Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego została gmina Pokrzywnica. Ranking premieje gminy o największym potencjale w sferze gospodarczej, społecznej, środowiskowej i przestrzennej (rozwój zrównoważony). Jego wyniki ogłoszono podczas gali 24 listopada 2023 roku w Przestrzeniach Bruna w Warszawie.

Ocenie poddano wszystkie gminy województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast na prawach powiatu. Wyniki Rankingu zostały przedstawione podczas uroczystej gali z udziałem samorządowców, ekspertów oraz gości 24 listopada w Przestrzeniach Bruna w Warszawie. Zgromadzonych przywitali dr Cezary Trutkowski, prezes Zarządu Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguśkiego oraz Michał Wójcik, dyrektor Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej – Centrum Mazowsze. Po dyskusji na temat zmian demograficznych w województwie mazowieckim z udziałem przedstawicieli organizatorów, Banku BGK oraz samorządowców, w tym Jacka Kowalskiego, burmistrza Nowego Dworu Mazowieckiego, przedstawiono najlepsze gminy województwa oraz liderów powiatów. Zwyciężyły: Ożarów Mazowiecki wśród gmin miejsko-wiejskich, Podkowa Leśna wśród gmin miejskich i Michałowice

wśród gmin wiejskich. W kategorii gminy miejskie na podium znalazły się dwie gminy z naszego subregionu: Płońsk na II miejscu i Nowy Dwór Mazowiecki na III. Lokomotywą rozwoju, czyli gminą, która odnotowała największy skok w rankingu, została gmina Huszlew.

Natomiast w powiecie pułtuskim tytuł Lidera Powiatu przypadł gminie Pokrzywnica. U sąsiadów: w ciechanowskim – gminie Gliniojeck, w makowskim – gminie Różan, wyszkowskim – gminie Wyszaków, legionowskim – gminie Jabłonna, nowodworskim – miastu Nowy Dwór Mazowiecki, płońskim – miastu Płońsk.

Na pozycję w Rankingu wpłynęła sfera gospodarcza – średnioroczne dochody własne budżetów gmin i wydatki inwestycyjne budżetów gmin na jednego mieszkańca w latach 2020–2022, średnioroczny wskaźnik zadłużenia budżetów gmin w latach 2020–2022, średnioroczne środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające

zwrotowi na finansowanie programów i projektów unijnych stanowiące dochód budżetów gmin na mieszkańca w latach 2020–2022, udział wydatków bieżących na administrację publiczną w wydatkach ogółem budżetów gmin w 2022 r. Ale nie tylko ona, wzięto również pod uwagę sferę społeczną i takie zagad-

nienia: przyrost naturalny na 1000 osób ludności w 2022 r., saldo migracji na 1000 osób ludności w 2022 r., udział długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia), a także średni wynik egzaminu ósmoklasisty w 2023 r., udział nakładów na szkolenia pracowników rad gmin i urzędów gmin w wydatkach bieżących budżetów gmin na administrację publiczną w 2022 r., wydatki budżetów gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków inwestycyjnych) na mieszkańca w 2022 r., udział środków przekazanych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w wydatkach bieżących budżetów gmin w 2022 r., wydatki bieżące budżetów gmin na oświatę, wychowanie i opiekę nad dzieckiem w wieku do lat trzech na jednego mieszkańca w wieku przedprodukcyjnym w 2022 r. Kolejne sfery to: sfera środowiskowa – wydatki budżetów gmin na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu na mieszkańca w 2022 r., odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia) oraz sfera przestrzenna – udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem gminy w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia).

IK

Mikołajki na lodowisku

Mali i duzi pułtuszczenie, jeżdżący na łyżwach, otrzymali mikołajkowy prezent. 6 grudnia zostało oficjalnie otwarte lodowisko miejskie przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 im. Ireny Szewińskiej w Pułtusku.

Uroczystego otwarcia dokonała Marta Tyszkiewicz-Wymysłowska, dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, a towarzyszyli jej: burmistrz Wojciech Gregorczyk, Mateusz Miłoszewski, zastępca burmistrza i Jolanta Kowalska, zastępca dyrektora PSP nr 4 oraz Mikołaj. Gośćmi byli mieszkańcy Pułtuska,

Mali i duzi otrzymali słodkie upominki od Mikołaja

którzy, jak podaje Urząd Miejski, „bardzo licznie przybyli na spotkanie ze świętym Mikołajem”.

Uczestnicy mikołajek na lodowisku, zanim sami przypieli łyżwy i ruszyli na lód, obejrzeli występ uczniów Czwórki, przygotowany pod kierunkiem Anity Gorczyńskiej i Pawła Szmei. Nad cho-

reografią czuwała Gabriela Sęplawska, absolwentka szkoły, zawodniczka AZS Warszawa.

– Wszyscy, którzy mieli na sobie świąteczne przebranie, otrzymali od Mikołaja upominki. Można było również skosztować słodkiego poczęstunku oraz napić się gorącej herbaty – informują organizatorzy.

Lodowisko będzie otwarte codziennie do 25 lutego, od poniedziałku do piątku w godzinach 15.00 – 20.30, a w weekendy od 9.00 do 20.30.

IK

Na lodowisku

Gzy

Lampy i siłownia plenerowa

Hybrydowe lampy uliczne na terenie gminy i siłownia plenerowa w Żebrach-Falbogach to nowe inwestycje na terenie gminy Gzy.

Najpierw przybyło w gminie sześnaście hybrydowych lamp ulicznych, zasilanych energią słoneczną oraz wiatrową; ich montaż zakończono 23 listopada. Zadanie było współfinansowane ze środków własnych budżetu województwa mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Adaptacji do Zmian Klimatu – Mazow-

szę dla klimatu 2023”. Całkowita wartość inwestycji, jak informuje miejscowy urząd, wynosi 199.948,80 zł brutto.

– Dzięki pozyskanym środkom zamontowano sześnaście sztuk lamp innowacyjnych i energooszczędnych, całkowicie niezależnych od innych niż słońce i wiatr źródeł energii. Lampy to rodzaj „zielonego” źródła światła, przyjaznego dla środowiska oraz przynoszącego oszczędność energii – wyjaśnia wójt Cezary Wojciechowski.

Później, 29 listopada, zostały zamontowane urządzenia siłowni plenerowej. Powstała ona w ramach realizacji zada-

W gminie zamontowano sześnaście lamp

nia pn. „Urządzenie placu sportowo rekreacyjnego”, finansowanego z funduszu sołeckiego sołectwa Żebry-Falbogi. Zakup urządzeń kosztował 18.400 zł.

IK

Świercze

Wyposażenie dla strażaków

Druhowie i drużyny z Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerczach zyskali nowe wyposażenie. Zostało ono zakupione w ramach programu „Mazowsze dla straży pożarnych OSP 2023”.

Strażakom przybyły: dwa komplety ubrań specjalnych dwuczęściowych, pięć kompletów ubrań koszarowych czteroczęściowych, cztery pary butów strażackich, dwie pary rękawic technicznych, sześć kominiarek strażackich. Przybyła również sprężarka.

Wyposażenie zostało zakupione z udziałem dotacji z budżetu województwa mazowieckiego. Całkowita kwota poniesiona na realizację zadania,

jak informuje wójt Adam Misiewicz, wynosi 21.080 zł, w tym dotacja 10.540 zł. W imieniu marszałka Adama Struzika wyposażenie przekazał Witold Chrzastowski, były radny Sejmiku, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy.

IK

FOT. UG ŚWIERCZE/FB

Policja

Oddali cześć kolegom z Wrocławia

Przed siedzibą Komendy Powiatowej Policji w Pułtusku 5 grudnia po południu zgromadzili się policjanci, aby oddać hołd kolegom z Wrocławia, którzy zginęli na służbie.

Policjanci na czele z komendantem powiatowym mł. insp. Pawłem Antońkiewiczem dołączyli do policjantek, policjantów, pracowników Policji i zaprzy-

jażnionych służb wspierających Policję, którzy 5 grudnia o godz. 17 zatrzymali się, włączyli syreny radiowozów i innych pojazdów służbowych. W ten sposób oddali cześć swoim kolegom z Wrocławia, asp. szt. Danielowi Łuczyńskiemu i asp. szt. Ireneuszowi Michalakowi, którzy wypełniając do końca słowa rotę ślubowania, zginęli na służbie.

– Do służby każdego dnia stawiają się tysiące funkcjonariuszy, po to

abyśmy wszyscy czuli się bezpiecznie, wypełniając swoje obowiązki z pełnym zaangażowaniem i poświęceniem. Niektórzy płacą za to najwyższą cenę ... Naszym kolegom, którzy zginęli podczas wykonywania obowiązków służbowych, oddaliśmy cześć razem z innymi osobami w całym kraju – powiedziała kom. Milena Kopczyńska, oficer prasowy KPP w Pułtusku.

IK

FOT. KPP W PUŁTUSKU

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

Starostwo Powiatowe w Żurominie poinformowało o zakończeniu prac termomodernizacyjnych w żuromińskim szpitalu. Koszt inwestycji to niemal 4,8 mln zł.

Umowę z firmą DOMEX na wykonanie tej inwestycji podpisano w kwietniu 2021 roku. Przez ten czas budynek szpitala wizualnie i funkcjonalnie uległ zmianom. Ocieplono ściany, dach, wymieniono okna, drzwi zewnętrzne, oświetlenie, a nawet grzejniki z termostatem oraz źródła ciepła. Ponad 2,8 mln zł z całości kosztów wykonania tej inwestycji to dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Starostwo, przy okazji ogłoszenia zakończenia prac termomodernizacyjnych, pochwaliło się także remontem

Żuromin

Budynek szpitala został zmodernizowany

FOT. STAROSTWO POWIATOWE W ŻUROMINIE

i doposażeniem szpitalnej pracowni endoskopii.

„Informujemy, że w ostatnim czasie oddaliśmy do użytku całkowicie wyremontowaną, a także rozbudowaną o dodatkowe przestronne pomieszczenie do badań pracownię endoskopii. Dotychczas pracownia zajmowała jedno pomieszczenie, które było niefunkcjonalne i nie zapewniało pacjentom poszanowania intymności w trakcie badania. Poprzez wydzielenie dodatkowego pomieszczenia znacznie poprawił się komfort pacjentów, szczególnie w badaniu kolonoskopii. Pracownia została gruntownie wyremontowana:

wymieniono okładziny ścian i posadzki, zmodernizowano instalację elektryczną i wodno-kanalizacyjną, wymalowane zostały ściany” - poinformował powiat.

Szpital nabył także myjnię endoskopową, która zapewnia odpowiedni standard mycia i dezynfekcji endoskopów. Zakup ten był możliwy dzięki wsparciu z budżetu Mazowsza w kwocie 50 tys. zł. Szpital dołożył do tej inwestycji ponad 12 tys. zł z własnego budżetu.

Powiat otrzymał także wsparcie z rządowych środków na kapitalny remont oddziału diagnostycznego wraz z blokiem operacyjnym. Szpital zatem niebawem zmieni się także od środka. **kuj**

Walka z żywiołem

Płonął dom w Bieżuniu

Budynek na ul. Zamoyskiego aktualnie nie nadaje się do zamieszkania. Małżeństwo (osoby starsze) opuściło dom jeszcze przed przyjazdem na miejsce straży.

Jak informuje Tomasz Welenc, oficer prasowy KP PSP w Żurominie, zgłoszenie o pożarze wpłynęło do komendy w środę (6 grudnia br.) o godz. 9:04.

Działania straży polegały na ugaszeniu pożaru, wyniesieniu 5 butli z gazem, oddymieniu i sprawdzeniu pomieszczeń na obecność substancji niebezpiecznych w powietrzu. Spaliły się belki stropowe, łóżko i niemal połowa dachu na budynku jednorodzinny - wymienia rzecznik żuromińskich strażaków.

Pożar najprawdopodobniej powstał na skutek zapalenia się sadzy. Ogień wydostał się z komina szczeliny i zajął drewnianą koźlinę oraz stojące na poddaszu łóżko.

W akcji gaśniczej uczestniczyły cztery jednostki PSP, trzy z Żuromina oraz podnośnik z Sierpca (żuromiński był w serwisie), a także OSP Biezuń, Sławęcin i Lutocin, policja oraz pogotowie energetyczne.

Podczas gaszenia woda przesiąkała przez strop do położonych niżej pomieszczeń, pomimo tego, że strażacy użyli jej w niewielkiej ilości. W związku z tym oraz faktem, że spaleni uległa znaczna część poddasza, dom aktualnie nie nadaje się do zamieszkania. Małżeństwem zajęli się bliscy.

kuj

FOT. KP PSP ŻUROMIN

Nowość w gminie Kuczbork

Bezpieczny autobus dla dzieci

Na koniec listopada do Kuczborka dotarł zakupiony autobus szkolny, przystosowany także dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Gmina skorzystała z dofinansowania z budżetu Mazowsza.

Jak informuje samorząd, firma MMI Redzikowa dostarczyła nowy autobus szkolny zakupiony w ramach realizacji zadania pn. „Zakup autobusu szkolnego na potrzeby dowozu uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Kuczbork-Osada” z programu Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia „Autobusy dla mazowieckich szkół”. Pojazd marki MMI IVECO 72C Urby THESI posiada 34 miejsca siedzące dla pasażerów + kierowca i jest przystosowany do przewozu osoby na wózku inwalidzkim (platforma do załadunku osób na wózku inwalidzkim).

Nowy pojazd to także nowoczesne systemy bezpieczeństwa. Autobus posiada świadectwo homologacji. Samorząd skorzy-

stał z możliwości zakupu pojazdu, aby zapewnić dzieciom z terenu gminy bezpieczną i komfortową drogę do szkoły. Dofinansowanie na ten cel wyniosło 300 tys. zł, zaś gmina dołożyła z własnego budżetu ponad 400 tys. zł. Łączny koszt zakupu pojazdu to 717 397,50 zł.

kuj

FOT. UG KUCZBORK

Zmarł młody mężczyzna

Rozpaczliwa walka o życie

W Lutocinie doszło do dramatycznej sytuacji. 36-letni mężczyzna padł bez życia na podłogę. Najpierw próbowała ratować go rodzina, potem druhowie OSP. Starania te nie przyniosły jednak rezultatu.

W środę (6 grudnia br.) po godz. 16 otrzymaliśmy sygnał, że służby interwenują w Lutocinie (pow. żuromiński). Policja poinformowała nas wówczas, że 36-letni mężczyzna wrócił do domu i położył się na łóżku. Rodzinę zaalarmo-

wał fakt, że z niego upadł. Bliscy próbowali ratować mężczyznę udzielając mu pierwszej pomocy i wzywając na miejsce służby. Z powodu braku wolnej karetki do poszkodowanego dotarli pierwsi druhowie OSP w Lutocinie, którzy przeprowadzili resuscytację mężczyzny. W tym czasie do Lutocina zmierzały dwa zastępy PSP i Zespół Ratownictwa Medycznego z Żuromina. Niestety, rozpaczliwe próby ratowania 36-latkę się nie powiodły. Przybyli na miejsce (po kilku godzinach) lekarz stwierdził zgon i wykluczył udział osób trzecich w tym zdarzeniu.

kuj

Tragiczna śmierć młodego mężczyzny

Zmarł samotnie, na polu

Mieszkaniec gminy Lubowidz wyjechał rano z domu, aby przeprowadzić prace polowe (orkę). Nie wrócił do domu. Następnego dnia na poszukiwania wyruszyła rodzina. Odnaleźli 41-latkę, ale nie było już szans na ratunek.

Mężczyzna wyjechał do pracy na polu w sobotę (1 grudnia) rano. Po ponad dobie od tego momentu, tj. w niedzielę (2 grudnia) około godz. 11, żuromińska policja otrzymała zgłoszenie od rodziny 41-latkę, która poinformowała o tragicznym odkryciu. Jak ustaliliśmy, matka i szwagier mieszkańca Mleczówki, zaniepokojeni długą nieobecnością i brakiem kontaktu z mężczyzną, pojechali go szukać w miejscu ostatniego pobytu, o którym wiedzieli. Na polu zobaczyli ciągnik. W pobliżu, na ziemi odkryli ciało bliskiego. Lekarz wstępnie poinformował, że śmierć nastąpiła na skutek wychłodzenia organizmu, ale najprawdopodobniej mężczyzna musiał wcześniej z jakiegoś powodu nagle stracić przytomność. Wykluczono udział osób trzecich, w związku z czym ciało zmarłego, młodego mężczyzny przekazano rodzinie.

Czy gdyby pomoc nadeszła szybciej, udało się uratować 41-latkę? Co do tego nie ma żadnej pewności, jednak policja przypominia, że okresie zimy, kiedy temperatura na zewnątrz spada poniżej zera, trzeba szczególnie zwracać uwagę na osoby, które nie mają schronienia, osoby bezdomne lub zachowujące się w nietypowy sposób. Panuje powszechne przekonanie, że w przypadku zaginięcia osoby dorosłej policja zwraca z rozpoczeciem poszukiwań, ale tak naprawdę funkcjonariusze biorą pod uwagę wszystkie okoliczności jej zniknięcia, także te związane z ujemną temperaturą.

kuj

O krok od tragedii

Nie był świadomy, że dom się pali

Mieszkaniec Sinogóry (gm. Lubowidz, pow. żuromiński) spędzał czas w domu, podczas gdy ten... płonął. Zaalarmowały go osoby postronne, które zauważyły ogień i zadymienie.

W akcji gaśniczej brało udział siedem zastępów straży: trzy z PSP w Żurominie, OSP Lubowidz, OSP Biezuń, OSP Syberia oraz OSP Płociczno. W wyniku pożaru zniszczeniu uległ dach budynku oraz, częściowo, drewniany strop. Straty oszacowano na 40 tys. zł.

FOT. KP PSP ŻUROMIN

Ponownie doszło do pożaru domu jednorodzinnego w powiecie żuromińskim. W środę palił się dom w Bieżuniu (Akcja gaśnicza Biezuń. Płonęło poddasze w domu jednorodzinnym), a następnego dnia (7 grudnia br.) w Sinogórze.

Zgłoszenie wpłynęło do naszej jednostki o godzinie 14:41. W chwili dojazdu straży pożar obejmował całe poddasze, a płomienie wychodziły na zewnątrz. W budynku mieszkał starszy mężczyzna, który go samodzielnie opuścił. Nic mu się nie stało - informuje Tomasz Welenc, oficer prasowy KP PSP w Żurominie.

Mężczyzna mieszkał z dorosłym siostrzeńcem, którego akurat w tym momencie nie było w domu. Jak poinformowali strażacy, mieszkańcy Sinogóry najbliższą noc spędzą u rodziny, ale o zdarzeniu poinformowano także Urząd Miasta i Gminy w Lubowidzu. Na miejscu była obecna także zastępczyni burmistrza Ewa Szczepańska.

Zastępczyni burmistrza poinformowała nas, że poszkodowani mężczyźni otrzymają pomoc od gminy Lubowidz. Co do lokalu zastępczego – to kwestia otwarta. W piątek ma zostać ustalone, gdzie mieszkańcy Sinogóry spędzą najbliższe miesiące.

To bardzo przykre, zwłaszcza teraz, przed świętami Bożego Narodzenia. Pogorzelcy otrzymają pomoc – wskazuje przejęta losom mężczyzn Ewa Szczepańska.

Podobnie jak w przypadku Biezuń, również tutaj najprawdopodobniej przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy. Po ugaszeniu pożaru na kominie można było dostrzec pęknięcia.

Strażacy apelują o zadbanie o przewody kominowe. Co roku, w sezonie zimowym, dochodzi do wielu pożarów z powodu zapalenia się sadzy. Niestety nie w każdym takim przypadku straty ograniczają się wyłącznie do tych materialnych...

kuj

**POWIAT
PRZASNYSKI**

5 grudnia, w Warszawskiej Operze Kameralnej, odbyła się Gala Mazowieckich Barw Wolontariatu, zorganizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariatu. Uroczystość była okazją do podziękowania wszystkim, którzy angażują się w życie społeczne i publiczne, dzieląc się bezinteresowną swoją pomocą i solidarnością z potrzebującymi. Nagrody wylonionym laureatom wręczał marszałek Adam Struzik.

Wolontariusz roku

Przed kilkoma tygodniami pisaliśmy o wynikach plebiscytu Mazowieckie Barwy Wolontariatu. Laureatem wylonionym przez kapitułę w kategorii „wolontariat dorosłych aktywnych społecznie” został Bartosz Gnojewski z Przasnysza. W tej samej kategorii wśród wyróżnionych znalazła się również Marzena Wilga, sołtyska wsi Dynak w gminie Jednorzec.

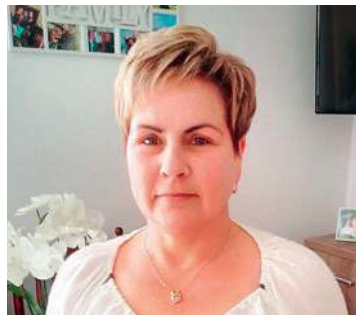

Bartosz Gnojewski jest podwójnym zwycięzcą, ponieważ w głosowaniu mieszkańców został również liderem w kategorii „nagroda mieszkańców Mazowsza”

Bartosz jest niezwykle aktywną osobą w Stowarzyszeniu Arena Dobra, które działa w Przasnyszu od lutego br, wcześniej natomiast działało jako nieformalna grupa przyjaciół. Swoją aktywność rozpoczął kilka lat temu, dziś jest wolontariuszem w wielu charytatywnych akcjach. Pomoc innym stała się nieodłączną częścią jego życia. Zараża swoim optymizmem każdego, a jego pokłady energii umożliwiają realizację wielu zadań, czasem wręcz niemożliwych.

- Nie wiem, jak słowami wyrazić radość z wygranej w plebiscycie Mazowieckie Barwy Wolontariatu - napisał na swoim portalu społecznościowym Bartosz Gnojewski, - ... jest to wielki sukces,

który ma wielu ojców i wiele matek. Lata pracy dla ludzi i naszego społeczeństwa to misja, której nie mógłbym wykonać, gdyby nie grupa moich przyjaciół ze Stowarzyszenia Arena Dobra oraz mieszkańców miasta, powiatu i miejscowości ościennych. W ciągu tych kilku lat pracy, kiedy przejechałem do Przasnysza, poznałem setki wspaniałych, pełnych empatii ludzi, będących gotowymi zupełnie bezinteresownie pomagać innym osobom. Dlatego też tytuł Wolontariusza Roku 2022/2023 dedykuję wam przasnyszanie, nasi ziomale i ziomalki, mieszkańcy naszego powiatu.

Wyróżniona wolontariuszka **Marzena Wilga** jest sołtyską we wsi Dynak, przewodniczącą Koła Gospodyń Wiejskich, mamą, gospodynią, kobietą, która angażuje się w wiele inicjatyw na

rzecz lokalnej społeczności. Pomagała pogorzelcom, dała im dach nad głową, wyżywienie, organizowała ubrania, uruchomiła zbiórkę. Dzięki jej niesamowitej energii zebrano sporą kwotę pozwalającą zabezpieczyć byt potrzebującym. Promuje wolontariat i pomoc bliźniemu poprzez rozpowszechnianie zbiorów i angażowanie się w nie. Jako przewodnicząca KGW w Dynaku dąży do poprawy jakości życia mieszkańców wioski, zapewnienia im możliwości rozwoju, poszerzania horyzontów i wspólnotnych działań.

- Ja zrobiłam wszystko co w mojej mocy - stwierdziła Marzena Wilga, podsumowując swoją działalność i dodała, że takie zaangażowanie społeczników w gminie Jednorzec nie byłoby możliwe, bez wsparcia obecnego wójta gminy. Podczas Gali ogłoszono także wyniki głosowania internautów. Orzekli oni, że „Wolontariuszem Roku” zdaniem mieszkańców Mazowsza został Bartosz Gnojewski.

Na konkurs wpłynęły 63 zgłoszenia, na które składały się: wolontariat młodzieży (32), wolontariat dorosłych aktywnych społecznie (23), wolontariat seniorów (3) oraz kategoria specjalna - Pomoc Ukrainie (5). W poszczególnych kategoriach (z podziałem na wolontariat indywidualny i grupowy) kapituła wyloniła 7 laureatów i 7 wyróżnionych.

Sprawdzian wiedzy o Kurpiach

Uczniowie z Zespołu Szkół Powiatowych im. mjr. H. Sucharskiego w Przasnyszu wzięli udział w Olimpiadzie Wiedzy o Kurpiach zorganizowanej po raz piąty przez Związek Kurpiów. II miejsce w kategorii indywidualnej zajęła Zuzanna Juskowska. Opiekunem przasnyskiej młodzieży był Bogusław Brykała.

Finał V edycji Olimpiady Wiedzy o Kurpiach odbył się 5 grudnia w Zespole Szkół Zawodowych nr 4 im. Adama Chętnika w Ostrołęce. W części indywidualnej wzięło udział 33 uczniów,

w części zespołowej - 11 drużyn ze szkół w Ostrołęce, Baranowie, Myszynku, Przasnyszu i Łomży.

Uczestnicy mieli za zadanie wykazać się wiedzą o kurpiowszczyźnie i twórcach ludowych związanych z regionem.

Część ustna zmagani związana była z dialektem kurpiowskim. Uczniowie musieli przygotować kurpiowski tekst, a komisja zwracała uwagę na poprawną wymowę. Olimpiada ma na celu popularyzację kultury kurpiowskiej, stworzenie uczniom możliwości sprawdzenia własnej wiedzy o regionie, tworzenie

wieży i nawiązywanie współpracy pomiędzy uczniami, nauczycielami, szkołami, jednostkami samorządowymi i innych placówkami z terenu Kurpiów oraz terenów sąsiadujących.

ESKA

Mocium panie... finał konkursu

W minioną sobotę, 2 grudnia w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu odbyło się podsumowanie XVII Mazowieckiego Konkursu Literackiego, który w tym roku przebiegał pod hasłem „Bardzo proszę, mocium panie: szczęśliwą potknęłam gwiazdę”.

Inicjatorką i organizatorką konkursu jest od lat Bożenna Parzuchowska, przewodnicząca przasnyskiego Koła Miłośników Sztuki Taras, dla której poezja i literatura, ale także teatr są wielkimi pasjami. We współorganizację włączyły się: Oddział Ciechanowski Stowarzyszenia Autorów Polskich (którego Bożenna Parzuchowska jest członkiem), a także Miejska Biblioteka, Muzeum Historyczne i Miejski Dom Kultury w Przasnyszu.

Bożenna Parzuchowska zaproponowała ciekawą formułę prezentacji,

zawartych w pokonkursowym albumie, tekstów. Ponieważ mamy rok Aleksandra Fredro i Wisławy Szymborskiej, w ich rolę wcielił się Andrzej Czaplicki i Krystyna Sawicka. Prowadzili dialog z wykorzystaniem konkursowych tekstów. Ideą tegorocznego konkursu było pisanie listów, a zatem nie brakowało listonosza, który przywiózł te listy aktorom z Teatru Trzech Pokoleń. Listy pisane były zarówno prozą, jak wierszem. Całość uzupełniła poetycko-muzyczna prezentacja wierszy autorstwa zdobywcy nagrody głównej Wojciecha Majkowskiego z Bydgoszczy, która wpisywała się w cykl przasnyskich spotkań poetyckich „Gościu siadź pod mym liściem”. Muzykę do tekstów laureata napisał i zaśpiewał Dariusz Siniarski. Wyniki konkursu okazały się miłe dla działadówianek - członkiń Stowarzyszenia Działdowska Kuźnia Słowa. Krystyna Sztramska zdobyła III miejsce w kategorii poezja oraz wyróżnienie w kategorii proza, Zofia Hoffer III miejsce w kate-

gorii poezja, a Elżbieta Zakrzewska wyróżnienie w kategorii proza.

Pozostali laureaci: w kat poezja - II miejsce Piotr Zemanek (Bielsko Biala). Wyróżnienia: Maria Dłuska (Ostrołęka), Ewa Jowik (Łazy), Andrzej Wróblewski (Warszawa), Rafał Jaworski (Tychy) i Urszula Krajewska-Szeligowska (Krajewo). W kat proza - I miejsce Marta Precht (Warszawa).

II miejsce Stanisław Radomski (Przasnysz), nagroda specjalna Rafał Jaworski (Tychy). W jury konkursu zasiadali: Zbigniew Milewski (przewodniczący) i Krzysztof Bieńkowski, Janina Janakos-Szymańska, Anna Barbara Czura-Struzik, Tadeusz Knyziak i Piotr Kaszubowski. Podsumowaniu towarzyszyła publikacja pokonkursowa w której zawarto nagrodzone teksty oraz wyróżnione drukiem. Główni laureaci w obu kategoriach zostali wyróżnieni także nagraniem na You Tube, gdzie ich utwory recytuje znany lektor Cezary Papaj, za co organizatorzy serdecznie dziękują.

ESKA

Przaśnik Muzealnik

Wrocław ma „Krasnale”, Zielona Góra „Bachusiki”, Ciechanów „Rycerzy”, a Przasnysz „Przaśniki”.

Miasto ma piękną legendę, w której młynarz Przaśnik, przyjął pod swój dach i ugościł zbłąkanego w puszczy nieznanego człowieka, którym okazał się książę Konrad Mazowiecki. W zamian za gościnę książę odwdzieczył się, nadając młynarzowi okoliczne ziemie, a rozwijającą się koło młyna nad rzeką Węgiérką osadę nazwał Przasnyszem.

Przaśnik Muzealnik - rzeźba autorstwa przasnyskiego plastyka Krzysztofa Miecznikowskiego stanęła przed kilkoma dniami u wejścia do Muzeum Historycznego w Przasnyszu. To już trzecia

taka rzeźba. Pierwsza pojawiła się w roku 2021 w Parku Miejskim im. Tadeusza Kościuszki. Druga - Przaśnik Bibliotekarz, pojawił się w 2022 roku przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Przasnyszu. Kolejne tematy Przaśniki mają się pojawiać co roku, tworząc

historyczną ścieżkę legendarnego założyciela grodu nad Węgiérką.

Ekopracownia i stare ubrania

Jeszcze nie przebrzmiały echa balu, na który podopieczni Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Przasnyszu zaprosili Jesień, a już odbyła się kolejna impreza - warsztaty świąteczno-ekologiczne pod nazwą „Drugie życie naszych ubrań”. Zorganizowano je w ramach „Ekopracowni”.

Do udziału w warsztatach zaproszeni zostali mali goście z Miejskiego Przedszkola nr 2 z oddziałami integracyjnymi - przedszkolaki z grupy Biedronki. Podczas zajęć dzieci wspólnie wykonały choinki z materiałów wtórnych. W ten sposób dowiedziały się, że można dać przedmiotom drugie życie. Dzięki temu mogły również poznać nowych kolegów, z niepełnosprawnościami, którzy również mają pasję, te same zabawy i chętnie uczestniczą w różnych aktywnościach.

Ekopracownia zostanie wkrótce oficjalnie otwarta. Placówka została bowiem laureatem konkursu ogłoszonego przez WFOZiGW w Warszawie. Będzie to miejsce przyjazne sprzyjające rozwijaniu zainteresowań przyrodniczych.

W ramach warsztatów przedszkolaki utrwaliły wiedzę na temat segregacji śmieci oraz dowiedziały się na czym

polega recykling. Poznały sposoby ponownego wykorzystania niepotrzebnych ubrań. Dzieci wykazały się dużą kreatywnością i manualnymi zdolnościami. W ramach projektu podopieczni placówki realizować będą zadania związane z ekologią m.in. założą łąkę kwietną, zajmą się wykorzystaniem surowców wtórnych, rewitalizacją szkolnego ogródka skalnego, włączą się w obchody Dnia Ziemi, Dnia Ptaków i Sprzątanie

Świata, będą brać udział w konkursach, a także wybiorą się do szkoły leśnej.

Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym kieruje Andrzej Marek Radomski. Placówka istnieje od 1993 roku. Obejmuje ośmioletnią Szkołę Podstawową, Branżową Szkołę I Stopnia, trzyletnią Szkołę Specjalną przysposabiającą do pracy, internat oraz specjalny oddział przedszkolny. Prowadzone jest w nim Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka. Od kilku lat odbywają się w nim zajęcia z terapii integracji sensorycznej - procesu, w czasie którego uruchamiane są i aktywowane receptory zmysłów.

ESKA

Spółka E-VAN z siedzibą w Starachowicach utworzyła w Makowie Mazowieckim zakład montażowy pojazdów marki FOTON, czyli elektrycznych pojazdów dostawczych. Rezultaty przekroczyły oczekiwania.

Zakłady przy ul. Przasnyskiej, gdzie jeszcze niedawno funkcjonował Autohit, firma zajmująca się uzbrojeniem dla wojska, a która upadła po tym jak rząd nie przedłużył kontraktów, przejęła prywatna Grupa Zasada. W 2021 roku przedsiębiorstwo podpisało umowę z chińską firmą Foton Motor. Co to za przedsiębiorstwo? Na stronie spółki E-VAN czytamy: „Foton Motor została założona 28 sierpnia 1996 roku z siedzibą w Pekinie w Chinach. Dzięki zakresowi biznesowemu obejmującemu pełną serię pojazdów użytkowych, w tym ciężarówki o średniej i dużej ładowności, lekkie ciężarówki, mini ciężarówki, samochody dostawcze, pickupy, autobusy i pojazdy maszyn budowlanych, Foton Motor stał się wiodącym producentem pojazdów użytkowych na świecie. Nowa technologia energetyczna Foton Motor sprawia, że jest światowym liderem, zwłaszcza w dziedzinie elektryczności i wodoru”.

Spółka E-VAN, w skład której wchodzi ww. firmy współpracuje z firmą Autobox Innovation ze Starachowic.

Skoro już wiemy kto produkuje nowe pojazdy elektryczne warto na chwilę cofnąć się w czasie, aby zrozumieć jak w ogóle do tego doszło. O tym, że Polska chce wyprodukować samocho-

Pierwsze egzemplarze już gotowe

Elektryczny dostawczak z... Makowa!

dy dostawcze napędzane ogniwami wodorowymi lub/ oraz na baterie elektryczne rozpisywały się pisma z branży motoryzacyjnej, lecz informacja ta nie przebiegała się na zewnątrz tej „bańki”. Wiele mówiło się o projekcie polskiego auta elektrycznego „Izera”. Wycięto nawet około tysiąca hektarów lasu pod budowę fabryki tego samochodu, ale ostatecznie fabryka w Jaworznie jeszcze nie powstała. Zgodnie z informacjami portalu motoryzacyjnego wnp.pl budowa fabryki ma ruszyć do maksymalnie marca, ale, jak podaje medium, nie ma na nią pieniędzy.

Wracając jednak do samochodów dostawczych, w 2020 roku ruszył współfinansowany ze środków unijnych, a prowadzony przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, projekt e-Van zakładający budowę dostawczego samochodu elektrycznego 3,5 tony. Zwyciężyły projekty dwóch firm, wspomnianej Autobox Innovation ze Starachowic, która ma właśnie zakład produkcyjny w Makowie oraz firmy Innovation AG ze Zgorzelca.

Projekty obu przedsiębiorstw mają już dopuszczenie do ruchu i pomyślnie przechodzą testy. O projekcie starachowickiej firmy tak pisze portal Interia Motoryzacja:

„Konkurencyjny - oceniany w innej kategorii - pojazd stworzony w Starachowicach to z kolei „modułowe auto dostawcze”, czyli podwozie przygotowane do różnego rodzaju zabudowy. W tym przypadku udział polskich komponentów jest jednak zauważalnie mniejszy.

Widać to chociażby w wyglądzie zastosowanej w wizualizacjach prototypu kabiny pochodzącej od zewnętrznego dostawcy. W Polsce zaprojektowano jednak m.in.

200 km zasięgu przy ładowności 3,5 tony. Jak informuje spółka czas ładowania pojazdu od 20 do 100 procent

ramę pojazdu, który - według założeń - dostępny ma być również z napędem na cztery koła. W drugim przypadku auto miało zostać homologowane w kategorii N2, czyli jako pojazd o DMC do 4,45 tony, który prowadzić można w oparciu prawo jazdy kategorii B. W dokumentacji przewidziano układ napędowy o szczytowej mocy 180 kW i baterię o pojemności 115 kWh”.

Produkowany w Makowie Foton ma 200 km zasięgu przy ładowności 3,5 tony. Jak informuje spółka czas ładowania pojazdu od 20 do 100 procent

wynosi około 55 minut, zaś wolne ładowanie 11 kW to około 8 godzin.

W ubiegły wtorek (5 grudnia br.) fabrykę w Makowie odwiedzili wspólnie burmistrz Tadeusz Ciak oraz starosta makowski Zbigniew Deptuła.

„Elektryczne samochody z Makowa Mazowieckiego – byłby to dla nas i dla całego regionu ogromny sukces! Burmistrz miasta na zaproszenie firmy E-VAN sp. z o.o. wziął udział w prezentacji elektrycznej ciężarówki marki FOTON. E-VAN to zakład produkcyjny, który powstał w miejsce byłego Autohitu. Na terenie zakładu znajduje się hala produkcyjna o powierzchni 2500 m², gdzie powstają elektryczne ciężarówki. Cieszymy się, że w naszym mieście powstaje innowacyjny projekt, który łączy ze sobą rozwój gospodarczy, ekologię oraz troskę o czyste powietrze” – poinformował Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim.

Jak, iż mowa jest tu także o zagranicznym kapitale, podatek trafi do samorządu, gdzie zlokalizowany jest zakład produkcyjny. Uruchomienie pełnej produkcji i sprzedaży elektrycznych dostawczaków oznaczać będzie także nowe miejsca pracy dla mieszkańców powiatu makowskiego. **kuj**

Dobra końcówka roku dla OSP

Nowe wozy dla druhów

Samorządowcy z powiatu makowskiego poinformowali o planowanych i zrealizowanych już zakupach wozów strażackich dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Lepszy sprzęt to większe bezpieczeństwo druhów i mieszkańców.

Marzenia druhów z OSP Różan o nowym wozie wkrótce się spełnią. Samorząd otrzyma wysokie dofinansowanie na zakup pojazdu.

- Ogłoszono wyniki oceny projektów, złożonych w ramach naboru „Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza” dla działania „Dostosowanie do zmian klimatu”. [...] Wniosek gminy Różan na „Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z pełnym wyposażeniem dla OSP Różan” został skierowany do dofinansowania. Kwota dotacji to ponad 1,28 mln zł! Warto dodać, że znaleźliśmy się na wysokim 8 miejscu na 153 złożonych wniosków, które spełniły kryteria formalne – pochwalili się sukcesem w mediach społecznościowych burmistrz Różana Piotr Świdorski.

Ciężki wóz w tym rejonie to właściwie konieczność. Okolice Różana słyną z pięknych walorów przyrodniczych, a co za tym idzie, także z dużej lesistości i trudnego terenu w kontekście walki z ogniem.

- Gmina Różan w ciągu ostatnich kilku lat bardzo mocno wzmocniła zdolności operacyjne jednostek OSP. Zarówno poprzez zakup samochodów, sprzętu, jak i budowę, remonty i modernizację

FOT. OSP OGONY

Nowy nabytek OSP Ogony trafił już do jednostki. Niebawem odbędzie się uroczystość odbioru samochodu.

FOT. UG PŁONIAWY-BRAMURA

Niedawno gminna delegacja z Płoniaw odebrała nowy samochód dla OSP Węgrzynowo. Powodów do radości było więcej, ponieważ zakończyła się modernizacja strażnicy.

budynków remiz – podsumował Piotr Świdorski.

W przypadku OSP w Różanie mowa jest o najbliższej przyszłości, ale jeszcze w tym roku jednostki OSP na swoim terenie wzmocniły także gmina Młynarze i Płoniawy-Bramura.

Wójt Jakub Dudek poinformował, że zakończyły się prace modernizacyjne w budynku remizy OSP Węgrzynowo. Oprócz remontu obiektu jednostka ta zyskała także nowy, lekki samochód ratowniczo-gaśniczy.

Nowym nabytkiem pochwalili się druhowie OSP Ogony z gminy Młynarze.

- Nasza jednostka wzbogaciła się o nowy, średni samochód ratowniczo-gaśniczy zabudowany na podwoziu volvo FL 280 przez firmę „BOCAR”. Posiada zbiornik na wodę o poj. 4200 l, oraz śródek pianotwórczy 400 l. Samochód został sfinansowany i zakupiony dzięki pozyskanym dotacjom z NFOSiGW, WFOŚiGW, MSWiA, gminy Młynarze oraz Lasów Państwowych – informują druhowie.

Członkowie jednostki specjalne podziękowania skierowali do Henryka Kowalczyka i wszystkich osób, które wspierały druhów w tym przedsięwzięciu.

Jak wielkie znaczenie dla lokalnej społeczności mają dobrze wyposażone jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej chyba każdy doskonale zdaje sobie sprawę. Dzięki zakupowi nowych wozów strażacy są bardziej bezpieczni w trakcie dojazdu do miejsca zdarzeń, mają także lepsze wyposażenie do niesienia pomocy mieszkańcom.

Strażakom, zgodnie z ich tradycją, życzymy tyłu powrotów, co wyjazdów. **kuj**

Oszczędności dla samorządów

Będzie jaśniej w czterech gminach

Pamiętacie jeszcze jak po ataku Rosji na Ukrainę ceny prądu poszybowały w górę i samorządy decydowały się na oszczędzanie w postaci wcześniejszego wyłączenia lamp ulicznych? Gminy nie chcą powtórek, dlatego zmodernizują oświetlenie.

Konflikty na świecie i dążenie Europy do zmniejszenia emisyjności sprawiają, że ceny energii wciąż rosną. Polska zdecydowanie najwięcej energii czerpie z paliw kopalnych, w szczególności ze spalania węgla. Dywersyfikacja źródeł pozyskiwania energii elektrycznej potrwa latami, dlatego już teraz samorządy szukają sposobów na oszczędzanie, żeby nie marnotrawić pieniędzy podatników na rachunki za prąd. W Makowie wdrożono już projekt małej elektrowni wodnej na Rzycu, skąd prąd jest przekazywany do budynków użyteczności publicznej. We wszystkich gminach powiatu makowskiego wiele inwestycji w ubiegłych dwóch latach dotyczyło modernizacji źródeł energii i źródeł ciepła. Na szkołach, urzędach i innych instytucjach publicznych pojawiły się panele fotowoltaiczne, zmieniano oświetlenie w budynkach na LED-owe, a teraz przyszedł czas na lampy, które w większości są jeszcze starego typu i pobierają znacznie więcej energii niż wspomniane LED-y.

Na przeciw oczekiwaniom samorządu wyszedł rząd, który dziewiąty nabór do Rządowego Programu Inwestycyjnego Polski Ład o sugestywnej nazwie „Rozświetlamy Polskę”.

W naborze wzięły udział także gminy z powiatu makowskiego. Modernizacji oświetlenia mogą się spodziewać mieszkańcy gminy Różan, Czerwonka i Karniewo oraz mieszkańcy Makowa Mazowieckiego. Na ten cel największe wsparcie uzyskało Karniewo, bo aż niemal 1,3 mln zł. Maków otrzymał 684 tys. zł, Różan 380 tys. zł, a czerwinka ponad 88 tys. zł.

Zatem z ulic znikną lampy dające żółto-pomarańczowe światło, a zastąpią je jasne żarówki. Dodatkowym atutem zatem, oprócz rachunków za prąd, będzie także lepsza widoczność po zmierzchu.

kuj

Świąteczna inicjatywa

Mikołaje odwiedzili czworonogów

Makowscy policjanci przekazali karmę dla podopiecznych Przytuliska dla Zwierząt „Nasze Cztery Łapy”. Policjanci przyłączyli się do zbiórki organizowanej przez przedszkolaków z Przedszkola nr 4 w Makowie Maz.

Jak informuje Monika Winnik, oficer prasowa KPP w Makowie Maz., zbiórka karmy dla psów prowadzona była przez przedszkola-

ków już od jakiegoś czasu. Do zbiórki włączyli się także policjanci.

FOT. KPP MAKÓW MAZ

- Mikołajki były świetną okazją do tego, by przekazać pieskom w przyszłości ich przysmaki. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się do akcji i pomogli w zebraniu tak potrzebnych produktów – podziękowała po zakończonej akcji rzeczniczka Policji.

Podobne inicjatywy odbyły się w innych miejscowościach w naszym regionie. Pomaganie mniejszym, futrzastym stworzeniom w potrzebie to także nauka o empatii i wrażliwości dla najmłodszych. **kuj**

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Prace geodezyjne. Podziały.
Mapy do celów projektowych.
Ciechanów, ul. Pułtowska 20C/25.
Tel. 661 916 032

FC-1016/23

**Projekty budowlane dla
przemysłu i rolnictwa**
Tel. 796 100 703

M00836-92681

Dachy - krycie blachą, papą, podbitki.
519 408 292

M01196-61723

LEKARSKIE

PSYCHOTECHNIKA. 665 762 111

SU-36

MOTORYZACYJNE

SKUP SAMOCHODÓW
513 552 226

FC-0027

AUTOKASACJA
604 534 590

FC-0665/22

Sprzedam Nissan Murano-diesel,
automat, 2013 rok, przebieg 95 tys.
Salon Polska, pierwszy właściciel,
59 tys. 500 zł. Stan bardzo dobry.
695 218 691

PC-01102/23

KONSTAŁ PRODUCENT
GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

Ubojnia „ZARĘBA”
Instalacja od 1990 roku
SKÓRZNIKI

Michał Zaręba

**Skup i ubój
bydła**

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznie 32, 06-120 Winnica

Sprzedam samochód Opel Mokka
X 2017 rok, pierwszy właściciel,
benzyna. 535 600 965

SM-180

NIERUCHOMOŚCI

Noclegi, pomieszczenia biurowe.
Ciechanów. 602 385 465

FC-0539/23

Działki budowlane na granicy Sońsk/
Strusin/Gołotczyzna. 882 842 080.
Szczegóły na otodom.pl

FC-0856/23

Sprzedam mieszkanie M4
w Ciechanowie 62 m² na
Aleksandrówce. 692 400 687

PC-01045/23

Sprzedam mieszkanie 47,23 m² do
generalnego remontu w centrum
Ciechanowa, ul Witosza, III piętro.
Cena do uzgodnienia. 692 863 172

PC-01061/23

Pokój do wynajęcia - Ciechanów.
514 249 182

PC-01088/23

Wynajmę kawalerkę. 505 852 088

PC-01114/23

Wynajmę mieszkanie 47 m².
506 557 577

PC-01119/23

Pokój do wynajęcia. 798 234 514

PC-01121/23

Wynajmę garaż
na 11 Pułku Ułanów 35.
512 746 773

PC-01122/23

**MEDIACJE SĄDOWE
I POZASĄDOWE**
Mediacje w sprawach
rodzinnych, rozwodowych,
alimentacyjnych,
majątkowych oraz innych.
Mediator wpisany na listę
stałych mediatorów.

FC-325

Płońsk tel. 575 030 680

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży

LECZENIE:

depresji, nerwic, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurolog

Certyfikowany lekarz
medycyny estetycznej

Leczenie: bóle głowy, kręgosłupa,
padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznej

Gabinet: Ciechanów,
ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075

FCP-N

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

KÄRCHER

OFERUJEMY:

- myłki nowe i używane: KÄRCHER i KRANZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32
tel. 509 274 870

Serwis: Przybyszewo 3, k. Regimina
tel. 501 444 220

FC-702

Garaże Blaszane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!

Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

FCP-32

Sprzedam działkę budowlaną nad
stawem. 660 744 936

SU-63

Sprzedam mieszkanie w centrum
Nasielska. Kawalerka po generalnym
remontcie, umeblowana.
576 095 024

NS-120

PRACA

Przyjmę do pracy w gospodarstwie.
502 996 518

FC-1017/23

Zatrudnię kierowcę kat. C+E, kraj.
608 754 004

PC-01029/23

**Praca dla mężczyzny przy
dojeniu krów, obrzadku,
ewentualnie mieszanu
paszowozów. Tylko osoby
doświadczone i rzetelne.**
**Stale zatrudnienie,
zakwaterowanie.**
3500zł-9000zł/msc.,
Maków Maz. 519 469 500

M01082-38396

ROLNICZE

Kupię ciągnik rolniczy C330, C360,
Zetor MTZ i inne. 698 282 939

FC-0742/23

Kupię ciągnik Zetor, Ursus, MTZ,
Farmtrac, New Holland, Case, T 25,
C-360, C-360 3p, C-330, C-328.
603 502 876

FC-0742/23

Kupię lub wydzierżawię grunty
rolne, gmina Regimin. 516 697 717

FC-0227/23

Oddam w dzierżawę 3,5 ha ziemi
w Nużewku. 664 840 457

PC-01101/23

Sprzedam prasę CASE 2010.
502 996 518

FC-1017/23

Sprzedam jałówki wysokocielne.
516 184 151

PC-01092/23

Sprzedam prasę Sipma Z279/1,
Farma II, siatka i sznurek 2008 rok,
pierwszy właściciel oraz obręcz
z oponami 16.9R34. 510 530 404

PC-01103/23

Sprzedam bydło do dalszego chowu.
517 955 628

PC-01104/23

Sprzedam 7 jałówek cielných.
508 547 183

PC-01115/23

Sprzedam kłacz zimnokrwistą,
żrebną. 506 557 577

PC-01120/23

Sprzedam siano. 503 025 247

PC-01123/23

Sprzedam ciągnik własnej roboty.
517 666 635

PC-01124/23

Sprzedam słomę. 793 565 847

PC-01125/23

Sprzedam żrebowkę zimnokrwistą,
urodzoną 25.09.2022. 514 543 250

PC-01126/23

SIGMA-MAX
Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

Ciechanów ul. Augustiańska 35, tel: 23 32 33 300 wew 210
www.sigma-max.pl sklep.sigma-max.pl

ISBUD DEVELOPMENT

**NOWE MIESZKANIA
W CIECHANOWIE**
☎ 665 330 650

Biurowo sprzedaży:
Pułtusk ul. Białowiejska 17C
pon-pt 8:00-16:00
ciechanow@isbud.pl
www.isbud.pl

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

Sprzedam żrebówkę zimnokrwistą,
15 miesięcy. 514 543 250

PC-01128/23

Kupię owies. 798 851 786

PC-01130/23

Otręby jęczmienne, workowane.
798 851 786

PC-01131/23

Kupię łubin, peluszkę, groch,
słonecznik czarny, facelię, koniczynę
czerwoną, tymotkę i inne.
795 060 199

M00948-41208

Kupię ciągniki rolnicze, ładowarki.
507 771 711

M00948-55657

Stawy rybne Gutocha oferują
sprzedaż ryb i materiału
zarybieniowego karp, karaś, lin.
694 613 078

M01004-35351

**Alternatory,
rozruszniki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

**Ciechanów, ul. Pułtowska 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07**

Faktury VAT

KUPIĘ

Prasę Rolującą Metal-Fach, Claas
Rollant 42,44,46,62,66,250,
Arobale, Welger, John Deere,
Krone, Deutz-Fahr, Vicon,
Greenland, Carraro,
Kombajn Ziemiaczany Anna,
Bolko, Sortownik,
Prasę Kostkującą Sipma Z224/1,
Welger, John Deere, Famarol

Tel. 535-057-230

**Skup trzody i bydła
AR-POL**

Arkadiusz Mochtak

Szybka płatność 3 dni lub gotówka

Odbiór z gospodarstwa
tuczniaki, maciory, knury, krowy,
byki, jałowki

**Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441**

DAB POL

Skup, ubój,
eksport zwierząt

**23 671-72-08
507-132-860**
e-mail: dab.pol@wp.pl

Skup zbóż. "Ferm-Pasz",
09-130 Baboszewo. Z odbiorem 25 t.
23 661 18 93, 789 333 677

FC-0879/23

Sprzedam siano i sianokiszonkę
z transportem. 507 599 222

SM-179

Skup bydła

Marcin
Malinowski
konkurencyjne ceny
511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKA

Nawozy - azotowe, fosforowe,
wieloskładniki, inne. Kiszzone ziarno
kukurydzy KZK, CCM.
Dostawa i rozładunek.
23 661 18 93, 789 333 677

FC-0879/23

Otręby pszenne, jęczmienne,
workowane. Dostawa i rozładunek.
23 661 10 13, 789 333 677

FC-0879/23

Śruty: sojowa, rzepakowa,
słonecznikowa. Big/bag, workowane.
Dostawa i rozładunek. 23 661 18 93,
789 333 677

FC-0879/23

Melasa dla bydła 1000 kg.
Dostawa i rozładunek.
23 661 18 93, 789 333 677

FC-0879/23

Sprzedam ciągnik C360, C330,
agregat uprawowy, siewnik, prasę,
kosiarkę rotacyjną, przyczepy, pług,
siewkę i inne. 660 744 936

SU-62

**SKUP
BYDŁA**

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK**
Wielodróz 38 A
Tel. 792 264 299

**Alternatory,
rozruszniki**

**Ciechanów,
Zbyszka i Danusi 14
(rondo przy Gostkowskiej)**
Tel. 784 734 960

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą**
Tel: 501 680 623

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa
"AGROL" Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

OGŁOSZENIE

Zarząd SMLW „Zamek” w Ciechanowie ul. Moniuszki 16a

ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na ustanowienie odrębnej własności do lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej **30,60 m²**, zlokalizowanego na jedenastym piętrze w budynku w Ciechanowie przy ulicy Ściegienego 8 m. 24, składającego się z 1 pokoju, kuchni, łazienki i przedpokoju.

Lokal jest wolny i może być wydany po uregulowaniu wylicytowanej kwoty. Cena wywoławcza wynosi **110.000 zł**.

Przetarg odbędzie się w dniu **28.12.2023r. o godz. 12⁰⁰** w siedzibie Spółdzielni w Ciechanowie ul. Moniuszki 16a.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości **10.000 zł**.

Wpłaty wadium należy dokonać na rachunek bankowy **Nr 68 1020 1592 0000 2502 0011 5782 PKO BP S.A. w terminie do dnia 27.12.2023 do godz. 11⁰⁰**.

Osoba, która wygra przetarg zobowiązana będzie dokonać wpłaty zaofertowanej kwoty pomniejszonej o wpłacone wadium.

Wadium przepada na rzecz Spółdzielni, jeżeli oferent, który wygrał przetarg uchyli się od wpłaty zaofertowanej sumy w terminie do dnia **10.01.2024 r.**

Nabywca jest zobowiązany pokryć wszystkie koszty notarialne, opłaty sądowe oraz koszty podatku od czynności cywilnoprawnych oraz wnieść od dnia 1.01.2024 roku opłatę za mieszkanie.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

W celu obejrzenia lokalu należy kontaktować się z Administracją Osiedla Nr 1 pod numerem telefonu 23 672 35 63.

FCP-364

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW informuje

o podaniu do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości położonych w Ciechanowie, przeznaczonych do oddania w dzierżawę, najem i użyczenie.

Wykaz ogłoszony jest na okres 21 dni na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1 oraz umieszczone na stronie BIP Gminy Miejskiej Ciechanów.

Ciechanów, 2023.12.07

FCP-367

Wysłodki toffii oraz niemielasowane.
Dostawa i rozładunek.
23 661 18 93, 789 333 677

FC-0879/23

**Kupię ziemię rolną,
od IV do VI klasy
w gminie Ciechanów.
Tel. 504 209 781**

M0150-77329

Kupię topolę. 607 860 978

M01193-61373

Sprzedam wysłodki buraczane.
788 644 185

FE-66

Sprzedam jałowki cielne.
797 034 360

SM-182

**Kupię ziemniaki.
505 871 111**

SU-64

Sprzedam jałówkę cielną, wycielenie
20 stycznia, Mława. 507 761 494

SM-181

Sprzedam Ferguson 255,
opryskiwacz sadowniczy zawieszany,
rozrzutnik. 510 875 595

NS-121

Sprzedam klacz zimnokrwistą,
żrebną. 661 033 855

NS-122

**Sprzedam las.
513 148 896**

M01212-16198

Nowy Gołymin 15, 06-420 Gołymin Ośrodek instalgol.pl

**BETON
TOWAROWY**

609 245 209 / 606 559 042

Szamba Betonowe

Producent - Montaż - Dostawa

- Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków

- Instalacje Wodno - Kanalizacyjne

- ROBOTY ZIEMNE

KOTŁY C.O. Arcisz

OFERUJE

- kotły c.o. na drewno, metrowej długości, trocinę, zrębki, węgiel i nie tylko,
- rębaki do gałęzi,
- drewno opałowe,

Gumowo 68, 600 306 637
www.arcisz.net arcisz@arcisz.net

MEBLE NA WYMIAR
602 663 478

Sprzedam siewnik kukurydzy Monosem 4 2013, siewkę Bredal do nawozów 6T, przyczepę Class sprint 4000S, paszowóz Kuhn 10m³, volvo XC60 2011 r. 797 087 205

M01240-70418

RÓŻNE

Kupię topolę, sosnę i olchę.
509 042 402

FC-0590/23

Sprzedam używane maszyny tartaczne i stolarskie np. traki, suszarnie, strugarki, piły, ostrzałki itp. 602 594 120

FC-0625/23

POŻYCZKA RATALNA
OD RĘKI. GOTÓWKA W 10 min.
515 459 414

M01013-07910

Choinki cięte, doniczkowe.
506 557 577

PC-01118/23

Skup bydła rzeźnego

SKUP BYDŁA RZEŹNEGO

tel. 500 224 312
KAR - POL

Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

FC-479

Market Budowlany

FARBEX

zatrudni osobę
na stanowisko sprzedawcy
na dziale budowlanym

Więcej informacji
pod nr tel. 508 090 489
mail: w.gorski@farbex.com.pl

FCP-351

Sprzedam żużel, szlakę.
505 871 111

SU-60

TOWARZYSKIE

Zapoznam i zaproszę na Bal Sylwestrowy dziewczynę od 28-45 lat. 453 296 313

SM-177

Poznam sympatyczną dziewczynę do związku w wieku 40 lat. Posiadam prawo jazdy kat. B. Smsów nie odczytuję. Kontakt telefoniczny. 788 299 687

PC-01127/23

Praca dla pań - zakwaterowanie.
733 028 016

PC-00448/23

Pani pozna panów.
792 207 348

PC-00743/23

Praca dla pań, wysokie zarobki,
zamieszkanie. 733 028 016

PC-01044/23

USŁUGI

Hydraulik.
570 188 332

PC-01036/23

Remonty-kompleksowe wykończenia
wnętrz. 665 238 423

PC-01116/23

Glazura, terakota, malowanie-usługi
ogólnobudowlane. 570 678 670,
516 780 537

PC-01129/23

Malowanie biur, mieszkań, klatek
schodowych. 507 567 910

NS-107

Glazura, terakota, łazienki.
694 537 390

SM-178

Pożyczki.
797 183 779

M01241-90192

Beneficjent:
TRANS-PLAST Jacek Borkowski
Ulica Chabrowa 5
06-400 Ciechanów
Powiat ciechanowski

Informuje o realizacji projektu
Nr RPMA.03.03.00-14-j073/23

Projekt pn: „Wprowadzenie na rynek ulepszonych produktów i ulepszonej usługi w firmie TRANS-PLAST” realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa III Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości; Działanie 3.3 „Innowacje w MŚP”; Typ projektów: „Wprowadzanie na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług”.

Cel projektu: Celem projektu jest wprowadzenie na rynek krajowy i zagraniczny ulepszonych produktów: Znacząco ulepszony regranulat o podniesionym standardzie jakości – regranulat który charakteryzuje się wysokim płynięciem MFI oraz ulepszonej usługi: Usługa regranulacji tworzyw polietylenowych przy zastosowaniu innowacyjności procesowej w procesie mycia - usługa polegała będzie na przetworzeniu w wyrób półproduktu którym jest regranulat określonej ilości odpadów polietylenowych.

Okres realizacji projektu od 03.04.2023 r. do 29.12.2023 r.

Całkowita wartość projektu wynosi: 1 464 684,00 PLN.

Wydatki kwalifikowalne: 844 750,00 PLN

Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego stanowi 80,00 % wartości kosztów kwalifikowanych projektu.

Dofinansowanie z EFRR wynosi: 675 800,00 PLN.

FCP-363

Redakcja Tygodnika Ciechanowskiego informuje, że biuro ogłoszeń w Ciechanowie przy ul. Ściegiennego 2 przyjmuje zamówienia na prenumeratę „Tygodnika” na rok 2024 w formie papierowej lub elektronicznej

Tygodnik
ciechanowski

w prenumeracie

taniej
wygodnie
punktualnie

Zamówienia
przyjmujemy na adres:
ogloszenia@ciechpress.pl
promocja@ciechpress.pl
telefonicznie pod nr tel
23 672 34 02, 23 672 44 96
lub osobiście w redakcji
od poniedziałku do piątku
w godz. 9.00 do. 16.00

Wystawa w Muzeum Regionalnym w Pułtusk

Ciche bohaterki powstania styczniowego

Kazimiera Plichta, Eleonora Kwiatkowska, Józefa Krajewska, Aleksandra Janiszewska – kto o nich słyszał, kto o nich wie. Od zapomnienia mniej znane lub nieznane bohaterki walki o niepodległość w drugiej połowie 19 w. ocala Muzeum Regionalne w Pułtusk. Realizując projekt „Kobiety powstania styczniowego”, przybliża tę część naszej historii, w której rolę odegrały kobiety. Wystawę o tej tematyce można zobaczyć w kamienicy przy rynku, towarzyszą jej animacja filmowa i katalog.

Muzeum Regionalne, tak jak inne instytucje kultury, organizowało wystawy i prelekcje o powstaniu przeciwko carskiemu zaborcy, które wybuchło 22 stycznia 1863 r. na terenie Królestwa Polskiego, i objęło nie tylko ziemie Królestwa, ale i tereny obecnych Litwy, Białorusi i części Ukrainy. Było największym i najdłuższym trwającym (aż do jesieni 1864 r.) polskim zrywem narodowowyzwoleńczym.

W 160. rocznicę tych wydarzeń nasze Muzeum podjęło się realizacji projektu „Kobiety powstania styczniowego”, który ma na celu popularyzację wiedzy na temat działań powstańczych, ale przede wszystkim opisuje tę część historii przez pryzmat roli, jaką odegrały w niej kobiety. Pragniemy w ten sposób przybliżyć biografie mniej znanych lokalnych boha-

Uwagę zwraca czarna suknia z lat 60-tych 19 w.

terek walki o niepodległość – wyjaśnia dyrektor Andrzej Popowicz.

O bohaterach mężczyźnach, bitwach, działaniach powstańczych na Mazowszu czy w rejonie Pułtusk sporo się mówiło i mówi, o roli kobiet co prawda wspomniano, ale nie wyodrębniono tego tematu. My go wyodrębniliśmy – tłumaczy Paulina Biernacka, adiunkt Muzeum Regionalnego w Pułtusk, kuratorka wystawy „Bohaterki. Kobiety powstania styczniowego” i autorka tekstu, zawartego w katalogu do wystawy.

Zanim powstała wystawa i odbył się (23 września br.) piknik historyczny, podczas którego pokazano życie kobiet w 19 stuleciu, również będący częścią projektu, muzealnicy przeprowadzili archiwalne, biblioteczne i muzealne kwerydy źródłowe. Pozwoliło na to uzyskanie przez Muzeum Regionalne dofinansowanie w ramach programu pn. „Fundusz Patriotyczny – edycja 2023 Wolność po polsku”.

W powstańczych oddziałach

Zajmujące szczególne miejsce w mazowieckiej tradycji walk o niepodległość powstanie styczniowe także miejsce zajmuje w tradycji ziemi pułtuskiej. Pułtusk bowiem, obok Plocka i Płońska, był jednym z kluczowych punktów strategicznego planu opracowanego przez Zygmunta Padlewskiego, pełniącego do kwietnia 1863 r. funkcję naczelnika powstania w guberni plockiej, o czym przypomina Paulina Biernacka. Miejscom oddziałom powstańczym przy wsparciu warszawiaków nie udało się, niestety, opanować Pułtusk. W połowie lutego w zamku stacjonowało 1200 żołnierzy rosyjskich, zaś na terenie magazynu solnego Rosjanie zorganizowali wojskowe zaplecze. Była to jedna z najsilniejszych załóg w województwie plockim. W takiej sytuacji pozostało prowadzenie walk partyzanckich.

W cichych oddziałach walczyli mieszkańcy ziemi pułtuskiej (trzeba pamiętać, że niektóre miejscowości należą dzisiaj do innych powiatów jak Nasielsk do

nowodworskiego)? Część z nich razem z Kurpiami brała udział w marcowej kampanii 1863 r. pod wodzą Zygmunta Padlewskiego (w ciągu 18 dni przeszli blisko 500 km), uczestniczyła w tragicznych bitwach pod Myszynem, Dąrdzewem, Żeńbokiem i Radzanowem, a po rozwiązaniu oddziału powróciła w rejon Puszczy Białej. Część z nich walczyła u Konstantego Ramotowskiego-

Bizuteria patriotyczna

go ps. Wawer m.in. w guberni augustowskiej, część należała do podlaskich grup, które pojawiły się w okolicach Długosiodła, część wstąpiła do reorganizującego się oddziału podpułkownika Ignacego Mystkowskiego i wzięła udział 5 maja w bitwie pod Stokiem, wsią między Ostrowią Mazowiecką a Ostrolęką, gdzie powstańcy w sile 1200 osób rozbili carską kolumnę.

Było to jedno z największych zwycięskich starć powstania – komentuje adiunkt pułtuskiego muzeum. Dodaje, że dobrą passę tej partii przerwała bitwa pod Kietlanką w pobliżu Małkini 13 maja. Zasadzka na rosyjski pociąg nie przebiegła zgodnie z planem, a powstańcy, „z powodu zdrady i niekorzystnego położenia stoczyli heroiczny bój z siłami wroga”. Zginęli wówczas sam Mystkowski oraz wielu pułtuszczyk, wśród nich oficer Pluciński. Ci, którzy przeżyli, kontynuowali działania w rejonie Pułtusk; tu nasilenie walk nastąpiło w lipcu i sierpniu 1863 r. Wtedy uległy częściowo rozbiciu oddziały ww. Wawra pod Rzańnikiem i Jakuba Jasińskiego pod Magnuszewem. – Klęski te rozstrzygnęły o losach powstania na terenie powiatu – podsumowuje kuratorka wystawy. Te informacje zawarła m.in. w katalogu.

Znane są nazwiska 204 uczestników powstania, mieszkańców powiatu pułtuskiego, wśród nich i mieszkanki Pułtusk, i okolicznych wsi.

Rola kobiet – wystawa i film

– Udział Polek w wydarzeniach 1860-1864 nie doczekał się dotąd pełnego opracowania zarówno w wymiarze lokalnym, jak i ogólnonarodowym. Natomiast kobiety odegrały szczególną rolę i w powstaniu, i w poprzedzającym jego wybuch okresie manifestacji religijno-patriotycznych – twierdzi Paulina Biernacka. Wspomina o demonstracji, jaką był pogrzeb Katarzyny Sowińskiej, wdowy po generale powstania listopadowego Józefie Sowińskim (11 czerwca 1860 r.) czy późniejszej z lutego 1861 r., podczas której zginęło pięciu mężczyzn, a ich śmierć „stała się impulsem do ogło-

Pomysłodawczyni i kuratorka wystawy Paulina Biernacka z Muzeum Regionalnego

Bizuteria patriotyczna

Broń i powstańcze pamiątki

szczenia przez Kościół katolicki żałoby narodowej”; ranna wówczas Matylda Malta zmarła po kilku dniach.

Kobiety uczestniczyły w manifestacjach, które odbywały się nie tylko w Warszawie, oraz żałobie narodowej, inicjowały obchody rocznicowe, nabożeństwa i śpiewy patriotyczne.

– Angażowały się w działalność agitacyjną. Organizowały lazarety i opiekowały się rannymi, organizowały zaplecze dla powstańców, otaczały opieką więźniów i ich rodziny, dostarczały im odzież i żywność, próbowały uzyskać złagodzenie wyroków, zbierały pieniądze. Przewoziły broń, korespondencję i prasę, organizowały punkty kontaktowe, ukrywały powstańców. Ryzykowały życie. Czasem walczyły z bronią w ręku – wylicza kuratorka wystawy.

Z wystawą, którą konsultował dr hab. Radosław Lolo, koresponduje animacja filmowa, z której w interesujący i nowoczesny sposób, atrakcyjny szczególnie dla młodzieży, dowiadujemy się m.in. o roli kobiet przed powstaniem i w czasie jego trwania. Widzimy m.in. skan aktu zgonu kobiety mającej około 20 lat, która zginęła na polu bitwy, walcząc w stroju męskim. Dowiadujemy się o wydarzeniach typu bal w Pułtusk (21 stycznia 1864 r.), którego przebieg opisał krakowski dziennik „Chwila”; organizowane przez wojsko i urzędników rosyjskich bale miały zmusić Polki do rezygnacji z żałobnych strojów.

– Czarny strój uzupełniony biżuterią patriotyczną w postaci krzyżyków z orzełkiem, pierścionków, bransolet lub medalionów ze stosownymi napisami i symboliką był typowo kobiecą formą demonstracji – opowiada Paulina Biernacka. – W czasie powstania nawoływano kobiety, by ich stroje były powściągliwe, skromniejsze, jeśli chodzi o krój, materiał i ozdoby.

Na ekspozycję w sali muzealnej w kamienicy przy rynku złożyły się:

Częścią wystawy planszowej są informacje o cichych bohaterkach powstania

powstała na tę okoliczność wystawa planszowa oraz przedmioty zaprezentowane w gablotach jak biżuteria patriotyczna, pocztówki i inne zabytki papierowe, elementy garderoby i dodatki jak czarna wachlarz ze strusich piór, a także broń, obrazy i litografie. Ekspozycje pochodzą z zbiorów pułtuskiego muzeum – panorama Pułtusk, obrazy, tablica z nazwiskami, mapa bitew i potyczek – oraz z Muzeum Niepodległości w Warszawie, Muzeum Mazowieckiego w Plocku, Muzeum Słachty Mazowieckiej w Ciechanowie i – obiekty w formie cyfrowej z Muzeum Warszawy. Zwracając uwagę czarna suknia z lat 60-tych 19 w., wykonana z batystu jedwabnego, została wypożyczona ze zbiorów Małgorzaty Retkowskiej i Agencji Artystycznej „Retro-Pasje”.

Ciche bohaterki: Kazimiera, Eleonora, Józefa, Aleksandra

Dzięki Paulinie Biernackiej i muzealnikom realizującym projekt „Kobiety powstania styczniowego” poznajemy nazwiska cichych bohaterek ziemi pułtuskiej. W tym gronie znalazła się zainteresowana sytuacją i nastrojami w kraju Kazimiera Plichta, właścicielka żeńskiego pensjonatu w Pułtusk, która

od jednego syna Stanisława oczekiwała udziału w walce zbrojnej, a razem z innymi kobietami przygotowywała czapki konfederatki dla ochotników. Jesienią 1863 r. przejęła funkcję naczelnika Pułtusk, ks. Wiktora Lisieckiego, który wyjechał, i zajmowała się przesyłką korespondencji do powstańczych władz w Warszawie. Została skazana na bezpowrotne zesłanie na Sybir.

– W źródłach można znaleźć informacje o pojedynczych kobietach pełniących funkcje naczelników okręgowych, więc postawa pułtuszczykanki zasługuje na szczególną uwagę – podkreśla Paulina Biernacka. Wskazuje, że kobiety angażowały się na różne sposoby, a nie wszystkich imiona znamy.

Mieszkająca w Pniewie (obecnie gmina Zatory) Eleonora Kwiatkowska szy-

ła bandaż i pościel do lazaretu powstańczego, za co została skazana na cztery lata ciężkich robót. Pochodząca z Łepic (gmina Pokrzywnica) Józefa Krajewska, siostra Rafała Krajewskiego, pełniącego funkcję dyrektora Wydziału Spraw Wewnętrznych w Rządzie Narodowym, razem z Józefą Niwińską zakładała lazaret w Bodzentynie, razem z siostrą Zofią była kurierką w Lubelskiem. Aleksandra Janiszewska, mieszkanka wsi Budzyno (gmina Czerwonka w powiecie makowskim) wykupywała więźniów politycznych, poświęcając cały swój majątek.

– Odnazczyła się ona również jako łączniczka, przewożąc korespondencję Rządu Narodowego i dostarczając broń powstańcom – przybliża sylwetkę jednej z bohaterek kuratorka wystawy.

Dzięki wystawie możemy dowiedzieć się także o innych bohaterskich kobietach jak Aniela Radzicka, której dwór w Czarnocinku był zapleczem dla Zygmunta Padlewskiego, a która wspierała działania Tomasza Kolbe, dowódcy powiatu przasnyskiego, obejmującego również powiat ciechanowski. Została skazana na dożywotnie ciężkie roboty na Syberii.

– Pomimo klęski militarnej i ogromnej fali późniejszych represji powstanie spowodowało wzrost świadomości narodowej i miało ogromny wpływ na kształtowanie patriotyzmu oraz dążenia niepodległościowe kolejnych pokoleń – zauważa dyrektor Andrzej Popowicz.

– Dokonania kobiet podczas powstania również znacząco wpłynęły na kolejne pokolenia Polek – zaznacza adiunkt Paulina Biernacka. Zaprasza do zobaczenia wystawy, której mottem stały się słowa: „Kobiety są prawdziwą duszą powstania” (Franz Fischer von Erlach), dostępnej do 31 grudnia w godzinach pracy muzeum.

Zwycięski bój Juranda

Powrót do własnej hali po tygodniowej przerwie okazał się szczęśliwy dla szczypiornistów ciechanowskiego Juranda. W sobotę 9 grudnia gospodarze wygrali z bezpośrednim rywalem w tabeli ligi centralnej Olimpią Piekary Śląskie 23:21. To był ostatni mecz Juranda w tym roku przed własnymi kibicami. W ostatniej kolejce podopieczni Jakuba Olszewskiego zmierzą się w Legnicy z Miedzią.

Mecz rozpoczął się od twardej gry w obronie przez zawodników obu zespołów. W 3. minucie jako pierwsi bramkę zdobyli przyjezdni, ale już chwilę później szybką kontrę skutecznie wykończył Patryk Dębiec. Drugą bramką dla gospodarzy ponownie zdobył Dębiec, a chwilę później celny rzut Mateusza Fuksińskiego dał gospodarzom pierwszą przewagę bramkową. W bramce Juranda pewnie bronił Tomasz Wiśniewski. Jego skuteczne interwencje kilkakrotnie przyniosły szybkie ataki, a co najważniejsze bramki zespołowi Juranda. 13 bramkę dla miejscowych zdobył w efektywnym stylu, lewą ręką Bartosz Wojdak. Już do końca pierwszej połowy miejscowi nie oddali prowadzenia, zmierzając do szatni przy w miarę wygodnym rezultacie 13:10.

Po zmianie stron ciechanowianie kontrolowali mecz. Być może, już nie tak wyraźnie jak w pierwszej połowie, ale przewaga Juranda nie podlegała dyskusji. Pewnie z linii 7 metrów rzuty karne egzekwował Dominik Rutkowski. Prowadzenie i senna gra z obu stron uśpiły na chwilę czujność zawodników

1. Śląsk Wrocław	11	33	325:257
2. Padwa Zamość	11	23	338:326
3. Pogoń Szczecin	12	22	352:338
4. AZS AWF Białą Podlaską	11	21	321:294
5. SMS ZPRP Kielce	12	21	388:371
6. Stal Gorzów	11	21	306:296
7. Miedź Legnica	12	19	376:355
8. KPR Żukowo	11	18	378:386
9. Stal Mielec	11	16	322:317
10. Jurand Ciechanów	11	16	282:308
11. Nielba Wągrowiec	12	14	339:341
12. Olimpia Piekary Śląskie	12	13	324:334
13. Anilana Łódź	11	10	295:317
14. Zagłębie Sosnowiec	11	5	306:355
15. MKS Wieluń	11	3	303:360

z Ciechanowa. W 45. minucie przyjezdni przegrywali już tylko jedną bramką 16:17. Na szczęście w kolejnej akcji Fuksiński „zatańczył” z obroną Olimpii i zdobył swoją 5 bramkę w meczu. W końcówce nie widzieliśmy już zbyt wielu bramek – bramkarze okazali się blokadą dla strzelców z obu stron. 20 sekund przed końcem przyjezdni raz jeszcze dogonili miejscowych na dystans

Gospodarze w ataku...

Sebastian Dobrzyniecki, zdobywca ostatniej bramki dla gospodarzy

Na każdym meczu kibice wspierają zespół Juranda

jednej bramki. Rzucili się do pressingu, ale w decydującej akcji to Sebastian Dobrzyniecki z zimną krwią zdobył ostatnią bramkę.

Jurand Ciechanów - Olimpia Piekary Śląskie 23:21 (13:10)

Jurand: Wiśniewski 1 - Fuksiński 5, Rutkowski 4, Wojdak 3, Dębiec 3, Marchewka 3, Dobrzyniecki 2, Wiszowaty 1, Mierzwicki 1, Kosik, Ruszkowski, Urbański

12. kolejka (9-10 grudnia): Stal Gorzów - pauza, SMS ZPRP Kielce - Anilana Łódź 23:24 (14:13), AZS AWF Białą Podlaską - Stal Mielec 32:25 (19:14), Padwa Zamość - Nielba Wągrowiec 31:34 (16:15), Zagłębie Sosnowiec - Autoinvest Żukowo 29:30 (15:11), Pogoń Szczecin - MKS Wieluń 36:27 (24:13), Śląsk Wrocław - Siódemka Legnica 30:28 (14:12)

13. kolejka (16 grudnia): Żukowo - Pogoń, Nielba - Zagłębie, Stal - Padwa, Anilana - Białą Podlaską, Stal - SMS Kielce, Wieluń - Śląsk, Miedź - Jurand, Piekary Śląskie - pauza

erem

Mikołajkowo i charytatywnie

6 grudnia, z okazji Mikołajek ciechanowski klub taekwon-do LKS Matsogi zorganizował dla swoich najmłodszych reprezentantów Turniej Tygrysa. To coroczne wydarzenie sportowe, na starcie którego stanęło 120 zawodników z klubu.

- Oprócz różnych zabaw i atrakcji dla dzieci, nasi adepci rywalizowali ze sobą w różnych konkurencjach tj. tor przeszkód, kopnięcia na czas, „trzymańka” yop chagi, techniki specjalne, układy formalne oraz walki - wyjaśnia Michał Rząsiński, trener i opiekun zawodników Matsogi.

Sportową rywalizację przerwała na moment wizyta Mikołaja. Jego czerwony „dobok” ucieszył nie tylko dzieci, ale również licznie zasiadających na trybunach rodziców. Każdy uczestnik turnieju otrzymał prezent w postaci słodkości oraz, rzecz jasna, medal. - Najważniejszą kwestią podczas zawodów była zbiórka pieniędzy dla naszego przyja-

ciela Antka, który choruje na bardzo ciężką chorobę. Antoś ma zielony pas w taekwon-do i dzisiaj musi walczyć o zdrowie, a że Matsogi znaczy właśnie „walka”, to oczywiście naszym obowiązkiem jest wspierać potrzebujących w ich najtrudniejszych pojedynkach - dodaje Michał Korzybski, prezes Matsogi.

Specjalnie na ten dzień rodzice przygotowali pyszne wypieki, które sprzeda-

ły się na pniu, licytowano też klubowe kalendarze. Organizatorom udało się zebrać ponad 3 tys. zł, które przekazano opiekunom Antosia.

- Jesteśmy bardzo wdzięczni naszym zawodnikom oraz rodzicom za okazane wsparcie i pomoc. Dziękujemy naszym najstarszym zawodnikom za pomoc podczas organizacji turnieju - wyjaśnia trener Korzybski.

erem

Turniej Tygrysa w Matsogi

Uczestnicy sportowych Mikołajek

Kolejne rywalki na deskach

Podopieczne Jacka Wardy w domowym meczu pokonały rywalki z Ceglów. Piłkarki Jutrzenki tylko na początku meczu były równorzędnym rywalem. Regiminianki dyktowały warunki gry.

Przyjezdne co jakich czas starały się utrudniać im zadanie i dopiero od 21. minuty, po bramkach Aleksandry Kolanowskiej, Mai Kamińskiej oraz Justyny Boniakowskiej, gospodynie „odskoczyły” rywalkom na pięć bramek 14:9. Dość wysokie prowadzenie być może trochę uśpiło postawę Czarnych. Rywalki wzięły się do odrabiania strat.

Po zdobyciu czterech bramek złapały jednobramkowy kontakt. Jednak dwie bramki skrzydłowej Nadii Lipowskiej i jedno trafienie Oliwii Calik sprawiły, że na przerwę z przewagą czterech bramek zeszyły gospodynie. Po przerwie regiminianki udowodniły swoją wyższość na przeciwniczkami. Oliwia Calik i Natalia

1. Agrykola Warszawa	8	24:0	342:182
2. Czarni Regimin	9	24:3	320:263
3. Varsovia Warszawa	10	21:9	325:254
4. ZPRP Płock	9	18:9	309:238
5. PreZero Radom	10	15:15	275:258
6. ROKiS Radzymin	9	9:18	287:296
7. AZS AWF Warszawa	10	9:21	276:321
8. Jutrzenka Ceglów	10	6:24	231:346
9. Jutrzenka Płock	9	0:27	152:359

Lipowska zdobyły dla swojej drużyny po sześć bramek. Następny mecz Czarne rozegrają u siebie, a ich rywalkami będą szczypiornistki Varsovii Warszawa.

Czarni Regimin - Jutrzenka Ceglów 36:24 (17:13)

Czarni: Amelia Jurczak, Gabriela Zembrzuska - Amelia Nowosielska 3, Natalia Gorlewska 1, Amelia Podlewska 1, Oliwia Calik 6, Aleksandra Kolanowska 5, Dominika Czarnewicz 2, Michalina Malinowska 2, Justyna Boniakowska 3, Kornelia Malinowska, Gabriela Boniakowska 4, Maja Kamińska 3, Nadia Lipowska 6

lew

FOT. ZENON LEWANDOWSKI

REWERS

KON-tekst

Komendant ucieka pierwszy

„Do Polski zmierza ciepło z zachodu - będzie prawie 10 stopni. Co jeszcze czeka nas w ciągu kolejnych dni? Jakie będą święta Bożego Narodzenia? ...Zamiast lodowatego, arktycznego powietrza z północy, będą do nas płynąć dużo cieplejsze, atlantyckie masy powietrza z zachodu. Umożliwią to niżej, które przesuwają się z południa, w głąb Europy ciągnąc za sobą wilgotne i ciepłe powietrze. Wędrowniaki aż do centrum kontynentu stają się teraz możliwe, bo znika przeszkoda w postaci rosyjskiego wyżu, który kurczy się i odsuwa na wschód...”

Jak państwo sądzicie, o czym jest ta informacja? O pogodzie? Też. Ale pasuje jak ułal do tego, co właśnie następuje w naszym kraju. Do wielkiej zmiany: politycznej, społecznej, moralnej, wizerunkowej. I każdej innej.

Na gruntowną zmianę pogody (a nawet klimatu) zanosilo się w Polsce od dawna. Nagły wybuch fali ciepłego atlantyckiego powietrza nastąpił 15 października br. Były społeczne oczekiwania, że ta fala szybko rozleje się i umocni w całym kraju, ale manipulacja mapy pogodowej ręcznie zablokowali ten proces jeszcze na dwa miesiące. A ostatnie dwa tygodnie stali przy mapie i zaklinali rzeczywistość. Ale to już koniec! W ostatnich dniach jeden po drugim zaczęły znikać symbole tamtego „wyżu”.

Pierwszy dał drapak (przeszedł na rezerwową emeryturę) komendant główny policji, nadinspektor Jarosław Szymczyk. Człowiek, który zasłynął się tym, że pozwolił na upolitycznienie tej służby państwowej, dał się poznać jako usłużny funkcjonariusz PiS. Przez lata widzieliśmy oddziały policji strzegące „miesięcznic” Jarosława Kaczyńskiego (ostatnia odbyła się w minioną niedzielę), zabezpieczające jego prywatne wyjazdy na Wawel, pilnujące pomnika-schodów na placu Piłsudskiego. Policja ośmieszyła się ochraniając (przed dziennikarzami) kuriozalny marsz z flagą po ulicach stolicy prawicowo-nacjonalistycznego pupilka władzy Roberta Bąkiewicza.

Ale to co zdarzyło się trzy lata temu nie było już śmieszne. Gdy na ulice Warszawy wyszły tysiące kobiet protestując przeciwko wyrokowi Trybunału Konstytucyjnego o zaostreniu uchwały antyaborcyjnej, komendant Szymczyk wysłał na nie armię uzbrojonych po zęby policjantów i sam nadzorował akcję.

Protestujące kobiety doświadczyły brutalnych i wyrafinowanych akcji policyjnych. Uży-

to gazu łzawiącego, w tłumie protestujących pojawili się prowokatorzy, funkcjonariusze w cywilu z pałkami teleskopowymi, którymi okładali kobiety.

A w tych dniach mija szczególna data, pierwsza rocznica najgłośniejszego wyczynu „pierwszego policjanta RP” – odpalenia granatnika ręcznego w swoim biurze, w komendzie głównej.

Przypomnijmy, komendant Szymczyk przywiózł pancerfausta jako „podarunek” z wizyty na Ukrainie. Można powiedzieć, że przemycił go przez granicę swoim samochodem, bo nie zgłosił tego służbom granicznym i umieścił w swoim biurze.

Tam następnego dnia nastąpił wybuch. Na szczęście nikomu nie stało się nic, komendant został „tylko” ogłuszony i podrapany. Poza hukiem i dymem, który wystraszył pracowników komendy oraz okolicznych przechodniów z ul. Puławskiej, ucierpiał podłogi i sufity w budynku komendy. Komendanta opatrzonego w szpitalu, słuch odzyskał po kilku godzinach.

„Kiedy przedstawiałem zużyte granatniki, będące prezentami od Ukraińców, doszło do eksplozji” – tłumaczył się mediom nadinspektor Szymczyk. Dodajmy - człowiek dowodzący służbami, które mają dbać o bezpieczeństwo Polaków.

Jak to było w zwyczajach tamtej władzy całą aferę próbowano wyciszyć i zbagatelizować. Opinia publiczna o wszystkim dowiedziała się dopiero dwa dni później, zwierzchnicy komendanta (kierownictwo MSWiA i premier) stanęli murem za Szymczykiem. Minister Mariusz Kamiński nie uznał komendanta za sprawcę niebezpiecznego wybuchu ale za... poszkodowanego. Prokuratura wszczęła wprawdzie dochodzenie o „nieumyślne spowodowanie gwałtownego wyzwolenia energii, które zagrażało życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach”, ale już w tytule sprawy uznano, że było ono „nieumyślne”. Szybko zostało umorzone.

Od tego wydarzenia minął rok... Policja dowodzona przez nadinspektora Szymczyka nie poprawiła swojego wizerunku, a wręcz przeciwnie. O głośnych i tragicznych wydarzeniach w ostatnim czasie z udziałem funkcjonariuszy policji obszernie informowały media w całym kraju.

Ale komendant już wtedy myślał tylko o ucieczce. Na emeryturę.

RYSZARD MARUT

KRESKA

HAJNOSA

REWERS

Iza i przeciw

Rzecz o wolontariuszach

Spotykamy ich wszędzie. Czasem ich działalność daje się zauważyć, czasem dla osób z zewnątrz jest niewidoczna, czasem, nawet jeśli ją dostrzegamy, nie zastanawiamy się nad jej znaczeniem. Niezależnie od tego, każdy z nich jest potrzebny, każdy z nich coś daje. „Sami możemy zrobić niewiele, razem tak dużo”, powiedziała Helen Keller, pisarka, pedagog i działaczka społeczna. Jej słowa to nie ciche gadanie, tylko opinia płynąca prosto z serca, ponieważ bez pomocy innych życie Helen Keller przebiegłoby zupełnie inaczej niż to się stało, gdyż była osobą i nie-

słyszącą, i niewidomą. „Razem można więcej”, uczymy dzieci. Hasło to wcielamy w życie szczególnie podczas akcji społecznych, gdy role odgrywają wolontariusze.

Przychodzi mi na myśl grono osób, które miałam okazję poznać i z którymi jako wolontariuszka współpracowałam. Grono wspierające Polski Czerwony Krzyż, a dokładnie Oddział Rejonowy, ale nie w Ciechanowie, tylko w Puławsku. Panie Ela, Basia, Bożena, druga Basia, panowie Janusz, Bogdan, Włodek, państwo Ireneusz i Anna. Ela to emerytowana nauczycielka, wcześniej opiekunka szkolnego koła PCK, Bogdan to honorowy dawca krwi, Bożenka przyszła na staż, a gdy się skończył, została jako wolontariuszka, Irek działał w zarządzie PCK i do pomocy zachęcił swoją żonę Anię. Pierwsza Basia przyszła do PCK, gdy miało ono jeszcze siedzibę w rynku, i zapytała, czy nie trzeba pomóc, druga dołączyła później. Panie pomagały przy organizacji akcji poboru krwi, pikników dla krwiodawców, spotkań charytatywnych czy jubileuszów, przygotowywaniu „Wyprawki dla żaczka”, robieniu paczek w ramach akcji „Czerwonokrzyżska gwiazdka”, niektóre z nich przy segregowaniu i wydawaniu darów typu artykuły spożywcze lub odzież. Panowie przeprowadzali prace remontowe jak Janusz z bratem, rozładowywali żywność jak Włodek i inni (puławski Oddział pozyskał tony żywności), przychodzili z pomocą jak Bogdan, gdy potrzebny był elektryk. Wolontariuszy jednociła i im, co roku w grudniu, dziękowała pani Wiesława, kierownik biura, osoba, której działania wykraczały poza obowiązki zawodowe i statut PCK, co nasza redakcja doceniła, wręczając jej naszą nagrodę – Wykrzyknik. Miałam okazję składać wyrazy uznania wolontariuszom za poświęcony czas dla innych oraz wykonywanie prac i zadań, nie zawsze spotykających się z wdzięcznością. Czynił to także wieloletni prezes ZOR PCK pan Kazimierz, potem pan Andrzej. Niektórych z tych osób z nami już nie ma, pani Wiesia na emeryturze, biuro czeka na kogoś, kto je poprowadzi i stworzy nową grupę wolontariuszy.

Przychodzą mi na myśl i inne grono osób. Członkowie i wolontariusze Stowarzyszenia „Sokołówek” im. Tomasza Klonowskiego na czele z panią Marią, które za cel postawiło sobie pamięć o ciechanowskich pozytywistach oraz uczniach i wychowankach szkoły rolniczej i placówek w Sokołowie, a także dbałość o zachowanie materialnej spuścizny. Członkowie Stowarzyszenia „Wolontariat Pamięci” na czele z panem Romanem oraz dwustu wolontariuszy, w tym młodzież ciechanowskiej Dwojki (wszystkich, niestety, nie znam, wszystkich nie sposób wymienić), kwestujący na renowację zabytkowych nagrobków. Członkowie Puławskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego z panem Krzysztofem i wolontariusze, w tym uczniowie Czwórki, mający ten sam cel co „Wolontariat Pamięci”. Jestem wdzięczna, że jesteście, że angażujecie się, że współpracujemy. Może nikt z nas nie odegra takiej roli jak nauczycielka Anna Mansfield Sullivan w życiu cytowanej na początku Helen Keller, ale wiem, że każde nasze wolontaryjne działanie, każda nasza poświęcona godzina jest ważna, liczy się i daje efekt materialny lub niematerialny w formie przekazanej wiedzy czy zachowanej pamięci.

IZABELA KOB

Wyborczy partii	Przedimek (jęz.)	Kreć, bzik	Ważniak, lepszy gość	Rzeczy w lamusie	Żółty, gołogłowy	Ujęcie, strona czegoś	Na nim toczy się bój	Naczynie na tort	Precel lub bajgiel	Ocena czyjejś pracy; opinia	Wzgórze w Jerozolimie
10		17		29	27				28		8
Dopływ Warty (z liter: bora)				Odgłos żagli na wietrze	14		25	Pływak (znak nawigacyjny)	1		22
Narzędzie snycerza		3			Magazyn zbożowy			7			
Mądrości lub mlecze	20			Najmniejszy ze spanieli				Brzeg, krawędź stołu			
			Pies myśliwski	Surowiec na tofu	15	Komputer przenośny	5		30	Leśne podszycie	2
Za nią eksponentka		Paolo, słynny włoski piłkarz				„Pole” na miny	19	Remo lub rzeka	Grecki bóg wojny	24	9
	18	26			Tętno			Prąd rzeki			
Kolor błękitny		Bzdura, brednia			21	W roli Zbyszka z Bogdańca		23			
Chciała krokodyla od Papkina			4		11	Wódka jałowcowa	16	Narzędzie żeńca		6	31

Humor z zeszytów szkolnych.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Krzyżówka nr 50

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Ciechanowski”, ul. Siegieńskiego 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wyjęty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@ciechanowski.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozdostępujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki nr 46: Po robocie miły odpoczynek. Nagrody wylosowali: Kazimierz Brzeziński, Jan Krasinski, Barbara Polaska.

Nr 47: Krzykiem skrzyknąć nie nastrosz. Nagrody wylosowali: Kamili Wojciechowski, Anna Rabarska, Robert Bierański.

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

„Swoj do swego”
po mazowiecku

Słynne hasło „swoj do swego i po swoje”, propagowane od drugiej połowy XIX wieku w Wielkopolsce i na Górnym Śląsku w walce z niemiecką polityką gospodarczą, które pozwoliło stworzyć trwałe podstawy dla polskiego handlu i rzemiosła na tych terenach i tym samym wzmocnić polską klasę średnią, w pierwszej połowie XX wieku zawędrowało również na teren dawnej Kongresówki i na Kresy Wschodnie, w tym również na Mazowsze północne. Jednak w przeciwieństwie do zaboru pruskiego hasło „swoj do swego” na Mazowszu miało swój specyficzny koloryt. Tu bowiem silne wpływy gospodarki niemieckiej jeszcze wtedy nie sięgały, a przeżywające wewnętrzny kryzys Imperium Romanów coraz bardziej chyliło się ku upadkowi, co również miało swoje odzwierciedlenie w codziennym życiu wielu polskich rodzin z północnego Mazowsza, czego najlepszym dowodem była dość liczna na przełomie XIX i XX wieku fala migrantów „za chlebem”, którzy opuszczali rodzinne strony i szukali pomocy dla poprawy egzystencji swych rodzin daleko za oceanem. Stąd hasło „swoj do swego” w mazowieckim wydaniu, które – dodajmy – miało kilka odsłon,

zarówno jeszcze przed wybuchem wojny światowej (tak wtedy nazywano I wojnę światową), jak i po wskrzeszeniu niepodległej Polski, zostało wykorzystane przede wszystkim jako środek w walce o unarodowienie polskiego handlu, rzemiosła i przemysłu w żywej od pokoleń polsko-żydowskiej rywalizacji na polu gospodarczym.

Silne na Mazowszu od wieków tradycje niepodległościowe i konserwatywne spowodowały, że ogłoszony w 1912 r. przez endecję program budowy silnego ekonomicznie polskiego społeczeństwa poprzez bojkot gospodarczy Żydów – podobnie jak w wielu innych rejonach Kongresówki – padł na dość podatny grunt, ale nie przyniósł jakichś trwałych zmian w mentalności tutejszych mieszkańców. Historycy badający te zagadnienia podkreślają zgodnie, że mimo zakrojonej wtedy na szeroką skalę propagandy, i to z wykorzystaniem prasy lokalnej (najważniejszego wówczas poza kościelną amboną środka masowego przekazu), sukcesy akcji bojkotowej były dość znikome, a prasowe apele wzywające okolicznych mieszkańców, aby nie kupowali towarów w żydowskich sklepach i hurtowniach oraz nie korzystali z usług w warsztatach rzemieślniczych prowadzonych przez Żydów, niewiele

przyniosły. Także próba stygmatyzacji polskich kupców, którzy zaopatrywali się w różne produkty w żydowskich hurtowniach, nic jeszcze wtedy nie znaczyła. Nadal kupowano u Żydów, którzy widząc co się dzieje, bardzo często obniżali ceny na swoje towary i usługi, a do tego zadbali o poprawę obsługi klienta. Różne codzienne bolączki, które nastąpiły po wybuchu wojny w 1914 r. i zmieniająca się kilkakrotnie na przegranicznym Mazowszu północnym linia frontu, jeszcze bardziej osłabiły skuteczność akcji bojkotowej. Nieskuteczne okazały się działania podejmowane przez lokalnych działaczy politycznych, czy związanych z endecją miejscowych społeczników i duchownych katolików. Organizowane wiecze czy pogadanki były raczej okazją do spotkań towarzyskich i rozpoznawania sympatii politycznych lokalnych społeczności niż „zapaleniem do boju”. Nawet kiedy sięgano po ówczesną prasę lokalną, jak chociażby po „Mazurę”, „Głos Płocki”, „Kurier Płocki”, to jednak głównie szukając tam doniesień z frontu i różnych newsów z życia lokalnego, niż dla „pokrzepienia serc” lekturą przydługich rubryk publicystyczno-politycznych. Jednak do dziś w zbiorach bibliotek pozostały roczniki lokalnych gazet z terenu

Mazowsza płockiego, wydawane w języku polskim, gdzie można znaleźć wiele tekstów pisanych dla upowszechnienia hasła „swoj do swego”, nie mówiąc już o wydawanych w Płocku przez ks. Józefa Strójnowskiego kalendarzach pod takim właśnie tytułem, które podawały wykaz lokalnych firm chrześcijańskich, a także serwowały czytelnikom różne teksty o wyraźnie antysemitycznym zabarwieniu.

Również po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, zwłaszcza w okresach kampanii wyborczych do parlamentu czy do lokalnych samorządów, widać było w lokalnej prasie, a także w różnych drukach ulotnych i jednodniówkach nawiązanie do idei „swoj do swego”. Przykładem – poza prasą płocką („Kurier Płocki”, „Dziennik Płocki”) – może być „Głos Ziemi Przasnyskiej”, wydawany od 1919 r., „Wiadomości Mławskie” z 1922 r., czy „Goniec Mazowiecki”, który ukazywał się w Ciechanowie w latach 1923-1924. Jeszcze więcej prasowych zachęt do bojkotu żydowskiego handlu odnajdujemy na łamach gazetach i jednodniówkach z drugiej połowy lat trzydziestych.

Do dziś w zbiorach Biblioteki Narodowej w Warszawie zachowała się – wydana w Ciechanowie 18 grudnia 1938 r. – jednodniówka „Głos Zjednoczenia”. Na pierwszej jej stronie działacze Oddziału Miejskiego Obozu Zjednoczenia Narodowego w Ciechanowie zamieścili tekst, nieprzypadkowo zatytułowany „Swoj do swego”, który dobrze oddaje nastrój tamtej chwili. Czytamy w nim: „Nie zapominając o licznych i nader pilnych potrzebach,

oczekujących swego rozwiązania na naszym terenie, uznaliśmy wszakże za problem najważniejszy i wymagający natychmiastowej akcji – to problem bezwzględności polskiego stanu posiadania w ogóle, a w dziedzinie handlu i rzemiosła w szczególności. (...) Jesteśmy zdania, że okres przedświąteczny, jako okres wzmocnionych zakupów wymaga zwiększonego nasilenia uświadomienia, że hasło «Swoj do swego» nie jest czczym frazeosem i wymaga bezwzględnego stosowania go w praktyce. W okresie tym musimy bez wyjątku wszyscy zgodnie i solidarnie zamianować poczucie naszej więzi narodowej, naszego zrozumienia dla sprawy i silniej niż kiedykolwiek zacieśnić więzy naszej dyscypliny społecznej”. A na jakiej drodze próbowano wtedy realizować ideę „swoj do swego”? Odpowiedź znajdujemy na łamach cytowanego artykułu: „Zaznaczyć jednak musimy, iż do osiągnięcia zamierzonego celu dążyć będziemy drogą uświadomienia, przekonywania, a nawet – gdy zajdzie tego potrzeba – nie powstrzymamy się od łamania oporu za pomocą ogłaszania nazwisk tych jednostek, które mimo wszystko wyraźnie będą się przeciwstawiać hasłu «Swoj do swego» i jawnie popierać będą handel obcy. Natomiast ze swego postępowania kategorycznie wyłączamy metody gwałtu i represji, jako sprzeczne z polską tradycją rycerską i etyką chrześcijańską”. Warto tu podkreślić, że właśnie te słowa, pisane miesiąc po słynnej „nocy kryształowej” w Niemczech (9/10 listopada 1938 r.), oddawały nie tylko nastrój chwili, ale również pokazywały jak różnie można traktować własny interes narodowy, także w jego wymiarze ekonomicznym, i jak zawiłe mogą być drogi historii.

Benefis Aleksandra Kociszewskiego

Potrójny złoty jubileusz

W miniony wtorek w Muzeum Szlachty Mazowieckiej odbył się benefis cenionego historyka doc. dr. Aleksandra Kociszewskiego. Powodem do zorganizowania uroczystości było 50-lecie uzyskania doktoratu przez beneficjenta, 55-lecie Ciechanowskiego Towarzystwa Naukowego, którego beneficjent był wieloletnim prezesem oraz 50-lecie Muzeum Szlachty Mazowieckiej, którego doc. dr. Aleksander Kociszewski był pierwszym dyrektorem.

Uroczystość stała się także okazją do wręczenia Aleksandrowi Kociszewskiemu Medalu Pro Mazovia. Odnaczenie to jest nadawane przez Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika. Wręczyła je w jego imieniu radna Sejmiku Mazowieckiego Wiesława Krawczyk.

Na stronie Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej czytamy:

...ziemia ciechanowska była małą ojczyzną wielu znakomitych uczonych, artystów i ludzi kultury, którzy zapisali się na trwałe w historii polskiej nauki i kultury z uwagi na rolę, jaką odegrali w życiu naszego kraju. Mielimy wybitnych polityków i mężów stanu..., powszechnie szanowanych profesorów..., wybitne postacie nauki..., informatyków, prawników, nieprzeciętnych

Medal Pro Mazovia wręczyła w imieniu marszałka
radna Sejmiku Mazowieckiego Wiesława Krawczyk

ludzi i społeczników... O niektórych z żalem musimy mówić „mielimy”, o niektórych mamy szczęście i zaszczyt mówić „mamy”. Do tych ostatnich należy bez wątpienia dzisiejszy beneficjent doc. dr. Aleksander Kociszewski, znakomity historyk i regionalista. O nim... należy powiedzieć, że nie było żadnego ważnego przedsięwzięcia w Ciechanowie w dziedzinie kultury, w którym nie brałby udziału, najczęściej jako inicjator,

twórca i organizator, dyrektor, prezes, czy ekspert naukowy...

Aleksander Kociszewski, jako jeden z pierwszych na ziemi ciechanowskiej, otrzymał tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie historii po 1945 roku. Jego praca doktorska nosiła tytuł „Mazowsze Północne w latach 1806-1813”. Ta praca wyznaczyła mu dalszą drogę zawodową. Jubilat stał się jednym ze znawców epoki napole-

Doc. dr. Aleksander Kociszewski (z prawej)
z dyrektorem MSM Robertem Kołakowskim

ońskiej w Polsce. W latach 1979-1984 był pierwszym dyrektorem Muzeum Okręgowego w Ciechanowie (obecnie Muzeum Szlachty Mazowieckiej). Jest jego pomysłodawcą, twórcą i organizatorem. Był inicjatorem pierwszych profesjonalnych badań archeologicznych w ciechanowskim zamku, a także pierwszych planów jego odbudowy.

Swoją aktywność skierował również ku tworzeniu Ciechanowskiego Towarzystwa Naukowego. Było to społeczne środowisko naukowe Ciechanowa stworzone z ludzi ambitnych, przekonane co do konieczności badań naukowych, ochrony dziedzictwa narodowego i pamięci o wybitnych ciechanowianach i osobach związanych z naszym regionem. Wszedł w skład zarządu Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej, gdzie był niekwestionowanym autory-

tetem przy większości projektów upamiętnień i inicjatorem wielu kluczowych przedsięwzięć. W latach 1983-2002 Aleksander Kociszewski zainicjował i prowadził Krajowy Ośrodek Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury, mający status narodowej instytucji kultury.

Laudację na cześć jubilata wygłosił dr Zbigniew Ptasiewicz, który obecnie przewodniczy Ciechanowskiemu Towarzystwu Naukowemu.

Tego popołudnia salę wystawową muzeum wypełniło wielu gości. Gratulacje jubilatowi składali m.in. prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej Adam Krzemiński (również poseł na Sejm RP obecnej kadencji), a także rodzina, przedstawiciele TMZC, samorządu, uczelni, instytucji kultury i przyjaciele.

EWA STANGRODZKA
KOZŁOWSKA

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.plRedakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.Zespół:
Walerian Dziekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław KowalskiWspółpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Stupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, [Stefan Zagiel]
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowskatel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobn@ciechpress.plRedakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.plPrenumerata:
Pocztą Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.plRedakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

PRZEDŚWIĄTECZNA

HECHT

WYPRZEDAŻ

specjalista ogrodnictwa
06-23.12.2023

PILARKA SPALINOWA

HECHT 954

- Lekka, poręczna i łatwa w obsłudze
- Szybki dostęp do filtra bez użycia narzędzi
- Wysokiej jakości, mocny silnik benzynowy
- Osłona ochronna prowadnicy łańcucha
- Idealna do cięcia drewna opałowego
- Automatyczne smarowanie łańcucha
- Skuteczny system tłumienia drgań
- Łatwa konserwacja
- Niska waga

silnik

53,2 cm³

40 cm

~~699 zł~~

299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 699 zł

BOŻONARODZENIOWA JODŁA KAUKASKA

S/M/L/XL		
S premium	do 130 cm	39,90 zł
M standard	do 175 cm	49,90 zł
L premium	do 200 cm	64,90 zł
XL premium	do 250 cm	89,90 zł

Dla Ciebie codziennie

8-20

CIECHANÓW, ul. Mławska 1

tel. 23 682 24 99

Dla posiadaczy karty HECHT VIP. Odbierz swoją kartę w naszych sklepach stacjonarnych. Do promocji zarezerwowano 220 szt. HECHT HECHT 954 (maks. 1 szt./osoba). Odbieranie w sklepach HECHT - Specjalista Ogródnictwa w dniach 06-23.12.2023 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny P.L.V z VAT. Nie odpowiadamy za błędy powstające w druku.

www.hechtpolska.pl

PROMOCJA

obniżka
aż do **-70%**

06-23.12.2023
lub do wyczerpania zapasów

DALMIERZ

HECHT 2003

bateria 2x 1,5 V AAA
waga 88 g
wymiary 120 x 54 x 29 mm

**precyzyjny pomiar
+/- 2 mm**

99,90 zł

79 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 99,90 zł

**KARMA SUCHA
DLA PSÓW**

Prominent JUNIOR Large Breed 10 kg

Suszone mięso
Korzeń juki
Kieki pszenicy

**70% składników
pochodzenia
zwierzęcego**

11,49 zł/kg 114,90 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 80,90 zł

SZLIFIERKA KĄTOWA

HECHT 1309

moc 1200 W
prędkość bez obciążenia 1200/min
średnica tarczy 125 mm
waga 2,6 kg

**szybki demontaż
osłony tarczy**

169 zł

109 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 169 zł

**do mokrych
i suchych
powierzchni**

HECHT 8215

moc 1250 W
moc ssania 15 kPa
pojemność 15 l

159 zł

119 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 159 zł

**trwała
metalowa
skrzynia
biegów**

HECHT 1073

moc 1000 W
prędkość bez obciążenia 0-2800/min
uder 0-48000/min
waga 2 kg

179 zł

129 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 179 zł

PIŁA TARCZOWA

HECHT 1627

moc 1500 W
prędkość bez obciążenia 4700/min
średnica tarczy 185 mm
głębokość cięcia 63 mm
waga 4,3 kg

**laser do
precyzyjnych cięć**

239 zł

149 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 239 zł

KOMPRESOR ACCU

HECHT 2190

akumulator Li-ion, 2/4/6 Ah
max. ciśnienie 11 bar
waga 1,6 kg

249 zł

189 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 249 zł

WKREŹARKA UDAROWA

HECHT 1289

akumulator Li-ion 2 Ah
prędkość bez obciążenia 0-5000-17000/min
max. moment obrotowy 50 Nm
mocowanie 2-13 mm

**dwa biegiowa
skrzynia biegów**

649 zł

449 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 649 zł

**AGREGAT
PRĄDOTWÓRCZY**

HECHT 66 3300W

AVR
silnik 208 cm³
prąd 12/230 V 8,3 / 11,3 A
max. moc 3000 W
zbiornik 15 l

**4-suwowy
silnik chłodzony
powietrzem**

1 449 zł

1 099 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 1 699 zł

**URZĄDZENIE
WIELOFUNKCYJNE**

HECHT 690

moc 900 W
długość prowadnicy - piłarki 23 cm
długość prowadnicy - sekatorka 41 cm
szerokość - wykazarki 36 cm

**regulacja
400 / 1500 /
3000 W**

329 zł

259 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 329 zł

MOTOREK ACCU

HECHT 54500 /01 /02

wymiary 125 x 56 x 80 cm
akumulator 36 V / 8 Ah, 500 W
max. obciążenie 75 kg
max. zasięg 20 km
koda 10/10"

**prędkość jazdy
od 7 do 25 km/h**

2 099 zł

1 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 2 099 zł

WOZ STRAZACKI

HECHT 51818

hełm strażacki, gaśnica i pistolet przeciwpożarowy w zestawie
akumulator 12 V / 10 Ah
max. obciążenie 30 kg
silniki 2 x 35 W
piloci zdalnego sterowania

**dla dzieci
od 3 do 8 lat**

1 299 zł

999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 1 299 zł

SKUTER ELEKTRYCZNY

HECHT CITIS BLUE

akumulator 72 V / 20 Ah
moc 3000 W
opony bezdętkowe 110/70-12"
max. zasięg 60 km
max. prędkość 45 km/h

**możliwość
rejestracji**

7 999 zł

5 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 7 999 zł

Drżaz wiele innych produktów w rewelacyjnych cenach w sklepie
Ceny dotyczą tylko klientów posiadających VIP kartę HECHT. Jeśli nie posiadasz jeszcze swojej karty - zaprzyj o nią sprzedawcę. Nie odpowiadamy za błędy powstające w przygotowaniu i druku.

www.hechtpolska.pl

polsat

Wtorek
godzina 22:55
S.W.A.T. Jednostka
Specjalna
film sensacyjny
USA 2003

Dwaj oficerowie elitarniej grupy operacyjnej S.W.A.T, Jim Street i jego partner Brian Gamble podczas jednej z akcji podejmują kontrowersyjną decyzję. Zostają zawieszni w obowiązkach. Gamble postanawia odejść ze służby. Street zgadza się na degradację w nadziei, że kiedyś będzie miał szansę odkupić swoją winę.

tvn

Piątek
godzina 22:40
Matrix Reaktywacja
film SF
USA 2003

Wybraniec Neo nauczył się już kontrolować swoje nadzwyczajne umiejętności. Tymczasem Zion, ostatni bastion ludzkości, otacza ogromna armia maszyn. Do ostatecznej inwazji zostało zaledwie kilka godzin. Mimo to mieszkańcy miasta wierzą w przepowiednię Wyroczni, która głosi, że wybraniec zakończy wojnę. Neo jednak dręczy wątpliwości i niepokojące wizje.

TVP 1

Sobota
godzina 23:15
Czarny Czwartek.
Janek Wiśniewski padł
dramat polityczny
Polska 2011

Wybrzeże, grudzień 1970 roku. Tuż przed świętami zostają podniesione ceny mięsa. Rośnie fala społecznego niezadowolenia. Stocznicy podejmują strajk, domagając się wyższych zarobków. Na tle tych dramatycznych wydarzeń toczy się też zwykłe życie. Pracujący w porcie Brunon Drywa niedawno przeprowadził się z żoną Stefanią i trojgiem dzieci do nowego mieszkania.

TVP 2

Niedziela
godzina 23:15
Poznajmy się jeszcze raz
komediodramat
Belgia/Francja 2019

Rysownik komiksów Victor Drumond tęskni za przeszłością. Świat bez skomplikowanych technologii wspomina z rozrzewnieniem. Pewnego dnia otrzymuje szansę spełnienia swoich marzeń. Dzięki wynalazkowi biznesmena Antoine'a możliwa jest podróż w czasie i zanurzenie się w wirtualnej rzeczywistości dawnych lat.

12 grudnia 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 88 09:40 Komisarz Alex, odc. 134 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 260 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 107 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Zdumiewające Indie, serial dokumentalny, odc. 4/5 14:00 Złoty chłopak, odc. 75 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 172 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4244 18:25 Leśniczówka, odc. 798 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 108 21:10 Migranci, cykl reportaży 22:10 Kret, dramat obyczajowy 00:10 Norweska Misja, film dok.	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Czas w las 2, magazyn przyrodniczy 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2900 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 237 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno- dokumentalny, odc. 244 15:05 Górski lekarz, serial obyczajowy, odc. 212 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 363 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 254 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2900 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2901 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1766 21:55 Na sygnale, serial fabularno- dokumentalny, odc. 506 22:35 Echo serca, serial obyczajowy, odc. 37 23:30 Córka, thriller	05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 829 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1258 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1403 13:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 857 14:35 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 834 15:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1259 17:55 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 53/56 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3737 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Zaginiona dziewczyna, thriller 00:35 Autentyczni, program rozrywkowy 01:15 Kuba Wojewódzki, talk- show 02:25 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 6/18	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno- dokumentalny, odc. 558 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno- dokumentalny, odc. 559 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 267 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 631 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 631 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1102 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1188 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 537 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 713 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3711 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Bez litości, film sensacyjny 01:20 Niepowstrzymany, 03:40 Nasz nowy dom, reality show	07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1014 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1295 09:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1296 10:45 Magia świat, magazyn kulinarny 10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 26 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 5/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 918 13:50 Sąd rodzinny, serial dokumentalny, odc. 181 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial dokumentalny, odc. 622 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 7/68 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 990 17:50 Magia świat, magazyn kulinarny 18:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 615 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1106 20:00 Morderstwo w Białym Domu, film sensacyjny 22:20 Obecność, horror 00:35 Nagi instynkt przetrwania, serial dokumentalny, odc. 5 02:35 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką, serial dokumentalny, odc. 8	08:55 Święty na każdy dzień 09:00 Papież Polak do rodaków 09:40 Skrzydła miłości, film dok. 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Pod Twoją obronę, film dok. 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Bogu się podobać, reportaż 15:00 Dziewica Orleańska według Jana Matejki, film 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą, magazyn 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Sekrety mnichów, wywiad 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Drzewo Jesego z Offcarkiem 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec
22:10 Kret	23:30 Córka	21:35 Zaginiona dziewczyna	20:05 Bez litości	20:00 Morderstwo w Białym Domu	15:00 Dziewica Orleańska według Jana Matejki

13 grudnia 2023 środa						
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Zrujnowani odbudowani 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 89 09:40 Komisarz Alex, odc. 135 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 261 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 108 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Zdumiewające Indie, serial dokumentalny, odc. 5-ost. 14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 76 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 173 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4245 18:25 Leśniczówka, odc. 799 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 109 21:10 Cena za prawdę 22:35 Ostatni prom, dramat obyczajowy	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaginione - odnalezione 11:30 Zaginione - odnalezione 11:45 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2901 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 238 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial dokumentalny, odc. 245 15:05 Górski lekarz, serial obyczajowy, odc. 213 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 364 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 255 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2901 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2902 20:40 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:55 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 901 21:55 Na sygnale, serial- dokumentalny, odc. 507 22:35 Echo serca, serial obyczajowy, odc. 38 23:30 Hotel pod szczęśliwą gwiazdą, film obyczajowy	05:35 Uwaga! magazyn reporterów 05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 830 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1259 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1404 13:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 858 14:35 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 835 15:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1260 17:55 Detektywi, serial fabularno- dokumentalny, odc. 54/56 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3738 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Mroczny Rycerz, film sensacyjny 00:45 Matrix, film SF 03:35 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 5/18 04:40 Recepta na stary dom 4, program rozrywkowy	04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 560 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 562 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 268 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 632 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1103 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1189 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 538 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 714 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3712 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Święty interes, komedia 22:00 Ciacho, komedia 00:40 Ostrożnie z dziewczynami, komedia romantyczna	07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1015 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1297 09:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1298 10:45 Magia świąt, magazyn kulinarny 10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 27 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 6/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 919 13:50 Sąd rodzinny, serial fabularno-dokumentalny, odc. 182 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 623 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 8/68 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 991 17:50 Magia świąt, magazyn kulinarny 18:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 616 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1107 20:00 Kamerdyner, dramat historyczny 23:10 Maria Magdalena, dramat historyczny 01:30 Nagi instynkt przetrwania, serial dokumentalny, odc. 6	08:50 Słowo życia 09:00 Przymusowa izolacja - 13 grudnia 1981 r., reportaż 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka 11:00 Życie według świętego Jana Pawła II 11:15 Muzyczne chwile 11:25 Jestem mamą, magazyn 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Polskie dziedzictwo 12:50 Bôtë ju jidą. Pielgrzymka rybacka, film dokumentalny 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Kierownik duchowy 15:00 Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudoł, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie, magazyn 16:30 Powołanie w powołaniu 17:00 Po stronie prawdy magazyn 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Drzewo Jesego z Offczarkiem 19:30 Adventures from the Book of Virtues, ,serial, odc. 22 20:00 Informacje dnia	
 22:35 Ostatni prom	 23:30 Hotel pod szczęśliwą gwiazdą	 21:35 Mroczny Rycerz	 20:05 Święty interes	 20:00 Kamerdyner	 15:00 Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudoł	
Ze Świnoujścia odplywa prom do Hamburga. Wśród pasażerów jest nauczyciel Marek Ziarno. Dzień później w Polsce zaczyna się stan wojenny.						
Jenny wybiera się na ślub swojej siostry. Na weselu wpada jej w oko przystojny Craig. Mężczyzna przychodzi na przyjęcie z atrakcyjną Laną.						
Ukrywający się pod maską Batmana miliarder Bruce Wayne, porucznik Jim Gordon i prokurator okręgowy Harvey Dent łączą siły w walce z bandytami.						
Zadłużeni bracia Leszek i Janek liczą na spadek po ojcu. Gdy dowiadują się, że cały majątek zapisał on fundacji im. Jana Pawła II, wpadają w złość.						
Mateusz Kroll po śmierci matki trafia do arystokratycznej rodziny ojca. Dorasta w pałacu Gerdy von Krauss w towarzystwie przyrodniego rodzeństwa.						
Ksiądz Stanisław Sudoł staje się wzorem kapłaństwa oddanego Bogu i ludziom. Z poświęceniem posługiwał swoim parafianom w małej wsi Dzikowiec.						

14 grudnia 2023 czwartek						
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Pełnia wiary 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 90 09:40 Komisarz Alex, odc. 136 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 262 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia, serial, odc. 34 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 To się opłaca, magazyn 12:50 Dzika Kanada, serial, odc. 1 14:00 Złoty chłopak, odc. 77 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 174 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4246 18:25 Leśniczówka, odc. 800 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:35 Ojciec Mateusz, odc. 371 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 23:10 Ocaleni, reality show	06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 286 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Jezioro Genezaret - rozważania, reportaż 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2902 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 239 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 246 15:05 Górski lekarz, serial obyczajowy, odc. 214 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 365 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 256 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2902 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2903 20:50 Postaw na milion, teleturniej 21:50 Empire State: Ryzykowna gra, film sensacyjny 23:35 Przesyłka ekspresowa, komedia kryminalna 01:25 Bolivar, serial kostiumowy odc. 65/69	05:35 Uwaga! magazyn reporterów 05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 831 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1260 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1405 13:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 859 14:35 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 836 15:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1261 17:55 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 55/56 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:30 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:35 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3739 21:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:25 Kochaj i tańcz, komedia romantyczna 01:00 Nauka jazdy, komediodramat 02:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 231	04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 563 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 564 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 269 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 269 11:40 Gliniarze, serial, odc. 633 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1104 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1190 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 539 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 715 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3713 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Jak ona to robi? komedia 21:55 Chłopak z sąsiedztwa, thriller 23:55 Siedem dusz, dramat obyczajowy	06:55 Szpital, serial, odc. 919 07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1016 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1299 09:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1300 10:45 Magia świąt, magazyn kulinarny 10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 28 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 7/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 920 13:50 Sąd rodzinny, serial dokumentalny, odc. 183 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial dokumentalny, odc. 624 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 9/68 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 992 17:50 Magia świąt, magazyn kulinarny 18:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 617 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1108 20:00 Johnny English: Nokaut, komedia sensacyjna 21:55 Słodki listopad, melodramat 00:20 „Wonka” - kulisy produkcji filmu, felieton 00:30 Nagi instynkt przetrwania, serial dokumentalny, odc. 7	08:35 Słowo życia 08:40 Prawda a historia 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 22 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Cukierki księdza Wali. Rzecz o ks. infulacie Czesławie Wali, film dok. 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Kapłan 15:00 Leśni mocarze, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Dom w serce wpisany 17:05 Akademia pro-life 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Drzewo Jesego z Offczarkiem 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, 20:00 Informacje dnia	
						
12:50 Dzika Kanada	21:50 Empire State: Ryzykowna gra	22:25 Kochaj i tańcz	20:05 Jak ona to robi?	20:00 Johnny English: Nokaut	15:00 Leśni mocarze	
Kanada jest niezwykle różnorodnym krajem. Na jej terenie, w strefie umiarkowanej w Brytyjskiej Kolumbii, leżą rozległe lasy deszczowe.						
Chris pracuje w firmie konwojującej gotówkę. Pewnego dnia wyjawia kumpli, że jego szefowie nie dbają o bezpieczeństwo.						
Hania wiezie uporządkowane życie u boku narzeczonego, stomatologa Sławka. Wszystko się zmienia, gdy do Polski przyjeżdża jej ojciec, którego nie znała.						
Boston. Kate Reddy jest finansistką w korporacji. Jej mąż, architekt Richard, pracuje w domu. Para wychowuje dwoje dzieci.						
Wskutek ataku hakerskiego dochodzi do wycieku danych tajnych brytyjskich agentów. Stojący za nim cyberprzestępca ostrzega, że to dopiero początek.						
Kilkuletnia praca filmowców zaowocowała wspaniałą produkcją, ukazującą las i jego mieszkańców w codziennym życiu.						

15 grudnia 2023
piątek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Agape blisko Ciebie 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 91 09:40 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 137 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 263 11:25 Kuchnia Jagiellonów, 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Dziką Kanadą, serial dokumentalny, odc. 2 14:00 Złoty chłopak, serial obyczajowy, odc. 78 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 175 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4247 18:25 Leśniczówka, odc. 801 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:35 Lokatorka, serial, odc. 2/4 21:30 Vabank, komedia sensacyjna 23:30 Bezlitosny, film sensacyjny	06:55 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 287 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Nie taka prosta historia 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2903 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacjaowa 38, telenowela, odc. 240 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 247 15:05 Górski lekarz, serial obyczajowy, odc. 215 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 366 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacjaowa 38, telenowela, odc. 257 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2903 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2904 20:50 Tak to leciało! teleturniej 21:50 Kochajmy się od święta, komedia 23:50 Jutro będziemy szczęśliwi, komediodramat 02:00 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara, dramat biograficzny	05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 832 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1261 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1406 13:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 860 14:35 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 837 15:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1262 17:55 Zapisane w gwiazdach, serial paradokumentalny, odc. 19/24 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Zabójcze maszyny, film SF 22:40 Matrix Reaktywacja, film SF 01:35 Kuba Wojewódzki, talk-show 02:45 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 03:45 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 6/18 04:40 Uwaga! magazyn reporterów 04:55 Recepta na stary dom 4, program rozrywkowy 05:20 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 24/26	04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 565 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 566 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 270 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 634 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1105 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1191 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 540 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 716 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3714 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Och, Karol 2, komedia 22:15 Tajemnica pieczęci smoka, film przygodowy 01:00 Bez litości, film sensacyjny	06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 920 07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1017 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1301 09:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1302 10:45 Magia świąt, magazyn kulinarny 10:50 Zapisane w gwiazdach, serial paradokumentalny, odc. 17/24 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 8/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 921 13:50 Sąd rodzinny, serial dokumentalny, odc. 184 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial dokumentalny, odc. 625 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 10 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 993 17:50 Magia świąt, magazyn kulinarny 18:00 Młodość na zamówienie 2, program rozrywkowy 18:30 Lego Masters 4, program rozrywkowy 20:00 Zostańmy przyjaciółmi, komedia romantyczna 22:05 Jestem legendą, film SF 00:15 Detektyw, serial kryminalny, odc. 1/8	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Obrona Cisnej 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą, magazyn 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski, cykl felietonów 11:35 Podhalański „Ogień” 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 KościuszkO: jeszcze Polska zatańczy, film dok. 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:30 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Promień z Fatimy, reportaż 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:20 Drzewo Jesego z Offczarkiem 19:30 Brat Franciszek, odc. 8 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec
21:30 Vabank 	21:50 Kochajmy się od święta 	20:00 Zabójcze maszyny 	20:00 Och, Karol 2 	20:00 Zostańmy przyjaciółmi 	12:20 KościuszkO: jeszcze Polska zatańczy

Po sześciu latach spędzonych w więzieniu doświadczony kasiarz Henryk Kwinto wychodzi na wolność. W hotelu odwiedza go były współnik Kramer.

Charlotte marzy, aby spędzić święta z bliskimi. Nie jest to jednak proste. Kiedy pod jednym dachem spotykają się przedstawiciele czterech pokoleń.

Osiągnięcia cywilizacyjne człowieka zostały zniszczone przez globalny kataklizm. Tysiące lat później, ludzie usiłują dostosować się do nowych warunków.

Karol Górski ma wszystko, czego potrzeba do szczęścia, znakomitą pracę, luksusowy dom oraz narzeczoną Marysię. Nie potrafi jednak być jej wierny.

Jako nastolatek Chris miał mnóstwo kompleksów. Jego jedyne oparcie stanowiła najbliższa przyjaciółka, a zarazem najpiękniejsza dziewczyna w szkole.

Film o Tadeuszu KościuszkO, który jako Naczelnik Insurekcji, ciężko ranny w czasie przegranej bitwy pod Maciejowicami, dostaje się do carskiej niewoli.

16 grudnia 2023
sobota

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni 09:15 Fascynujący sad - jesień, zima, film dokumentalny 09:40 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 138 10:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 264 11:35 Wiesz czy nie wiesz? 12:35 Śmierć rewolwerowca, western 14:10 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy, 14:55 Chłopi, serial obyczajowy, odc. 10/13 15:55 Rolnik szuka żony, telenowela, odc. 12 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 371 18:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”, cykl felietonów 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:35 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 241 21:30 Człowiek mafii, film sensacyjny 23:15 Czarny Czwartek. Janek Wiśniewski padł, dramat polityczny	04:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2900 05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2901 06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2902 06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1765 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 12:00 Zrzuńcowani odbudowani 12:40 Rytm Dwójki, widowisko muzyczne 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 901 17:15 Wędrowiec polski, cykl reportaży 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacjaowa 38, telenowela, odc. 258 19:35 Informacje kulturalne 20:00 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 21:25 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 22:15 Oszustki, komedia 00:00 Empire State: Ryzykowna gra, film sensacyjny 01:45 Kochajmy się od święta, komedia	07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3736 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3737 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3738 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3739 13:20 Patent na święta, program rozrywkowy 13:55 MasterChef, program rozrywkowy 15:35 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - studio 16:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - 1. seria 17:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - studio 17:10 Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - 2. seria 18:00 Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - studio 18:30 Milionerzy, teleturniej 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Wciąż ją kocham, melodramat 22:20 Mr. Church, komediodramat 00:35 Zabójcze maszyny, film SF 03:20 MasterChef	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:05 Hotel Transylwania 3, film animowany 10:10 Ewa gotuje, magazyn kulinarny 10:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show 11:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show 12:40 Zwierzaki, serial dokumentalny, odc. 4 13:10 Drwale, serial dokumentalny, odc. 140 13:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 94 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 33 15:45 Foto Models Poland 2023 - finał, widowisko 16:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 151 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 333 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 334 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie, film animowany 22:05 Jak stracić chłopaka w 10 dni, komedia romantyczna 00:30 Och, Karol 2, komedia 03:00 Nasz nowy dom, reality show	05:00 Szkoła, serial, odc. 607 06:05 Wiza na miłość: na odwrót, reality show 07:00 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 1/26 07:35 Step Up 2, film muzyczny Ubogą dzielnicą Baltimore. Po śmierci matki 16-letnia Andie zaniedbuje naukę, całkowicie poświęcając się swojej pasji - tańcu. 09:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1013 10:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1293 11:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1294 12:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1014 13:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1295 14:55 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 15:55 Johnny English: Nokaut, komedia sensacyjna 17:50 Dwa tygodnie na miłość, komedia romantyczna 20:00 Siódmy syn, film fantasy 22:15 Po zachodzie słońca, komedia sensacyjna 00:15 Detektyw, serial kryminalny, odc. 2/8 01:25 „Wonka” - kulisy produkcji filmu, felieton 01:35 Nagi instynkt przetrwania, serial dokumentalny, odc. 9 02:35 Zbrodnia w sąsiedztwie, serial dokumentalny, odc. 2	08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych 09:00 Kamienie wołać będą 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Sekrety mnichów, wywiad 10:35 Słowo życia 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Święty na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo 15:00 Wyszynski - historia 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Adwent na serio 16:00 Informacje dnia 16:10 Świadkowie zbrodni UPA, film dokumentalny 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Drzewo Jesego z Offczarkiem 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia
21:30 Człowiek mafii 	22:15 Oszustki 	20:00 Wciąż ją kocham 	20:00 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie 	20:00 Siódmy syn 	16:10 Świadkowie zbrodni UPA

Vaughn, próbuje zdobyć pieniądze na leczenie chorej córki. Kiedy szef, Frank „Pope”, odmawia mu pożyczki, desperat decyduje się na rabunek.

Josephine Chesterfield wykorzystuje urodę do osiągania własnych celów. Niczym zawodowa uwodzicielka roztacza wdzięki, aby oszukiwać mężczyzn.

John wraca do rodzinnego miasteczka w Karolinie. Poznaje pochodzącą z zamożnej rodziny studentkę Savannah, która spędza w okolicy ferie.

Rozpaczliwy pościg Scrata za upragnionym zołędziem po raz kolejny sprawdza klopyta na wszystkich mieszkańców Ziemi.

Wojownik sekretnej zakonu, Mistrz Gregory, przed laty pokonał przerażającą wiedźmę, Mateczkę Malkin. Wier jednak, że ona powróci silniejsza.

75 lat po krwawej niedzieli na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej dokonanych przez ukraińskich nacjonalistów przywołujemy świadectwa ocalałych świadków.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce 09:00 Okrasa łamie przepisy 09:40 Bella i Sebastian, film familijny 11:30 Welon, fura i brawura, reality show 11:55 Między ziemią a niebem, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem, magazyn 12:45 Każde życie jest cudem, cykl reportaży 13:00 Dziewicze zakątki Ziemi, serial dokumentalny, odc. 2/6 13:55 Z pamięci, cykl felietonów 14:05 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 241 15:00 Vabank, komedia sensacyjna 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Wiesz czy nie wiesz? teleturniej 18:40 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Dom pod Dwoma Orłami. Kłamstwa Zofii, film obyczajowy 22:00 Strefa starcia 23:00 Chłód w lipcu, thriller 01:00 Człowiek mafii, film sensacyjny	04:40 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 901 05:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2903 06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2904 06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1766 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:50 Orły Temidy, komedia kryminalna 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 16:25 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 17:15 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 505 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:50 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 506 19:20 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 507 20:00 Postaw na milion, teleturniej 21:00 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara, dramat biograficzny 23:15 Poznajmy się jeszcze raz, komediodramat 01:25 Człowiek na torze, dramat psychologiczny 03:00 Oszustki, komedia	06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Totalne remonty Szelągowskiej, program rozrywkowy 12:35 Co za tydzień 13:10 Charlie i fabryka czekolady, komedia przygodowa 15:35 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - studio 16:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - 1. seria 17:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - studio 17:10 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - 2. seria 17:55 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Engelbergu - studio 18:30 Milionerzy, teleturniej 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Uwierz w ducha, komediodramat 22:50 Frantic, thriller 01:15 MasterChef, program rozrywkowy 02:50 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy	04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:50 Alex - sam w domu, komedia sensacyjna Z Departamentu Obrony USA zostaje skradziony najnowszy model mikroprocesora. Sprawcy kradzieży, członkowie gangu dowodzonego przez Petera Beaupre'a, chcą przemycić go za granicę. 11:10 Tajemnica pieczęci smoka, film przygodowy 13:45 Epoka lodowcowa: Mocne uderzenie, film animowany 15:50 Święty interes, komedia 17:40 Nasz nowy dom, reality show 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:27 Pogoda 19:30 Państwo w państwie 20:00 Tych lat nie odda nikt. Benefis Ireny Santor, koncert 21:25 Patriota, dramat historyczny 01:10 Underworld: Bunt Lykanów, horror Okrutny król wampirów Viktor uczynił z wilkołaków Lykanów swoich niewolników. 03:10 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 115 03:45 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 208	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 608 06:05 Wiza na miłość: na odwrót, reality show 07:00 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 2/26 07:30 Turbo, film animowany Teoś jest fanem wyścigów samochodowych Indianapolis 500 i marzy o starcie w nich. 09:25 Makłowicz w drodze, magazyn kulinarny 10:00 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 7/20 10:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1015 11:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1297 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1298 13:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1016 14:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1299 15:35 Dom, film animowany 17:25 Zostańmy przyjaciółmi, komedia romantyczna 19:25 Shrek ma wielkie oczy, film animowany 20:00 The Meg, film SF 22:30 Tunel, thriller W biegnącym pod rzeką tunelu łączącym Manhattan z New Jersey w godzinach szczytu dochodzi do wypadku. 00:50 Obecność, horror	08:00 Słowo życia 08:05 Polski punkt widzenia 08:25 Święty na każdy dzień 08:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 5 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 10:40 Albertynki, film dok. 11:00 Śmiały duchem. Abraham Joshua Heschel, film dok. 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papiież Polak do rodaków 12:55 Święty na każdy dzień 13:00 Zerwany kłós, film biograficzny 14:40 Drzwi do lasu 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Życie według świętego Jana Pawła II 17:00 Zostań żołnierzem RP 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Drzewo Jessego z Offczarkiem 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia

20:20 Dom pod Dwoma Orłami. Kłamstwa Zofii

Repatriantka Zofia Szablewska przybywa do Wrocławia. Zamieszkuje w poniemieckiej willi. Przy pomocy Czerwonego Krzyża chce odnaleźć męża.

21:00 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara

Policjant Billy zabija gwałciiciela i mordercę. Udaje mu się uniknąć kary dzięki naciskom burmistrza Hostettlera, ale odchodzi ze służby.

20:00 Uwierz w ducha

Sam i Molly są kochającą się parą. Pewnego dnia na ulicy atakuje ich uzbrojony napastnik. Sam zostaje zastrzelony.

21:25 Patriota

W koloniach kończy się wojna z Francuzami i krwawe starcia z Indianami. Owdowiały żołnierz Benjamin Martin wraca na swoją farmę.

20:00 The Meg

Pilot NASA Cooper trafia do ośrodka badawczego. Naukowcy planują wykorzystać tunel czasoprzestrzenny do wyprawy poza Układ Słoneczny.

13:00 Zerwany kłós

Trwa I wojna światowa. Carskie oddziały panoszą się w okolicach Tamowa. 16-letnia Karolina Kózkówna ponosi śmierć męczeńską w obronie wiary.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 92 09:40 Komisarz Alex, odc. 139 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 265 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 109 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Dziewicze zakątki Ziemi 14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 79 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 176 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4248 18:25 Leśniczówka, odc. 802 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 110 21:10 Podstolina, sztuka Aleksandra Fredry 22:35 Koncert „Paszporty Wolności 2023”, widowisko 23:40 Balans bieli 00:25 Konwój, film sensacyjny	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Okrasa łamie przepisy 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2904 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 241 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 248 15:05 Górski lekarz, serial obyczajowy, odc. 216 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 367 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 259 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2904 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2905 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1767 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 508 22:35 Echo serca, serial obyczajowy, odc. 39 23:35 Troje na gigancie, komediodramat	05:35 Uwaga! magazyn reporterów 05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 833 06:40 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1262 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1407 13:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 861 14:35 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 838 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1263 17:55 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 56-ost. 19:00 Fakty 19:35 „Akademia Pana Kleksa” - relacja z premiery, felieton 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3740 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Sekcja rytmiczna, thriller 23:55 Uwierz w ducha, komediodramat 02:35 Co za tydzień 03:10 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 7/18 04:10 Uwaga! magazyn reporterów	04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 567 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial dokumentalny, odc. 568 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 271 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1088 11:40 Gliniarze, serial, odc. 635 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1106 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1192 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 541 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 717 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3715 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Death Race: Wyścig śmierci, film sensacyjny 22:15 Salt, thriller 00:40 Korpus weteranów, film sensacyjny	06:55 Szpital, serial, odc. 921 07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1018 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1303 09:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1304 10:45 Magia świat, magazyn kulinarny 10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 29 11:50 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 7/20 12:20 Młodość na zamówienie 2, program rozrywkowy 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 922 13:50 Sąd rodzinny, serial dokumentalny, odc. 185 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial dokumentalny, odc. 626 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 11 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 994 17:50 Magia świat, magazyn kulinarny 18:00 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 618 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1109 20:00 Kłamstwo doskonałe, dramat kryminalny 22:25 Morderstwo w Białym Domu, film sensacyjny 00:35 Nagi instykt przetrwania, serial dokumentalny, odc. 11	09:15 Słowo życia 09:20 Muzyczne chwile 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan bezpieczeństwa państwa 11:30 Mały Katyń - Obóz NKWD w Trzebusce, reportaż 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 My chcemy Boga! film dok. 13:20 Nowy rozdział - rejs jachtu generała Kuklińskiego, film 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przedwojenny chłopak, film 15:00 O. Wenanty Katarzyniec, film 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady medyczne bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie 17:45 Adwent na serio 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Drzewo Jessego z Offczarkiem 19:30 Opowieści Theo, odc. 4 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

00:25 Konwój

Na drodze w Arizonie policjant zatrzymuje jadącą zbyt szybko ciężarówkę Martina Penwalda. Mężczyzna odmawia jednak zapłacenia mandatu.

23:35 Troje na gigancie

Vincent cierpi na zespół Tourette'a. Po śmierci matki zostaje oddany przez ojca do zakładu psychiatrycznego. W ośrodku nawiązuje przyjaźń z Alexem.

21:35 Sekcja rytmiczna

Bliscy Stephanie giną w katastrofie lotniczej. Zalamana kobieta pogrąża się w rozpacz, prostytuuje się i bierze narkotyki.

20:00 Death Race: Wyścig śmierci

Doświadczony kolejarz Frank Barnes wraz z nowym kolegą, Willem Colsonem, ma przetransportować z fabryki cynku 20 wagonów materiału.

20:00 Kłamstwo doskonałe

Doświadczony oszust Roy Courtney dostrzega kolejną okazję na zarobek. Przez internet zapoznaje się z majątną wdową, Betty McLeish.

12:20 My chcemy Boga!

Ks. Edmund Druz - Chrystusowiec, swoje powołanie do służby na rzecz Polaków przeżywających poza granicami Ojczyzny wypełnia w Niemczech.